

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

"ŠKOLA PRO VŠECHNY DĚTI"

Obsah

	<u>Obsah</u>	<u>l</u>	2
	Obsal	1	2
1.	Ide	ntifikační údaje o škole	5
2.	Cha	arakteristika školy	6
	2.1.	Úplnost a velikost školy:	6
	2.2.	Školní budovy a vybavení školy	6
	2.3.	Charakteristika pedagogického sboru	7
	2.4.	Dlouhodobé projekty	8
	2.5.	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	8
	2.6.	Školní služby	8
	2.6	1. Školní družina	8
	2.6	2. Školní jídelna	9
3.	Cha	arakteristika ŠVP	10
	3.1.	Zaměření školy	10
	3.2.	Výchovně vzdělávací strategie - klíčové kompetence	11
	3.3. Z	abezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	14
	3.4.	Pravidla pro zařazování a přeřazování žáků do tříd	15
	3.5.	Průřezová témata	16
4.	Uče	ební plán	24
	4.1.	Učební plán pro 15. ročník	24
	4.2.	Učební plán pro 69. ročník	25
	4.3.	Volitelné předměty pro 7 9. ročník	27
5.	Uče	ební osnovy vyučovacích předmětů 1. stupně	29
	5.1.	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace	
	5.1.1.	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura	29
	5.1.2.	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Anglický jazyk	43
	5.2.	VZDĚLÁVACÍ OBLAST : Matematika a její aplikace	51
	5.2.1.	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Matematika	51
	5.3.	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Informatika	65
	5.3.1.	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Informatika	65
	5.4.	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a jeho svět	73
	5.4.1.	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Prvouka	73
	5.4.2.	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Vlastivěda	89
	5.4.3.	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Přírodověda	96
	5.5.	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Umění a kultura	102
	5.5.1.	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Hudební výchova	102

5.5.2. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výtvarná výchova	112
5.6. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví	126
5.6.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Tělesná výchova	126
5.7. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a svět práce	139
5.7.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Praktické činnosti	139
5.8. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: PRŮŘEZOVÉ TÉMA	148
5.8.1 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁ	LNÍ VÝCHOVA148
6. Učební osnovy vyučovacích předmětů 2. stupně	152
6.1. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunik	tace152
6.1.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura	a152
6.1.2. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Anglický jazyk	174
6.1.3. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Německý jazyk – další	cizí jazyk181
6.2. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Matematika a její aplikace	188
6.2.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Matematika	188
6.3. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Informační a komunikační	technologie205
6.3.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Informatika	205
6.4. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a společnost	216
6.4.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Dějepis	216
6.4.2. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Občanská výchova	229
6.5. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda	245
6.5.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Přírodopis	245
6.5.2. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Zeměpis	256
6.5.3. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Fyzika	272
6.5.4. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Chemie	285
6.6. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Umění a kultura	295
6.6.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Hudební výchova	295
6.6.2. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výtvarná výchova	301
6.7. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví	310
6.7.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Tělesná výchova	310
6.7.2. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výchova ke zdraví	336
6.8. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a práce	347
6.8.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Praktické činnosti	347
6.9. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Doplňující vzdělávací obo	r357
6.9.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výchova pro život	357
6.9.2. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Osobnostní a sociální v	ýchova362
7. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	368
7.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a ch	nování ve škole a na akcích

pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	368
Základní vzdělávání	368
Pravidla pro sebehodnocení žáků	369
7.2 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifil používání slovního hodnocení	
7.2.1 Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a je včetně předem stanovených kritérií	
7.2.2 Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a charakteristika, včetně předem stanovených kritérií	5 5
7.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického	zaměření372
7.4 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického	zaměření373
7.5 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného	zaměření374
7.6 Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanov	ených kritérií375
7.7 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	377
7.8 Komisionální a opravné zkoušky	378
7.8.1 Komisionální přezkoušení a opravné zkoušky na základní š	kole378
7.8.2 Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí ne na území ČR	
7.9 Způsob získávání podkladů pro hodnocení	381
7.10 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	382
7.11 Hodnocení nadaných dětí, žáků a studentů	383

1. Identifikační údaje o škole

Název programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: "ŠKOLA PRO VŠECHNY DĚTI"

Předkladatel: Základní škola Bakov nad Jizerou, okres Mladá Boleslav

Adresa: Palackého 278, 294 01 Bakov nad Jizerou

Ředitel školy: MgA. Libor Doležal

Statutární zástupce ředitele školy: Mgr. Věra Bartošová

Telefon: 731561544

E-mail: info@zsbakovnj.cz

Web: www.zs.bakovnj.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Věra Bartošová, Mgr. Michaela Korbelová

IZO: 102 326 614

Identifikátor: 600 049 051

Právní forma: příspěvková organizace

IČ: 709 94 994

Zařazení do sítě: 18.4. 1996, aktualizace - 1.1. 2003

Zřizovatel: Město Bakov nad Jizerou

Mírové náměstí 208

294 01 Bakov nad Jizerou

tel. 326 781500, e-mail: info@bakovnj.cz

www.bakovnj.cz

Čj.: ZŠ/196/2023 Projednáno pedagogickou radou: 22. 6. 2023

Projednáno školskou radou: 27. 6. 2023

Platnost dokumentu od: 26.7.2023

Účinnost dokumentu od 1. 9. 2023

Podpis ředitele školy: Razítko školy:

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy:

Základní škola	kapacita 500 žáků	IZO 102 326 614
Školní družina	kapacita 140 žáků	IZO 113 600 470
Školní jídelna	kapacita 500 strávníků	IZO 102 802 955

Základní škola je plně organizovanou školou s 9 postupnými ročníky. V každém ročníku je zpravidla po dvou paralelních třídách.

Škola je spádovou školou pro město Bakov nad Jizerou a přidružené obce.

2.2. Školní budovy a vybavení školy

Základní školu tvoří hlavní budova z r. 1906 a pavilónová budova z r. 1960, které jsou spojeny nově vybudovanou přístavbou s učebnami. Ve školním roce 2022/2023 byla provedena půdní vestavba s moderními učebnami.

V roce 2000 byla ke škole přistavěna a od 1.9.2000 zahájila provoz nová školní jídelna s kuchyní.

Školní družina je umístěna ve vile čp. 311 v Palackého ulici mimo školní budovy, vzdálené cca 200 m od školy. Budovy školy jsou v dobrém technickém stavu.

V r. 2005 město zažádalo a získalo dotaci ve výši 1 900 000,- Kč na výstavbu hřiště za pavilónovou budovou školy. Nově zbudované hřiště, které bylo slavnostně otevřeno dne 3.května 2006, nahradilo původní hřiště školy.

Pro hodiny tělesné výchovy v období, kdy počasí neumožňuje plně využívat školní hřiště, má škola v hlavní školní budově menší tělocvičnu, a proto využíváme i sportovní zařízení TJ Sokol, které je od školy vzdáleno cca 300 m.

Hlavní školní budova má upravený bezbariérový vstup, proto je možné integrovat i vozíčkáře. Součástí nové půdní vestavby je i výtah.

Škola je dobře vybavena učebnícemi a učebními pomůckami, které jsou průběžně doplňovány o nové.

Pro výuku nejen ICT ale i dalších předmětů jsou určeny počítačové učebny, z nichž jedna je v hlavní budově a druhá v nově vybudované půdní vestavbě.

Učitelé mají k dispozici počítače ve sborovnách, pro práci v hodinách přenosný notebook a v každé sborovně, ředitelně a školní družině kopírovací stroje. Dále využívají počítače v počítačových pracovnách.

Všechny učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi nebo dataprojektory.

Všechny počítačové stanice ve škole jsou napojeny na Internet a místní počítačovou síť.

Škola po technické stránce disponuje vybavenou učebnou dílen, učebnou domácích nauk a keramickou dílnou. V suterénu hlavní budovy je umístěna keramická pec.

Třídy 1. stupně se nacházejí v hlavní školní budově, učebny 2. stupně v pavilónové budově.

Nově byla v roce 2022 vybudována venkovní učebna, která bude sloužit všem žákům školy.

K odkládání oděvů a obuvi má každý žák k dispozici prostor šaten, které byly nově vybudovány v roce 2019 ve spojovací chodbě mezi 1. a 2. stupněm školy..

Sociální zařízení školy odpovídá počtu i složení žáků. V červenci a srpnu roku 2011 proběhla

rekonstrukce sociálních zařízení na celé škole.

Pro odpočinek žáků o velké přestávce je k dispozici školní dvůr, který byl modernizován z prostředků zřizovatele v roce 2022, hřiště za školou a park před školou. Školní družina má k dispozici zahradu za vilou čp. 311, v níž je družina umístěna.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor školy tvoří ředitel, zástupci ředitele, přibližně 30 pedagogů a 4 vychovatelky školní družiny. U integrovaných žáků se SVP působí asistenti pedagoga.

Na škole pracuje výchovný poradce pro I. a pro II. stupeň, metodik prevence a speciální pedagog, kteří tvoří školské poradenské pracoviště. Tito pedagogičtí pracovníci spolu intenzivně spolupracují, scházejí se na pravidelných schůzkách jednou za měsíc, pokud si okolnosti nežádají schůzky častější.

Výchovný poradce spolu s ostatními pedagogy sleduje žáky s výukovými a výchovnými problémy. Iniciuje vyhledávání a šetření žáků, jejichž jednání a chování vyžaduje zvláštní pozornost. Dle svých možností připravuje výchovné programy zaměřené na nápravu chování těchto žáků. Poskytuje poradenskou činnost pro žáky v obtížných situacích. Navrhuje řešení konfliktních situací a spolupracuje s dalšími institucemi.

Metodik prevence podporuje vzdělávání a sociální začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami. Vytváří včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů, zajišťuje předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace a taktéž průběžně vyhodnocuje účinnost preventivních programů uskutečňovaných školou. Zároveň se svým působením spolupodílí na vytváření příznivého klimatu třídy i školy.

Školní speciální pedagog vytváří systém včasné identifikace žáků s výukovými obtížemi a vytváří strategii pro prevenci výukových obtíží a provádí případnou reedukaci dle individuálních potřeb dítěte. Dále se věnuje metodické podpoře učitelů, zajišťuje krizovou intervenci. Vykonává činnosti zaměřené na odbornou podporu integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a všech ostatních žáků, kteří potřebují speciálně pedagogickou podporu a péči založenou na krátkodobých či dlouhodobých podpůrných opatřeních. (...)

Ve škole pracuje i kariérní poradce, který se soustředí na práci se žáky i rodiči při vhodné volbě následného studia a zpracování přihlášek k následnému vzdělávání.

Pedagogický sbor je smíšený s většinovou převahou žen, věkově je různorodý - od mladých učitelů až po zkušené pedagogy.

Kvalifikovanost pedagogického sboru dlouhodobě převyšuje 90%.

Charakteristika žáků

Školu navštěvují žáci z Bakova nad Jizerou a okolních spádových obcí. V posledních letech se ve škole vzdělávají i děti cizích státních příslušníků.

Škola má dlouholeté zkušenosti s integrací žáků se zdravotním postižením a s integrací žáků se SVP.

Každý integrovaný žák má na základě doporučení PPP nebo SPC vypracován vlastní individuální vzdělávací plán, který je konzultován s rodiči žáka, se žákem a je pravidelně aktualizován a doplňován.

2.4. Dlouhodobé projekty

Škola se pravidelně zapojuje do krátkodobých i dlouhodobých projektů podle aktuální situace.

Na projektech spolupracují pedagogové i napříč oběma stupni naší školy.

Pro žáky školy pořádáme dle podmínek školy *projektové dny*, *kulturně vzdělávací akce*, *ozdravné a sportovně zaměřené pobyty* (např. škola v přírodě, lyžařský kurz, dle podmínek školy). Akce jsou mimo jiné zaměřeny i na tvorbu třídních kolektivů, týmů a respektování druhých.

V rámci dlouhodobých projektů škola není zapojena do mezinárodní spolupráce.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání svých dětí prostřednictvím elektronických žákovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách, v konzultačních hodinách nebo osobně či telefonicky dle přání rodičů (zákonných zástupců). Nově funguje školní systém Bakaláři, který zajišťuje rychlou komunikaci. Škola je rodičům vždy otevřena a rodiče mohou po dohodě s vyučujícími nahlédnout i do vyučovacích hodin.

Každá třída má svého zástupce z řad rodičů, který zastupuje třídu v aktivu rodičů. Ve škole funguje Školská rada.

Školská rada byla na základě zákona č. 561/2004 Sb., § 167 a § 168 na škole zřízena usnesením zastupitelstva zřizovatele města Bakova nad Jizerou č. 20 z 21.9. 2005. Ve školské radě zastupují školu 2 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy, 2 členové zvolení rodiči žáků a 2 členové jmenovaní zřizovatelem.

Školská rada a rodiče žáků se spolupodílejí na různých akcích školy podle aktuální nabídky a situace.

Základem vzdělávání a výchovy integrovaných žáků je úzká spolupráce s Pedagogicko psychologickou poradnou v Mladé Boleslavi. V případě integrace žáků se specifickými postiženími škola spolupracuje se Speciálně pedagogickým centrem v Mladé Boleslavi, v Mnichově Hradišti a SPC pro tělesně postižené v Liberci.

Úzkou spolupráci má škola s mateřskou školou a se základní uměleckou školou.

Pravidelně spolupracujeme i se zřizovatelem, který je příznivě nakloněn potřebám školy.

Dále spolupracujeme s městskou knihovnou, s městskou policií a se sportovními a zájmovými organizacemi ve městě.

O dění ve škole pravidelně informujeme rodiče a širokou bakovskou veřejnost prostřednictvím měsíčníku Bakovsko, případně v Boleslavském deníku, dále využíváme školní web, facebookové stránky a školní Instagram.

2.6. Školní služby

2.6.1. Školní družina

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. Jejím hlavním úkolem je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxace žáků. Vhodné střídání činností a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní práce, učí děti vhodné zábavě, pomáhá

uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a zájmy dětí.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní i funkci sociální. Spolupracuje s dalšími subjekty, které nabízejí aktivity mimo vyučování.

2.6.2. Školní jídelna

Součástí školy je nová moderní školní jídelna a kuchyně z r. 2000, která v době školního vyučování vyváří zdravě obědy pro děti a zaměstnance školy. Zařízení školního stravování plně vyhovuje všem hygienickým, právním a stravovacím požadavkům dnešní doby.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Náš ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP a z dlouhodobé koncepce naší školy, která vznikla na základě cílů pedagogického procesu a života školy, analýzou možností pedagogického sboru, požadavků rodičů a navázáním na tradice školy.

Název ŠVP "**Škola pro všechny děti"** vyjadřuje základní myšlenku programu - otevřenost školy všem dětem. Program je tedy orientován na žáka, respektuje jeho osobní maximum a individuální potřeby. Dbá na jeho všestranný rozvoj duševní i fyzický.

Cílem našeho ŠVP tedy je:

Zdravě učit - porozumět potřebě vzdělávat se

Smyslem základní školy je vybavit žáky klíčovými kompetencemi k učení a k řešení problémů, kompetencemi komunikativními, sociálními a personálními, kompetencemi občanskými, pracovními a digitálními.

Zdravé učení je zaměřeno na individualizaci výchovně vzdělávacího programu a respektování potřeb dítěte.

Vychovávat lidskou osobnost - porozumět jí

Každý živý tvor je jedinečný. Snažíme se proto prostřednictvím výuky a průřezových témat formovat žákovu osobnost a zároveň jí lépe porozumět.

Osobnost učitele a osobnost žáka na sebe působí. Vedeme žáky k vzájemné komunikaci - vyjádřit se, obhájit svůj názor a argumentovat.

Učit cizí jazyk - jsme součástí Evropy

Výuku cizího jazyka začínáme už ve 2. třídě. Od 8. ročníku se žáci učí druhý cizí jazyk - německý jazyk. Škola klade důraz především na výuku jazyka anglického

Čtenářská a počítačová gramotnost

Naším cílem je vytvořit žákům takové informační prostředí, které je povede k co nejefektivnější práci s informacemi. Od první třídy jsou děti vedeny k dobrému zvládnutí čtenářských dovedností, rozšiřují si komunikační dovednosti, pracují s daty a učí se je zpracovávat. Děti navštěvují knihovnu, půjčují si knihy a encyklopedie. Pracují s výpočetní technikou, učí se ji smysluplně využívat a zároveň znát bezpečné chování v kybernetickém světě.

Rozvíjet sport a další tělesné aktivity

Klasickou výuku tělesné výchovy doplňují dle podmínek školy různé sportovní akce - kurz plavání, kurz lyžování, fotbalové turnaje, atletické závody, turnaje různých míčových her a podobně. To má nejen ozdravný význam pro děti, ale také vliv na vytváření dobrých vztahů mezi dětmi ve třídě, a mezi jednotlivými třídami a školami.

Integrovat

Škola integruje žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním, žáky se SVP, ale i žáky nadané.

Od první třídy dochází ke spolupráci třídních učitelů, žáků a jejich rodičů, dle potřeby spolupracujeme s PPP a SPC. Posilujeme osobnost dítěte a odstraňujeme formou speciálních

cvičení a náprav handicapy žáků (řečové vady a specifické poruchy učení). Mimo to se všichni učíme respektování individuálních potřeb žáků, vzájemné toleranci a schopnosti spolupracovat. S integrací souvisí umožnění optimálního rozvoje dítěte v souvislosti s jeho osobním maximem, které současně odstraňuje jeho individuální znevýhodnění.

Zaměřujeme se i na nadané žáky, chceme vytvořit maximální podmínky pro jejich rozvoj. Za tímto účelem zařazujeme do výuky semináře pro nadané, specifické úkoly, projekty. Nabízíme účast v různých akcích, soutěžích, olympiádách školního a okresního, případně krajského charakteru.

Mít preventivní program - porozumět nebezpečí, které na nás číhá

Velkou péči věnujeme preventivním programům. Škola se řídí Preventivním programem. Z něho vychází úzká spolupráce s odborníky: Policie ČR, besedy a semináře pro žáky i učitele, také široká nabídka programů pro volný čas.

Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, hlavně školního řádu. Učíme žáky tato pravidla dodržovat a respektovat. Upozorňujeme na nebezpečí sociálně patologických jevů ve společnosti a vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu.

Nedílnou součástí této prevence je vytváření podmínek pro využívání volného času dětí.

Vytvářet příjemné školní prostředí

Školní prostředí není tvořeno jen školními prostorami, ale hlavně lidmi, kteří zde pracují, učí se a toto prostředí navštěvují. Žáci, učitelé i rodiče dokážou v naší škole spolupracovat a podpořit se ve svém snažení. Společně se zúčastňují mnoha školních a třídních akcí.

Komunikovat s veřejností - porozumět partnerství

Oblast, která je pro školu významná, je komunikace s veřejností.

O většině našich akcí píšeme do měsíčníku Bakovsko, informujeme na školním webu, Facebooku a Instagramu.

3.2. Výchovně vzdělávací strategie - klíčové kompetence

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

- KOMPETENCE K UČENÍ umožňují žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- Na konci základního vzdělávání žák:
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

• poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k samostatnosti, k seberealizaci, k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům, vnitřní motivací maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch..

Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Vedeme žáky k uvědomění si, že vzdělávání je celoživotní proces.

Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos.

• KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy.

Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu, k vedení diskuse, ke spolupráci. Na škole v přírodě a v některých vyučovacích předmětech používáme k logickému řešení problémů miniprojekty.

Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Snažíme se začleňovat metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování a k otevřené diskusi. Vedeme žáky k využívání i jiných komunikačních zdrojů (tabulky, grafy, zvuky, obrazový materiál, internet). Podporujeme komunikaci s jinými školami.

• KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při Tv, na školách v přírodě apod.). Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, k sebekritice, k poznání svých pocitů a nálad a k hledání jejich příčin. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

• KOMPETENCE OBČANSKÉ- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

V třídních kolektivech žáci společně diskutují pravidla chování. Učí se základním společenským normám, toleranci k handicapovaným, respektování práv druhých, podřízení se názoru většiny, ale zároveň i k asertivnímu prosazování svých vlastních práv a názorů.

Je kladen důraz na Environmentální výchovu, ekologicky myslící jedinec (Den Země, Klokočská naučná stezka aj.). Žáky vedeme k třídění odpadů, ke sběru starého papíru. Při ozdravných pobytech v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby. Žáky zapojujeme do evropských projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů.

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze (např. Škoda, vodárna, IPS Úřadu práce). Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci.

Žáky vedeme ke kladnému vztahu k práci, k sebedisciplíně, k udržování pořádku, k používání vhodných materiálů a pracovních postupů a k dodržování bezpečnosti práce.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

a) Práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola úzce spolupracuje s poradenskými zařízeními (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum), na základě jejich doporučení vzdělává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Na škole působí školské poradenské pracoviště spolupracující s učiteli i zákonnými zástupci žáků. Naše poradenské pracoviště je složeno z výchovného poradce, školního speciálního pedagoga a metodika prevence.

Na naší základní škole pracuje školní speciální pedagog, který:

- podílí se na řízení, metodickém vedení a na koordinaci činnosti pracovníků školského poradenského pracoviště, asistentů pedagoga, je v užší spolupráci s třídními učiteli i učiteli netřídními
- vytváří podmínky pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (metodické pomoci při zpracování IVP a jiných dokumentů)
- poskytuje konzultace a metodickou podporu zákonným zástupcům žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zapojení do reedukační činnosti)
- metodicky vede, iniciuje a koordinuje spolupráce s vnějšími subjekty (PPP, SPC, SVP, OSPOD apod.)
- podílí se na zajištění poskytování pedagogické asistence na škole, metodicky vede asistenty pedagogů
- provádí depistáže, základní diagnostiku vzdělávacích a výchovných problémů žáků (žáků s SPUCH)
- spolupodílí se na koordinaci kariérního poradenství ve spolupráci s vyučujícím pověřeným touto činností, s výchovným poradcem a třídním učitelem.

Vzdělávání žáků se SVP probíhá formou individuální integrace se zařazením do běžné třídy. Jejich vzdělávání a výchova se řídí doporučeními vycházejícími z dokumentů vydaných poradenským zařízením.

Na základě doporučení a písemné žádosti zákonných zástupců je dítěti vypracován individuální vzdělávací plán. Individuální vzdělávací plány upravují obsah, formy a podmínky vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Na jeho sestavení se podílejí: třídní učitel, výchovný poradce, PPP, SPC, rodiče, případně další odborníci (lékaři, apod.). Individuální vzdělávací plán schvaluje ředitel školy.

V naší škole jsou integrovaní i žáci s jiným druhem postižení (zrakové, sluchové, tělesné postižení, poruchy autistického spektra, vady řeči apod.). O jejich přijetí rozhoduje ředitel školy na základě komparace doporučení poradenských zařízení, lékařských posudků a možností školy.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním se týká dětí, které pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Těmto dětem je v případě potřeby vypracován plán pedagogické podpory (PLPP), aby byly zajištěny speciálně vzdělávací potřeby.

b) Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Také u těchto dětí vycházíme ze závěrů a doporučení PPP. Vzdělávání talentovaných a mimořádně nadaných dětí vyžaduje, aby jim učitel poskytoval dostatečné množství podnětů především v těch vyučovacích předmětech, které korespondují s nadáním dítěte. Učitel pro nadaného žáka připravuje a zadává školní práci, která rozvíjí jeho nadání. Těmto dětem jsou zadávány náročnější samostatné úkoly (např. referáty, výklady atd.), jsou vhodným způsobem

zapojovány do činností v hodině, jsou pověřovány vedením a řízením skupin při skupinovém vyučování či v rámci projektů. Mimořádně nadaným dětem je v případě potřeby a doporučení vypracován IVP.

3.4. Pravidla pro zařazování a přeřazování žáků do tříd

Pravidla pro zařazování žáků do jednotlivých tříd a skupin a pro přeřazování žáků mezi jednotlivými třídami jednoho ročníku vycházejí z Vyhlášky č. 48/2005 Sb. základním vzdělávání, § 1, odst.7.

Veškeré požadavky zákonných zástupců dle výše jmenované vyhlášky musí být v písemné podobě doručeny ředitelce školy, která o žádosti rozhodně. Pravidla pro:

- 1. Zařazování žáků přijímaných do 1. tříd se řídí abecedním seznamem žáků (od každého abecedního písmene jsou zařazeni žáci do každé jednotlivé 1. třídy) s přihlédnutím na trvalé bydliště žáka (žáci z místa jednoho bydliště jsou zpravidla zařazeni do jedné třídy).
- 2. Přeřazování mezi třídami jednoho ročníku rozhoduje ředitel školy kladně pouze ze závažných důvodů na základě písemné žádosti zákonných zástupců žáka.
- 3. Volitelné předměty žáci jsou zařazování do jednotlivých předmětů dle vlastního zájmu. předmět se vyučuje v případě dostatečného počtu přihlášených žáků dle Vyhlášky č.48/2005 Sb.,§5, ods.1.
- 4. Výuka cizích jazyků v případě většího počtu žáků říká Vyhláška č.48/2005 Sb.,§5, ods.5 (nad 24 žáků) je výuka dělena podle jazykových znalostí a dovedností žáků.
- 5. Tělesnou výchovu třídy v ročníku 2.stupně jsou rozděleny na skupinu dívek a chlapců z důvodu fyzických rozdílů dívek a chlapců a důvodů hygienických.

3.5. Průřezová témata

Průřezová témata jsou integrována do jednotlivých předmětů v rámci učiva. Přehled je uveden v následujících tabulkách.

3.5.1. Průřezová témata na 1. stupni

Olem Turezovu temuu nu 1. Stupin									
	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)								
Tematický okruh	Zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník			
Občanská společnost a škola	VDO (OSŠ)			Prv	Vl				
Občan, občanská společnost a stát	VDO (OSS)								
Formy participace občanů v politickém životě	VDO (PŽ)								
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VDO (PD)				Vl	Vl			

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VEGS)

Tematický okruh	Zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	VEGS (ES)					VI
					AJ	
Objevujeme Evropu a svět	VEGS (OES)					
Jsme Evropané	VEGS (JE)					VL

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

Tematický okruh	Zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	OSV1 (RSP)	Ma,Prv, Čj	Ma, Prv, Čj	Ma, Prv, Čj		
Sebepoznání a sebepojetí	OSV1 (POZ)	Prv	Prv	Prv		
Seberegulace a sebeorganizace	OSV1 (REG)	Tv	Tv	Pč		
Psychohygiena	OSV1 (PSY)	Čj	Pč			
Kreativita	OSV1 (KRE)	Čj	Čj	Vv, Čj, Pč, Hv		
Poznávání lidí	OSV2 (PL)	Prv	Prv	Aj		
Mezilidské vztahy	OSV2 (MV)	Prv	Prv	Prv		
Komunikace	OSV2 (K)	Čj, Hv	Aj, Prv	Aj, Čj, Prv		
Kooperace a kompetice	OSV2 (KK)			Tv		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OSV3 (ŘP)					
Hodnoty, postoje, praktická etika	OSV3 (HPE)					

	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)								
Tematický okruh	Zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník			
Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení	MEV1 (KČ)					Vl, Čj			
Interpretace vztahu med. sdělení a reality	MEV1 (I)								
Stavba mediálních sdělení	MEV1(SMS)								
Vnímání autora mediálních sdělení	MEV1(VA)								
Fungování a vliv médií ve společnosti	MEV1(FVM)								
Tvorba mediálních sdělení	MEV2(TMS)								
Práce v realizačním týmu	MEV2 (PRT)								

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)								
Tematický okruh Zkratka 1. ročník 2. ročník 3. ročník 4. ročník 5. ročn								
Ekosystémy	EV (E)		Prv	Prv	Př	Př		
Základní podmínky života	EV (ZPŽ)			Prv		Př		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	EV (PŽP)					Př		
Vztah člověka k prostředí	EV (VŽP)	Prv	Prv	Prv	Ma, Př	Tv		

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MTV)								
Tematický okruh	Zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		
Kulturní diference	MTV (KD)							
Lidské vztahy	MTV (LV)	Prv	Čj	Prv, Čj	Čj	VI, Čj		
Etnický původ	MTV (EP)							
Multikulturalita	MTV (M)		Vv	Vv		Vv, Aj		
Princip sociálního smíru a solidarity	MTV (PSSS)							

3.5.2. Průřezová témata na 2. stupni

VÝCHOVA DEMOKRATI CKÉHO OBČANA (VDO)									
Tematický okruh	Zkratka	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník				
Občanská společnost a škola	VDO (OSŠ)	Ov	Čj	Ov					
Občan, občanská společnost a stát	VDO (OSS)	Aj	Ov, Aj	Ov, Dĕ, Čj, Př, Vz	Ov, Dě				
Formy participace občanů v politickém životě	VDO (PŽ)	Ov	Ov	Aj, Ov, Ze	Ov				
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VDO (PD)	Dě	Ov	Ov, Dě	Ov, Dě, Aj, Ze, Nj				

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VEGS)									
Tematický okruh	Zkratka	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník				
Evropa a svět nás zajímá	VEGS (ES)	Vv, Aj, Inf, Pč, Nj,	Vv, Ze, Pč, Aj, Nj	Př, Vv	Př, Ze, Dě, Nj2				
Objevujeme Evropu a svět	VEGS (OES)	Ov, Vz, Ze, Tv	Inf, Ze, Tv	Aj, Pč, Tv, Nj2	Dě, Tv				
Jsme Evropané	VEGS (JE)	Dě, Př	Dě, Ze	Dě, Ze	Aj, Ov, Nj				

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)						
Tematický okruh	Zkratka	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Rozvoj schopností poznávání	OSV1 (RSP)	Vv, Ov, Hv	Čj	Ov	Čj, Vv	
Sebepoznání a sebepojetí	OSV1 (POZ)	Tv, Vv	Tv, Vz, Vv	Ov, Tv, Vz, Vv	Vv, Tv	
Seberegulace a sebeorganizace	OSV1 (REG)	Ov, Př, Pč	Pč, Vz	Pč, Ov	Pč	
Psychohygiena	OSV1 (PSY)	Vz,Vv	Vz, Vv	Ov, Hv, Vv	Hv, Vv	
Kreativita	OSV1 (KRE)	Vv, Tv, Hv	Vv, Čj, Tv, Hv	Vv, Hv, Tv	Čj, Hv, Vv, Tv	
Poznávání lidí	OSV2 (PL)	Ov		Ov		
Mezilidské vztahy	OSV2 (MV)	Ov, Aj, Tv, Vz, Nj	Vz, Tv	Ov, Př, Tv, Vz	Tv	
Komunikace	OSV2 (K)		Čj, Vv, Ov, Inf, Tv, Nj, Hv	Ov, Vv, Čj, Tv, Nj2	Čj, Vv, Tv, Nj2	
Kooperace a kompetice	OSV2 (KK)	Ov, Fy	Ov, Aj, Fy, Nj, Vv	Aj, Ov, Nj, Vv	Aj, Nj, Nj2	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OSV3 (ŘP)	Ze, Vz, Tv	Čj, Fy, Tv	Ov, Tv, Vz	Tv	
Hodnoty, postoje, praktická etika	OSV3 (HPE)		Inf	Ov, Che, Vz	Che	

	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)						
Tematický okruh	Zkratka	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník		
Kritické čtení a vnímání mediál. Sdělení	MEV1 (KČ)	Inf, Ze, Vv		Ov, Ze, Vz	Dě		
Interpretace vztahu med. sdělení a reality	MEV1 (I)	Inf	Pč	Pč			
Stavba mediálních sdělení	MEV1(SMS)	Aj			Čj		
Vnímání autora mediálních sdělení	MEV1(VA)			Dě	Vv, Čj		
Fungování a vliv médií ve společnosti	MEV1(FVM)		Vz	Ov, Čj	Vv, Př, Ch		
Tvorba mediálních sdělení	MEV2(TMS)	Vv, Aj, Nj	Inf, Aj, Nj	Nj2	Ma, Čj		
Práce v realizačním týmu	MEV2 (PRT)			Aj	Aj, Ma, Nj		

	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MTV)							
Tematický okruh	Zkratka	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník			
Kulturní diference	MTV (KD)	Aj, Nj	Vv, Nj	Vv, Ov, Pč, Ze	Vv, Ze, Nj2, Ov			
Lidské vztahy	MTV (LV)	Ov, Dě	Aj, Ze, Nj	Ov, Ze, Nj2	Nj2, Ov			
Etnický původ	MTV (EP)	Ov	De, Hv, Vv, Ze	Aj, Dě, Ov, Př, Vv	Dě, Ze, Ov			
Multikulturalita	MTV (M)		Dě, Ze	Nj, Aj	Čj			
Princip sociálního smíru a solidarity	MTV (PSSS)		Ov	Ov	Aj, Nj, Ov			

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)							
Tematický okruh	Zkratka	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník		
Ekosystémy	EV (E)	Př	Př		Př, Pč, Ze		
Základní podmínky života	EV (ZPŽ)	Ze	Nj, Aj	Che, Ze	Ze		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	EV (PŽP)	Vv, Inf, Ze	De, Př, Ov, Nj	Aj, Dě, Che, Př, Pč, Nj	Dě, Che, Ze, Fy, Tv		
Vztah člověka k prostředí	EV (VŽP)	Ov, Ze, Tv	Tv, Vz	Che, Ze, Fy, Tv	Aj, Ov, Dě, Che, Ze, Tv, Nj, Vz		

4. Učební plán

4.1. Učební plán pro 1.-5. ročník

Vzdělávací oblast	Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem	Z toho disponibilní časová dotace	Celkem za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	8+1	7+2	5+2	4+2	40	7	50
	Anglický jazyk	-	0+1	3	3	3	10	1	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	1	1	2		2
	Prvouka	2	2	2	-	-	6		
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	-	-	-	1+1	2	4	1	13
	Přírodověda	-	-	-	1	2	3		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5		12
Onem a Ruttura	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		12
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		10
	Osobnostní výchova	-	-	-	0+1	0+1	2	2	2
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5		5
Celkem v ročníku		20	22	24	26	26	118	16	118
Rozpětí dotace		18-22	18-22	22-26	22-26	22-26			

4.2. Učební plán pro 6.-9. ročník

Vzdělávací oblast	Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem	Z toho disponibilní časová dotace	Celkem za oblast
Jazyk a jazyková	Český jazyk a literatura	4+1	4	4	3+1	17	2	
komunikace	Anglický/ německý jazyk	3	3	3	3	12		35
Komunikace	Další cizí jazyk			3	3	6	0	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	3+1	16	1	16
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4	0	4
Člověk a spoložnost	Dějepis	1+1	2	2	2	8	1	12
Člověk a společnost	Občanská výchova	1	1	1	1	4	0	12
	Přírodopis	1+1	1+1	2	2	8	2	
Človšk o přírodo	Zeměpis	2	2	1	1	7	0 25	
Člověk a příroda	Fyzika	0+1	2	2	2	7	1	25
	Chemie	-	-	1+1	2	4	1	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	-	3		9
Omeni a Kultura	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6		9
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8		11
Clovek a zdravi	Výchova ke zdraví	1	0+1	1	-	3	1	11
	Osobnostní a sociální výchova	0+1	0+1	0+1	0+1	4	4	4
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	0+1	1	1	1	4	1	4
Doplňující vzdělávací obor	Výchova pro život	-	-	-	0+1	1	1	1
Volitelný předmět			0+1	-	0+1	2	2	2
Celkem v ročníku		29	30	32	32	123	18	123
-*****-Rozpětí dotace		28-30	28-30	30-32	30-32			

Poznámky k učebnímu plánu ŠVP

Cizí jazyk:

- přednostně je nabízena výuka anglického jazyka
- pokud žák (jeho zákonný zástupce) zvolí jiný cizí jazyk než anglický, je upozorněn, že ve vzdělávacím systému nemusí být zajištěna návaznost
- výuka anglického jazyka začíná ve 2. ročníku s dotací 1 hodiny týdně a od 3. ročníku 3 hodiny týdně
- další cizí jazyk (německý) byl do školního roku 2010/11 od 8. ročníku zařazen jako povinný s dotací 3 hodiny týdně.

Výchova ke zdraví:

- předmět je realizován pouze na 2. stupni
- v 6. 8. ročníku je vyučován jako samostatný předmět s dotací jedna hodina týdně
   Výchova pro život:
  - předmět je vyučován v 9. ročníku
  - předmět je realizován tematickým okruhem Svět práce ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce a tématy ze vzdělávacího oboru Etická výchova

Osobnostní a sociální výchova

- průřezové téma je realizováno jako předmět ve 4. – 9. ročníku

Volitelné předměty:

- jsou zařazeny v 7. a 9. ročníku
- časová dotace je jedna hodina týdně
- předměty jsou vyučovány dle zájmu žáků v jednotlivých ročnících a zároveň jsou nabízeny předměty s ohledem na kvalifikovanost pedagogického sboru

4.3. Volitelné předměty pro 7. - 9. ročník

Volitelný předmět	7. ročník	9. ročník
Seminář z českého jazyka		1
Konverzace z anglického jazyka	1	
Seminář z matematiky		1
Sportovní hry	1	
Seminář z fyziky	1	
Mediální výchova	1	

Charakteristika volitelných předmětů

.Seminář z českého jazyka

Obsah předmětu klade důraz na přípravu k přijímacím zkouškám, proto je zaměřen na prohlubování, procvičování a upevňování znalostí, schopností a dovedností.

Konverzace z anglického jazyka

Žáci budou postupně prohlubovat základní jazykové dovednosti z předmětu anglický jazyk se zaměřením na práci s autentickými materiály (texty, nahrávky) a poznávání kultury i života v anglicky mluvících zemích.

Seminář z matematiky

Žáci budou řešit problémové a náročnější úlohy směřující k prohloubení a procvičování učiva základní školy. Zároveň bude kladen důraz na přípravu ke studiu na střední škole.

Sportovní hrv

Předmět Sportovní výchova bude určen především talentovaným jedincům jako příprava na nejrůznější sportovní soutěže, kterých se naše škola během roku účastní. Otevřen však bude i pro všechny ostatní, kteří se chtějí ve vybraných aktivitách zdokonalit i získat nové poznatky. Po obsahové stránce se nejvíce budeme věnovat atletickým disciplínám a volejbalu, ale i jiným sportům, ve kterých žáci budou během roku závodit s důrazem na ta odvětví, která ve městě nemají sportovní oddíl.

Převažovat bude zejména praktická část (sokolovna, venkovní hřiště), ale i teorie se zaměřením na pravidla, techniku, taktiku, metodiku a podobně.

Seminář z fyziky

Seminář z fyziky umožňuje svým činnostním a badatelským charakterem výuky hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a jejich aplikace v praktickém životě.

Velký důraz je kladen na metody poznání a bádání, které si žáci osvojí.

Jedná se především o rozvoj dovedností ověřování hypotéz, experimentování, měření, pozorování přírodních jevů, analýzy výsledků a vyvození jejich závěrů.

Díky těmto metodám se žáci učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahů mezi nimi.

Žáci si kladou otázky "Proč? Jak? Co se stane, když?"

Na tyto otázky hledají odpovědi pomocí praktických pokusů. K řešení otázek využívají zákonitostí přírodních procesů a zkušeností z praktických pokusů.

Mediální výchova

Mediální výchova je určena pro žáky 7. ročníku. Cílem předmětu je upozornit žáky na rizika života v mediální společnosti a poskytnout jim dovednosti vedoucí k lepší a bezpečnější orientaci ve světě médií. Žáci si na základě praktických poznatků uvědomí, jak výrazný vliv mají média na život jedince, na utváření životního stylu a na kvalitu života. Obsah předmětu je zaměřen především na analýzu mediálního sdělení, na schopnost formování kritického názoru na zprostředkovávané informace a na možnosti jejich další interpretace. Zřetel je přitom kladen na schopnost věcné správnosti a přesnosti, a to jak při získávání informací, tak při vlastní produkci (referát, prezentace, rozhovor, reportáž, dotazník, anketa, průzkum, kampaň.. .atd.). Jako reflexe žákovských výstupů je k dispozici zvukový nebo obrazový záznam. Tento předmět vede žáky k porozumění obsahu sdělení, ke schopnosti posouzení věrohodnosti informací a k úspěšnému vyhodnocení komunikačních záměrů.

5. Učební osnovy vyučovacích předmětů 1. stupně

5.1. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 1. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - předmět se vyučuje s časovou dotací:
  - 1. 3. ročník: 9 vyučovacích hodin
  - 4. ročník: 7 vyučovacích hodin
  - 5. ročník: 6 vyučovacích hodin
- podmínky realizace
  - výuka probíhá ve třídách I. stupně, v počítačové učebně, součástí výuky jsou návštěvy městské knihovny, besedy, exkurze v místním muzeu, pravidelné návštěvy divadelních představení v Mladé Boleslavi
- obsahové vymezení:
  - komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova jsou součástí předmětu Český jazyk a komunikace, na I. stupni bude vyučován jako jeden předmět
  - cíle vzdělávání:
    - O Při výuce čtení využíváme metodu genetickou i analyticko-syntetickou, od prvopočátečního čtení dbáme na čtení s porozuměním. Seznamujeme žáky s různými literárními žánry a styly, se známými autory a jejich díly pro děti. Učíme se rozlišovat naučnou literaturu a beletrii, odlišně je interpretovat a s naučnou literaturou dále pracovat. Vhodné texty dramatizujeme.
    - Snažíme se o rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu, o chápání jazyka jako nástroje komunikace a dalšího vzdělávání. Vedeme žáka k získávání vědomostí a dovedností potřebných pro správné písemné a ústní vyjadřování. Naším cílem je rozvoj pozitivního vztahu k jazyku, v němž se odráží historie národa, jeho postupné osvojování a užívání tak, aby žák jeho prostřednictvím získával a předával informace, vyjadřoval své prožitky, pocity a názory.
    - Pomáháme žákovi zvládnout pravidla mezilidské komunikace, rozvíjíme i jeho
      estetické a emocionální cítění především prostřednictvím slovesných
      uměleckých děl, podporujeme vztah k literatuře a jeho vlastní práci s texty.
    - Učíme žáka využívat ke svému vzdělávání i další zdroje informací /počítač, knihovny, tisk/.
- průřezová témata:
  - Výchova demokratického občana
  - Osobnostní a sociální výchova
  - Mediální výchova
  - Myšlení v evropských globálních souvislostech
  - Multikulturní výchova

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

- orientujeme se na žáka, snažíme se ho motivovat k zájmu o vzdělávání
- učíme ho pracovat s chybou a učit se z ní
- dáváme důraz na užívání různých vhodných metod k dosažení výsledků
- vedeme žáka k seberealizaci a sebehodnocení s ohledem na jeho stávající schopnosti

2. Kompetence k řešení problému

Učitel:

- učíme žáka přistupovat k problému tvořivě, zhodnotit ho, zkoušet ho řešit, kontrolovat svoji práci, najít a opravit chyby
- vedeme ho k poznání a využívání různých zdrojů informací, k diskusi a spolupráci s ostatními.

3. Kompetence komunikativní

Učitel:

 učíme žáka komunikovat kultivovaně, prezentovat svůj názor, vhodnou argumentací ho obhajovat, ale zároveň respektovat názor druhého

4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích, trojicích, ve vyšších ročnících pak ve skupinách
- ukazujeme, jak je důležité vážit si práce své i ostatních
- individuálně pracujeme s dětmi SPUCH, s dětmi méně a více nadanými

5. Kompetence občanská

Učitel:

- prostřednictví pohádek, mýtů, pověstí různých etnik vytváříme předpoklady k toleranci různých etnických a názorově odlišných skupin
- vedeme žáky k pomáhání si navzájem, k rozeznání a orientaci v krizových situacích
- vytváříme povědomí o ekologii

6. Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování základních pracovních návyků, k udržení pořádku
- dáváme jim možnost volby z více způsobů řešení problému
- pomáháme jim odhadnout schopnosti a vlohy své i ostatních a při skupinové práci efektivně spolupracovat a rozdělovat si úkoly

7. Kompetence digitální

- -dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- -vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a

symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi

- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
  - motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
  - vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, skládá hlásky do slabik, slabiky do slov čte s porozuměním 	■ čtení písmen, slabik, slov, vět	
 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku a svým schopnostem 	 poslech literárních textů, zážitkové naslouchání, přípravné a prvopočáteční čtení 	
 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a zkouší vyprávět souvislý příběh 	 reprodukce textu, přednes básně, úryvku prózy volná reprodukce textu dramatizace pohádky hádanka, rozpočitadlo, říkanka, pohádka praktické a věcné naslouchání a čtení 	

	 komunikační situace - žádost, vzkaz,
 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti učí se respektovat základní komunikační pravidla v rozhovoru. 	 rozhovor, jeho pravidla, naslouchání ostatním, omluva, prosba o pomoc, poděkování, pozdrav. výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů, zdvořilostní obraty
 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo a intonaci řeči. 	 zásady techniky mluveného projevu

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 píše správné tvary tiskacích a psacích písmen, podle svých schopností je spojuje do slov a do krátkých vět zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	 správné tvary písmen, tiskací a psací abeceda techniky psaného projevu uvolňovací a grafomotorické cviky, správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku 	
 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a zkouší vyprávět souvislý příběh 		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	2.

 člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a stavba slova: souhlásky, samohlásky, 	
 porovnává významy slov slova nadřazená, podřazená, opačná, souřadná učí se rozlišovat některé slovní druhy podstatná jména, slovesa, předložky, 	OSV1 (RSP, PSY, KR) OSV2 (MV, K) MTV (LV)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ píše věcně i formálně jednoduchá sdělení	 technika psaní - čitelný a přehledný písemný projev, správné tvary číslic a písmen 	
 rozlišuje poezii a prózu, odliší pohádku od ostatních vyprávění pracuje tvořivě s literárním textem, vyjadřuje pocity z přečteného 	 poezie, próza, pohádka, volná reprodukce textu, dramatizace, vyjádření myšlenek, vlastní výtvarný doprovod k textu 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 porovnává významy slov, vyhledává v textu slova příbuzná 	slova mnohoznačná a jednoznačná, slova a pojmy, stavba slova / seznámení se s pojmy kořen, část příponová, předpona/	■ OSV1 (RSP, PSY, KRE) ■ OSV2 (MV, K, KK)
 porovnává a třídí slova podle zobec. významu /děj, věc, vlastnost, okolnost/ rozlišuje slovní druhy v základním Tvaru v mluveném projevu užívá správné gramatické tvary podst. jmen, sloves 	 slova příbuzná slovní druhy 1 - 10 rod, číslo, pád u podst. jmen osoba, číslo, čas u sloves 	■ VEGS (ES)
 odůvodňuje a učí se správně psát i/y po obojetných souhláskách 	 pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných 	
 rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje věty do souvětí vhodnými spojovacími výrazy 	 věta jednoduchá, souvětí, spojky, spojovací výrazy 	
 čte a přednáší zpaměti lit. texty přiměřené věku ve vhodném frázování a tempu 	■ čtenářský deník, besedy o knihách	■ MTV (LV)
 vyjadřuje pocity z přečteného, pracuje tvořivě s literárním textem rozezná základní literární pojmy 	■ verš, rým, dramatizace	

-žák využije digitální technologie při tvorbě	-písemný projev -technika psaní na klávesnici -čtení a úprava elektronického textu -práce v textovém editoru	
 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený a psaný projev kontroluje vlastní písemný projev 	■ žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 OČEKAVANE VYSTUPY rozlišuje ve slově kořen, příponovou a předponovou část, seznamuje se s koncovkou porovnává významy slov píše správně i/y ve slovech s obojetnými souhláskami určuje slovní druhy plnovýznamových slov a užívá je v gramaticky správných tvarech ústně a písemně 	 UČIVO předpona, kořen, přípona, pravopis předpon slova a pojmy, slova jedno a mnohovýznamová pravopis slov vyjmenovaných a příbuzných opakování slovních druhů, určování vzorů u podstatných jmen, slovesa a jejich mluvnické významy základní skladební dvojice, 	PRÚŘEZOVA TEMATA OSV1 (RSP, PSY, KRE) OSV2 (PL, MV, K, KK) VEGS (ES)
 určí větu jednoduchou, souvětí, seznamuje se se základní skladební dvojicí 	určování,označení praktické a věcné čtení	■MEV1 (KČ)
 čte s porozuměním texty přiměřeně náročné potichu i nahlas vede správně dialog a rozhovor učí se rozlišovat podstatné a okrajové informace ve vhodném textu píše správně jednoduché komunikační 	 techniky mluveného projevu výběr informací, práce s textem, s médii žánry písemného projevu: omluvenka, jednoduché tiskopisy, oznámení čtenářský deník, besedy, debaty 	
 žánry vyjadřuje a zaznamenává dojmy z četby volně reprodukuje text, podle svých schopností tvoří vlastní literární text při rozboru literárního textu používá elementární literární pojmy 	 jednoduché literární texty na dané téma základní literární pojmy 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ poznává stavbu slova, tvoří nová slova od kořene	 kořen slova, předpony, přípony, koncovky, skládání slov, slovotvorný základ, odvozování slova cizího původu a přejatá 	
 rozlišuje význam slov, porovnává a hodnotí slova rozlišuje slova spisovná a nespisovná 	 pravopis předpon a předložek, pravopis přípon slova jednoznačná, mnohoznačná slova citově zabarvená, nadřazená, podřazená homonyma, synonyma, antonyma 	
■ rozlišuje slovní druhy ohebné	 všechny vzory podstatných jmen slovesa, jejich mluvnické významy, slovesný způsob přídavná jména - druhy, skloňování, stupňování zájmena a číslovky 	
■ rozpozná neohebné slovní druhy	■ příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce	
 rozezná základní větné členy, rozliší větu jednoduchou a souvětí, užívá vhodných spojovacích výrazů vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty 	 podmět /holý, rozvitý, několikanásobný/ přísudek /holý, rozvitý/ spojky a spojovací výrazy koncovky podstatných a přídavných jmen měkkých, tvrdých a přivlastňovacích 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ zvládá základy pravopisu podle svých schopností	■ shoda přísudku s podmětem	
■ užívá kultivovaný mluvený projev		■ OSV1 (RSP, PSY, KRE)
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty,		
včetně textů elektronických	 techniky mluveného projevu, komunikační žánry, základní komunikační pravidla modulace souvislé řeči - tempo, intonace, přízvuk 	■ OSV2 (PL, MV, K, KK)
■ zvládá písemný projev, jeho úpravu, srozumitelnost a kultivovanost	■ žánry písemného projevu - dopis, blahopřání,.zpráva, pozvánka, inzerát, popis	
 zvládá samostatné a souvislé subjektivní zhodnocení 	■ líčení zážitků, pozorování	■ VEGS (ES)
■ zkouší uspořádávat informace v textu s ohledem na jeho účel	■ osnova /vypravování/	
■ tvořivě pracuje s literárním textem - přednáší zpaměti, volně reprodukuje, dramatizuje	■ dětská poezie a dobrodružná četba pro děti	■ VEGS (ES)
■ orientuje se ve zvukových Prostředcích	■ verš, rým, sloka, rytmus, přirovnání	■ MTV (LV)
 vyjádří názor na přečtenou knihu, film, divadelní představení, zaznamená své prožitky a názory 	shlédnutí div. představení, filmů, besedy o knihách	
 zkouší tvořit vlastní literární texty rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě 	■ dětská poezie a próza, naučná literatura	■ MEV1 (KČ)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ rozliší literární žánry a pojmy, umělecké	 elementární literární pojmy 	
a neumělecké texty, užívá je při		
jednoduchém rozboru literárního díla		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace

5.1.2. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 1. stupeň:

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Jsou využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí.

S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
- 2. ročník 1 hodina týdně
- od 3. do 5. ročníku 3 hodiny týdně
- podmínky realizace
- ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě
- je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací
- součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé krátkodobé projekty

místo realizace:

- v jazykových učebnách, v učebnách informatiky
- dělení skupiny v rámci ročníku dle aktuálního počtu žáků v jednotlivých ročnících
- obsahové vymezení a cíle vzdělávání:
- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření kladného vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému (jazykově, obsahově, rozsahem) ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a vedení k práci s nimi, poznávání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život

- průřezová témata:
  - Výchova demokratického občana (Principy demokracie -Občanská společnost a škola)
  - Osobnostní a sociální výchova (Sociální rozvoj)
  - o Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Kulturní diference, Etnický původ)
  - Mediální výchova (Tvorba mediálního sdělení)
  - Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
  - Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)

2) výchovné a vzdělávací strategie:

- 1. Kompetence k učení
  - pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
  - propojovat probraná témata a jazykové jevy samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině
- 2. Kompetence k řešení problémů
  - řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
  - nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
  - naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- 3. Kompetence komunikativní:
  - porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
  - umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
  - rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
  - využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu
- 4. Kompetence sociální a personální
  - v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
  - dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
  - spolupracovat v anglicky hovořící slupině na jednoduchém úkolu
  - podílet se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- 5. Kompetence občanské
  - získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
  - prezentovat myšlenky a názory
  - vzájemně si naslouchat a tolerovat názor ostatních
  - zodpovědně rozhodovat podle dané situace
- 6. Kompetence pracovní
  - samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
  - využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí
- 7. Kompetence digitální
- žák vyhledává a přehrává výslovnost daného výrazu využívá online editory s opravou gramatiky a pravopisu - pracuje s prostředky digitálních technologií, jako je interaktivní tabule, elektronická učebnic

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Řečové dovednosti ■ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně ■ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky Setkal	UCIVO ■ většinu učiva si žák osvojuje verbálně ■ vidí předměty či obrázky a slyší jejich názvy ■ opakuje se správnou výslovností i sborově ■ reaguje na otázky a ukazuje na předměty ■ písemný projev dle možností ■ nácvik čtení po poslechu - slova, krátké věty ■ tvary slovesa být - jednotné číslo ■ tvary slovesa mít - jednotné číslo ■ tématické okruhy - barvy, čísla, škola, domov, tělo, jídlo, zvířata, oblečení	PRUREZOVA TEMATA OSV2 (K) MTV (LV) VEGS (ES)
	domov, telo, jidio, zviidid, ooleeem	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	3.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	opako vain intonace oznamo vaer vety, otazky	
 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu 	 čtení elementárního textu slovesa - to be, to have, like, can vč. záporných tvarů předložky - in, on, under číslovky 0-20 	
 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu 	 barvy, dny v týdnu big,small,long,short Psaní opisování 	OSV2 (PL, K) VEGS (ES)
 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení 	doplňování slov slova k obrázků	
 píše a doplňuje slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	Tematické okruhy škola, rodina,části lidského těla, jídlo, zvířata, oblečení, svátky Řečové dovednosti rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.	

	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
VZDĚLÁVACÍ OBLAST		
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	4.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Řečové dovednosti ■ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické	■ OSV 2 PL,K) ■ VEGS (ES)
■ rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	■ MTV (M)
	■ abeceda	
■ rozumí jednoduchému poslechovému	■ přítomný čas průběhový	
textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	■ pocitová příd. jména	
Mluvení	slovesa - to be, to have, can, like	
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	■ číslovky 20 – 100	
	předložky - behind, in front of, next to	
a dalších osvojovaných témat, podobné otázky pokládá	■ přítomný čas prostý	

	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	v Čtení s porozuměním vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	 žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů 	
•	Produktivní řečové dovednosti rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dis pozici vizuální oporu	 tematické okruhy - domov, rodina, lidské tělo, roční období, dny v týdnu, hodiny(půl + celá), počasí, zvířata, volný čas 	
•	Psaní používá jednoduché věty a slovní spojení k osvojovaným tématům	 používá dvojjazyčný slovník učebnice 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Poslech s porozuměním rozumí j ednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu zapojí se do jednoduchých rozhovorů Mluvení sdělí jednoduchým způsobem základní informace a odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	OSV 2 (K) VEGS (ES)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Produktivní řečové dovednosti rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Psaní napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině,činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře -napíše jednoduché texty v elektronické podobě vyplní osobní údaje do formuláře za Použití klávesnice pro daný jazyk	Tematické okruhy domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky,roční období,měsíce,dny v týdnu,hodiny), zvířata, příroda, povolání,počasí -práce s elektronickým slovníkem, ovládání klávesnice -terminologie daného jazyka - elektronický formulář	

5.2. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Matematika a její aplikace

5.2.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 1. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. stupně takto:
    - v 1. ročníku 4 hodiny týdně
    - ve 2. 5. ročníku 5 hodin týdně
- podmínky realizace
  - výuka probíhá většinou v jednotlivých třídách 1. stupně, v počítačové učebně, praktické procvičování (např. geometrie) se může přesunout do venkovních prostor školy
  - žáci používají kromě tiskovin rýsovací pomůcky, kalkulačky,názorné pomůcky(předměty k manipulaci, číselnou osu, počítadla, tabulky násobků , geometrické tvary a tělesa apod.)
- obsahové vymezení:
  - zařazeny jsou 3, ve 2. období 4 tematické okruhy, které se cyklicky prolínají:

1. <u>Číslo a početní operace</u>

- osvojení aritmetických operací

2. Závislosti, vztahy, práce s daty;

- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

3. Geometrie v rovině a prostoru

- určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací
- zkoumání tvarů a prostoru

ve 2. období také

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- uplatňování logického myšlení, řešení problémových úloh z běžného života
- cíle vzdělávání:
  - o osvojování základních matematických pojmů na základě aktivních činností každého žáka
  - o snaha o porozumění základním matematickým pojmům a postupům a jejich vzájemným vztahům
  - rozvíjení zkušení s matematickým modelováním pomocí činností, kterými se žáci učí poznávat a nalézat situaci, které dokážou matematicky popsat (používání matematické symboliky)
  - o využívání zkušeností žáků z domova, z přírody i ze života kolem nich o využití aktivního projevu žáka- jejich zájmů, komunikace mezi žáky, kreativity žáků, fantazie (vymýšlení úloh žáky)
  - o efektivní a smysluplné využívání osvojených poznatků
  - o zdokonalování grafického projevu žáka kreslený obrázkový názor až náčrt o postupné osvojování základních matematických pojmů, početních výkonů,

postupů, a způsob jejich využití v 1. období především využívající konkrétní myšlení, dále postupné rozvíjení abstraktního a logického myšlení

- průřezová témata:
  - Osobnostní a sociální výchova
  - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - o Environmentální výchova

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k osvojování základních matematických pojmů a symbolů
- zadává úlohy z reálného života, při nichž žáci smysluplně využívají získané informace a dovednosti
- vede žáky k zhodnocení své práce a využití těchto výsledků při řešení dalších úloh
- dbá na tyto složky osvojování matematických operací:
  - o dovednost (provádění početních operací),
  - o **algoritmické porozumění** (pro je práce prováděna předloženým postupem, klade důraz na činnostní provedení a pozorování žáků, hovor o pozorovaném)
  - o **významové porozumění** (za pomoci individuálních činností, matematizací reálných situací umět propojit operaci na reálnou situaci)
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků, srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit, vede žáky k ověřování výsledků
- 2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům úlohy, které vedou k samostatnému uvažování a rozvoji logického myšlení
- učí žáky rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při výběru úloh, k sebekontrole, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, učí je provádět rozbor problému a plán řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků, klade otevřené otázky a vybízí žáky k
  pojmenování cíle činnosti, vede žáky k plánování úkolů a postupů, zařazuje metody,
  při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- podle potřeby žákům v jejich činnosti pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí
   , jak ukázat cestu ke správnému řešení, dodává žákům sebedůvěru
- zadává úlohy, při kterých je více možností postupů řešení
- 3. Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- zadává úlohy způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede je k vhodnému argumentování při zdůvodňování volby postupu
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- snaží se vést je k porozumění různým matematickým textům- grafy, diagramy

4.Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úlohy, při kterých mohou žáci spolupracovat, učí je pracovat v týmu, vede je k dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje je k srozumitelné a věcné argumentaci, hodnotí žáky způsobem, při kterém vnímají vlastní pokrok

5.Kompetence občanská

Učitel:

 při zpracování informací jsou žáci vedení ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou zároveň vedeni k ohleduplnosti a taktu

6.Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování základních postupů řešení
- učí žáky efektivně si zorganizovat vlastní práci
- klade důraz na správný grafický projev, úplné dokončení práce, dodržování termínů
- vede žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů k řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Pro žáky s postižením připravuje vhodně přizpůsobené materiály
- zadává úkoly, při kterých vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek

7. Kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)

klademe důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika	1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
 porovnává množství a velikost předmětů v daných souborech používá přirozená čísla k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru 	Manipulace s předměty	■OSV1 (RSP)
 vytváří soubory s daným počtem prvků 		■ EV (E)
 čte a zapisuje a porovnává čísla v daném 	Přirozená čísla 0 - 20 ■ čtení a zápis čísel	
oboru, zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	vztahy je větší, menší, rovno a znaménka	
 užívá lineární uspořádání 	 orientace na číselné ose 	
 provádí zpaměti jednoduché početní operace v daném oboru přirozených čísel 	 pojmy před, za, hned před, hned za, mezi 	
	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
■ popisuje jednoduché závislosti z praktického	 seznámení se symboly, 	
života	matematickými značkami a zápisy	
	 orientace a čtení matematických 	
	zápisů	■EV (E)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	GEOMETRIE V ROVINĚ A V	
	PROSTORU	
	Základní rovinné útvary:	
	 trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh 	
 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary- nachází v realitě 	 vyhledávání těchto tvarů v okolí 	
příklady jejich reprezentace	 třídění předmětů podle tvaru 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika	2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 používá přirozená čísla k modelování reálných situací porovnává množství a velikost předmětů v daných souborech počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků provádí jednoduché početní operace v daném souboru přirozených čísel 	CÍSLO A POČETNÍ OPERACE Manipulace s předměty Přirozená čísla 0 - 20 sčítání a odčítání v oboru s přechodem desítky počítání se závorkami orientace a čtení matematických zápisů jednoduché slovní úlohy	■OSV1 (RSP)
 čte a zapisuje a porovnává přirozená čísla v oboru užívá vztah rovnosti a nerovnosti 	Přirozená čísla 0 - 100 čtení a zápis čísel vztahy je větší, menší, rovno	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 užívá lineární uspořádání., zobrazí číslo na číselné ose 	 orientace na číselné ose numerace, pojmy před, za, hned před, hned za, mozi 	
 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. 	 hned za, mezi určování, desítek, jednotek sčítání a odčítání v oboru úlohy o n-méně, o n-více násobení a dělení čísly 0 - 5 v oboru malé násobilky slovní úlohy ze života dětí, rodiny, přírody 	■OSV1 (RSP)
	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	■ EV (E)
 doplňuje jednoduché tabulky, řady, sloupce, posloupnosti, schémata 	 tabulky násobků čtvercová síť 	
 popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	závislosti a jejich vlastnosti diagramy, tabulky	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	GEOMETRIE V ROVINĚ I V PROSTORU Základní útvary v rovině bod, přímka, polopřímka, úsečka,	
	■ lomená čára, křivka	
 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku 	 čtverec, obdélník, trojúhelník: měření 	
	Základní útvary v prostoru ■ krychle, kvádr, koule	
■ rozezná, pojmenuje, vymodeluje, popíše jednoduchá tělesa		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika	3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v daném oboru užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose. provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a 	 ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Přirozená číslo 0 - 1000 čtení a zápis čísel numerace vztahy větší, menší, rovno a znaménka orientace na číselné ose pojmy před, za, hned před, hned za, mezi určování stovek, desítek a jednotek zaokrouhlování sčítání a odčítání v oboru bez i s přechodem desítky písemné sčítání a odčítání dvojciferných 	■ OSV (RSP)
modeluje osvojené početní operace	čísel	■ EV (E)
 popisuje jednoduché závislosti z praktického života. doplňuje posloupnosti čísel, jednoduché tabulky a schémata 	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY orientace a čtení matematických zápisů pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose práce s údaji (jízdní řád, ceník)	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek 	■ převody jednotek délky, času, hmotnosti	
 rozezná, pojmenuje a vymodeluje a popíše 	GEOMETRIE V ROVINĚ I V PROSTORU bod, přímka, úsečka, polopřímka vztahy dvou přímek v rovině rovinné obrazce - pojmy vrchol, strana, průsečík	
základní rovinné obrazce nachází v realitě jejich interpretaci	 míra základních rovinných útvarů tělesa 	
 porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečku rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa 	 jednoduché souměrné rovinné útvary 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika	4.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v daném oboru. 	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Přirozená čísla do 1 000 000 ■ čtení a zápis čísel	
 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání i násobení provádí písemné početní operace v daném oboru 	 numerace vztahy je větší, menší, rovno matematické názvosloví principy asociativnosti a komutativnosti pořadí výpočtů sčítání a odčítání v oboru 	
 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady, kontroluje výsledky poč. operací v oboru přirozených čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel modeluje a určí část celku používá zápis ve formě zlomku 	 velká násobilka písemné násobení dvojciferným a trojciferným činitelem dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel dělení jednociferným dělitelem zaokrouhlování na 1000, 100, 10 kontroly výpočtů slovní úlohy s 1 nebo 2 poč. operacemi 	■ OSV (RSP) ■ EV (E)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vyhledává, sbírá a třídí data čte, doplňuje a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	 práce s daty diagramy, tabulky, grafy, jízdní řády 	
 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru 	 GEOMETRIE V ROVINĚ I V PROSTORU ■ práce s geometrickými útvary ■ rýsování obecného trojúhelníku, kružnice, čtverce a obdélníku ■ délka úsečky, jednotky délky a jejich převody ■ obvod mnohoúhelníku, obrazce ■ rovnoběžky, různoběžky, kolmice ■ osová souměrnost 	
 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY číselné a obrázkové řady slovní úlohy problémové sudoku	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika	5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnosti a asociativnosti sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • porozumí významu znaku "- "pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE přirozená čísla principy asociativnosti a komutativnosti závorky, pořadí výpočtů sčítání a odčítání v celém oboru přirozených čísel písemné násobení trojciferným a čtyřciferným činitelem dělení dvojciferným dělitelem zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10 000 kontroly výpočtů problémové slovní úlohy úlohy s více poč. operacemi sčítání a odčítání zlomků, zápis zlomků desetinná čísla, čtení, zápis, porovnávání des. čísel v řádu desetin a setin číselná osa - kladná a záporná část čtení, zápis a porovnávání záporných čísel měření teploty, vyjádření dlužné částky	PRUREZOVA TEMATA ■ OSV 1 (KRE) ■ EV (VŽP)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY	
 vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	 závislosti a jejich vlastnosti diagramy, tabulky, grafy, jízdní řády, kalendáře, seznamy 	
narýsuje a znázorní základní geometrické rovinné útvary užívá jednoduché konstrukce užívá geometrické názvosloví (bod, přímka, úsečka, polopřímka, vrchol, strana, úhel, tvar, těleso) určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě užívá základní jednotky obsahu popisuje vlastnosti základních útvarů v prostoru	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ■ rýsování čtverce, obdélníku, kružnice rýsování rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníku ■ obsah čtverce a obdélníku ■ jednotky obsahu ■ tělesa (krychle, kvádr, jehlan, kužel, koule, válec)	■OSV 1 (KRE)
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY slovní úlohy problémové magické čtverce hlavolamy prostorová představivost	

5.3. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Informatika

5.3.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 1. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - předmět se vyučuje jako samostatný povinný předmět
  - vyučuje se v časové dotaci 1 hodina týdně ve 4. 5. ročníku

Charakteristika vzdělávací oblasti

Výpočetní technika a moderní informační technologie se staly nedílnou součástí kvalitního vzdělání. Informatika vede žáky k získání uživatelských dovedností v této oblasti, učí je orientovat se ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a využívat je smysluplně a bezpečně při svém dalším vzdělávání. Osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky, učí se pracovat s počítačem v prostředí programu Microsoft Office.

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy.

Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v počítačových učebnách na počítačích s myší. Řadu činností žáci provádějí i ve dvojicích, kdy je kladen důraz na diskuzi a spolupráci. Žáci pracují individuálním tempem. Výuka některých témat probíhá i bez využití počítače

Cílové zaměření oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
  - komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
  - standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

- nabízí žákům různé zdroje vzdělávání výukové programy, vzdělávací portály, encyklopedie v elektronické podobě
- vede žáky k samostatnému objevování možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- umožňuje žákům využívat korekci textu pomocí vhodného softwaru

2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problému
- vede žáky k hledání řešení problémů a jejich ověření na veřejných portálech
- vede žáky k nalezení řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

3. Kompetence komunikativní:

Učitel:

- podporuje u žáků zájem o smysluplné využívání různých komunikačních technologií -
- vede žáky k dodržování základních pravidel při komunikaci
- nabízí žákům různé typy textů, záznamů www stránky, prezentace

4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá takové úlohy, při jejich řešení žáci spolupracují ve skupině
- k hodnocení některých prací přizve i žáky a vede je k pochopení různých schopností u spolužáků

5. Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky ke kritickému zhodnocení získaných informací,
- vyžaduje dodržování zásad etikety při prezentaci na internetu

6. Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny
- vede je k dodržování vymezených pravidel

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Informační a komunikační technologie	Informatika	4.

-digitální zařízení -zannutí/vymnutí	
-	
·	
1 1	
propojení technologií, internet -sdílení dat,	
cloud -technické problémy a přístupy k jejich	
řešení (hlášení dialogových oken) -uživatelské	
jméno a heslo -osobní údaje	
	řešení (hlášení dialogových oken) -uživatelské

-v textu rozpozná osobní údaje -rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého Algoritmizace a programování -sestavení programu a oživení robota Žák sestaví robota podle návodu -opakování příkazů sestaví program pro robota -oživí robota, otestuje -ovládání světelného výstupu jeho chování -ovládání motoru -najde chybu v programu a opraví ji -ovládání pomocí senzoru upraví program pro příbuznou úlohu -opakování příkazů -pomocí programu ovládá světelný výstup a -ovládání klávesnicí – události motor -pomocí programu ovládá senzor -používá opakování, události ke spouštění programu Data, informace a modelování -piktogramy, emodži Žákyně/žák: -kód -sdělí informaci obrázkem -přenos na dálku, šifra -předá informaci zakódovanou pomocí textu či -pixel, rastr, rozlišení čísel -tvary, skládání obrazce -zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text -zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky -obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Informatika	Informatika	5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	
Informační systémy Žákyně/žák: -pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech -doplní posloupnost prvků -umístí data správně do tabulky -doplní prvky v tabulce -v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný -nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky -určí, jak spolu prvky souvisí	data, druhy dat -doplňování tabulky a datových řad -řazení dat v tabulce -kritéria kontroly dat -vizualizace dat v grafu	
Algoritmizace a programování Žákyně/žák: -v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby -rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát -vytvoří a použije nový blok -upraví program pro obdobný problém	-příkazy a jejich spojování -opakování příkazů -pohyb a razítkování -ke stejnému cíli vedou různé algoritmy -vlastní bloky a jejich vytváření -kombinace procedur	

-v blokově orientovaném programovacím jazyce	-systém, struktura, prvky, vztahy	
sestaví program řídící chování postavy	-kreslení čar	
-v programu najde a opraví chyby	-pevný počet opakování	
-rozpozná opakující se vzory, používá	-ladění, hledání chyb	
opakování, stanoví, co se	-vlastní bloky a jejich vytváření	
bude opakovat a kolikrát	-změna vlastností postavy pomocí příkazu	
-rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř	-náhodné hodnoty	
opakování, před nebo za	-čtení programů	
něj	-programovací projekt	
-vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky	-ovládání pohybu postav	
-přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé	-násobné postavy a souběžné reakce	
kroky	-modifikace programu	
-rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo	-animace střídáním obrázků	
postup zjednodušit	-spouštění pomocí událostí	
-cíleně využívá náhodu při volbě vstupních	-vysílání zpráv mezi postavami	
hodnot příkazů	-čtení programů	
-v blokově orientovaném programovacím jazyce	-programovací projekt	
sestaví		
program pro řízení pohybu a reakcí postav		
-v programu najde a opraví chyby		
-používá události ke spuštění činnosti postav		
-přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé		
kroky		
-upraví program pro obdobný problém		
-ovládá více postav pomocí zpráv		
1 1r		

Data, informace, modelování Žákyně/žák: -pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty -pomocí obrázku znázorní jev -pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	-graf, hledání cesty -schémata, obrázkové modely -model	

5.4. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a jeho svět

5.4.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 1. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
- prvouka se vyučuje v 1. a 2. ročníku dvě hodiny týdně, ve třetím ročníku tři hodiny *podmínky realizace*
  - výuka probíhá v učebně, v přírodě, v muzeu
- příležitostné akce
  - Ajax výchovně preventivní program Policie ČR, celoroční projekt
- Zdravé zuby = Dětský úsměv preventivní výukový program zubního zdraví *obsahové vymezení:*

vzdělávací obsah je rozdělen do pěti tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme

- žáci se učí na základě svého okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti
- praktickými činnostmi a úkoly žáci získávají kladný vztah k místu jejich bydliště a naší zemi
- žáci poznávají místní a regionální skutečnosti a získávají zkušenosti v dopravní výchově jako chodec a cyklista

2. Lidé kolem nás

- žáci jsou vedeni k upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- žáci se seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí a s globálními problémy

3. Lidé a čas

- orientace v dějích a čase
- kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost

4. Rozmanitost přírody

- poznávání Země jako planety sluneční soustavy
- poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody
- učitel vede žáky k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí,

5. Člověk a jeho zdraví

- žáci poznávají sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti
- žáci poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života
- žáci se seznamují s vývojem člověka od narození do dospělosti
- získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci
- osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situací, včetně mimořádných událostí
- docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka

- cíle vzdělávání:

- o utváří se ucelený obraz světa
- o dochází k poznávání sebe a svého nejbližšího okolí

- o vnímaní lidí a vztahů mezi nimi, tolerantní chování a pravidla soužití
- o porozumění světu kolem sebe a vnímaní základních vztahů ve společnosti
- o utváří se pracovní návyky v jednoduché samostatné a týmové činnosti o porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům o chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti o orientuje se v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- o samostatné a sebevědomé vystupování a jednání, bezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií
- o utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a
   jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a
   bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

- průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- o Výchova demokratického občana
- o Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- o Multikulturní výchova
- o Environmentální výchova

2) výchovné a vzdělávací strategie:

- 1. Kompetence k učení
  - učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
  - žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, hodnotit výsledky svého chování
- 2. Kompetence k řešení problémů
  - učitel zařazuje metody, při kterých docházejí žáci k objevům sami
  - žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat, učí se vyhledávat informace
  - žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- 3. Kompetence komunikativní:
  - žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
  - jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému jednání a vystupování, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
  - pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
  - učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k danému tématu, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si
- 4. Kompetence sociální a personální
  - žáci pracují ve skupině, efektivně spolupracují na řešení problémů, učí se respektovat názory druhých, přispívají k diskusi, učí se věcně argumentovat
  - učitel vede žáky k oceňování svých názorů a přínosů
- 5. Kompetence občanské
  - učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům, motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
  - vede žáky k respektování pravidel

6. Kompetence pracovní

- žáci jsou vedení k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení

7. Kompetence digitální

- žák vyhledává doplňujících informací k učivu - ověřuje fakta - hodnotí výsledky

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Prvouka	1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ orientuje se v okolí svého bydliště, zná cestu na určené místo a rozlišuje možná nebezpečí v nejbližším okolí	Místo, kde žijeme domov prostředí domova orientace v místě bydliště škola prostředí školy okolí školy bezpečná cesta do školy riziková místa a situace	■ VDO (OSŠ) ■ EV(VŽP)
 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	Lidé kolem nás rodina postavení jedince v rodině role členů rodiny život a funkce rodiny soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům i jiným lidem chování lidí vlastnosti lidí pravidla slušného chování ohleduplnost	■ OSV 2 (MV, PL) ■ VEGS (ES) ■ MTV (LV) ■ OSV 2 (MV)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
právo a spravedlnost		
	- práva a povinnosti žáků školní řád	
■ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě	Lidé a čas orientace v čase a časový řád základní orientace v čase (den, týden, měsíc, rok) denní režim roční období současnost a minulost v našem životě průběh lidského života předměty denní potřeby	■ OSV1 (RSP, POZ) ■ VDO (OSŠ)
■ pozoruje, popíše a porovnává viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Rozmanitost přírody charakteristika ročních období mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení, varovný signál, evakuace, zkouška sirén požáry, ochrana a evakuace při požáru pozorování změn počasí	
	 pozorování reakcí rostlin a živočichů na roční období - péče o ně ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uplatňuje základní hygienické návyky využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času 	 Člověk a jeho zdraví hygienické návyky, denní režim zdravotní návyky, péče o zuby bezpečné chování, vhodná a nevhodná místa pro hru 	
 uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu 	■ chodec a cyklista, dopravní značky a situace	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Prvouka	2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	Místo, kde žijeme domov prostředí domova orientace v místě bydliště škola prostředí školy okolí školy bezpečná cesta do školy riziková místa a situace	■OSV1 (RSP)
 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	Lidé kolem nás rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy - život a funkce rodiny - práce fyzická a duševní soužití lidí - mezilidské vztahy - komunikace - pomoc nemocným, sociálně slabým - pozná české mince a bankovky chování lidí - vlastnosti lidí	 OSV2 (K, PL) VEGS (ES) OSV (MV)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	 právo a spravedlnost práva a povinnosti žáků, školní řád etické zásady 	
 rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	Lidé a čas orientace v čase a časový řád základní orientace v čase, určování času kalendáře, denní režim, roční	■ VDO (OSŠ)
 uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině, o činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí 	období současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života, bydlení předměty denní potřeby, průběh lidského života státní svátky, významné dny	
■ roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	Rozmanitost přírody voda a vzduch význam pro život rostliny, houby, živočichové nejznámější rostliny, houby, živočichové ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody ochrana rostlin a živočichů	■ EV (E,VŽP)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času 	Člověk a jeho zdraví ■ lidské tělo — životní potřeby člověka ■ péče o zdraví, zdravý životní styl — denní režim, správná výživa, pitný režim — prevence nemocí a úrazů, drobné úrazy a poranění, první pomoc — duševní hygiena, osobní hygiena ■ osobní bezpečí, krizové situace, bezpečná místa pro hru	■OSV1 (POZ)
 uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	 dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích 	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné	 návykové látky a zdraví odmítání návykových látek hrací automaty, počítače, závislost 	
■ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	 mimořádné události a rizika s nimi spojená, postup v případě ohrožení, varovný signál, evakuace, zkouška sirén 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Prvouka	3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	Místo, kde žijeme domov prostředí domova, orientace v místě bydliště	■ VDO (OSŠ)
 začlení svou obec(město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci(městě) 	 škola prostředí školy, činnosti ve škole okolí školy, bezpečná cesta do školy obec(město), místní krajina její části, poloha v krajině minulost a současnost obce význačné budovy, dopravní síť 	
	 okolní krajina zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině orientační body, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí světové strany regiony ČR 	■ EV (E, VŽP, ZPŽ)
	 začlenění místa bydliště do příslušného kraje ČR 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Lidé kolem nás	■ OSV2 (K, MV)
■ projevuje toleranci přirozeným	chování lidí	
odlišnostem spolužáků i jiných lidí,	vilacturacti lidi muovidla clužuila	
jejich přednostem i nedostatkům	 vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, rizikové situace, 	■ MTV (LV)
	rizikové chování, předcházení	
	konfliktům	
	■ právo a spravedlnost	
	- práva a povinnosti žáků školy	• OSV1 (POZ)
	prava a povimnosti zana sixory	
	■ obchod, firmy, způsoby placení, využití	
	platební karty, hotovostní a	
	bezhotovostní forma peněz, odhad ceny	
	potravin a ceny nákupu	
	Lidé a čas	
 pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události 	■ orientace v čase, časový řád	
regionu, interpretuje některé pověsti	- určování času	
nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- čas jako fyzikální veličina	
 na příkladech porovnává minulost a 	 současnost a minulost v našem životě 	
současnost	- proměny způsobu života,	
	bydlení, předměty denní potřeby,	
	- průběh lidského života,	
	- státní svátky a významné dny	
	regionální památky - péče o památky báje, mýty, pověsti	
	• baje, myty, povesti	■EV (ZPŽ)
 uvede příklady výskytu organismů ve 	Rozmanitost přírody	
známé lokalitě	■ látky a jejich vlastnosti	
 provádí jednoduché pokusy u skupiny 	- změny látek a skupenství vlastnosti	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	 porovnávání látek měření některých veličin s praktickým využíváním základních jednotek voda a vzduch 	
	 výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě 	
	 nerosty a horniny, půda některé hospodářsky významné horniny a nerosty zvětrávání, vznik půdy a její význam rostliny, houby, živočichové znaky života, životní potřeby a projevy průběh a způsob života, stavba těla u některých nejznámějších druhů význam v přírodě pro člověka ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody	• EV (VŽP)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-žák uplatňuje základní hygienické, režimové	hygiena práce	
a jiné zdravotně preventivní návyky s	- měření	
 -využitím elementárních znalostí o lidském 	- plánování a zaznamenávání	
těle;		
-projevuje vhodným chováním a činnostmi		
vztah ke zdraví, dodržuje zásady zdravé		
práce s digitálními technologiemi		
Rozmanitost přírody		
-provádí jednoduché pokusy u skupiny		
známých látek, určuje jejich společné a		
rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny		
pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů i s		
využitím digitálních technologií		

 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo
  - stavba těla, základní funkce a projevy
  - životní potřeby člověka
- péče o zdraví, zdravý životní styl
  - denní režim
  - správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim
  - drobné úrazy a poranění,
  - prevence nemocí a úrazů
  - první pomoc
- návykové látka a zdraví
  - odmítání návykových látek
  - hrací automaty a počítače
- nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci
- čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

■ OSV 1 (RSP)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	 situace hromadného ohrožení požáry, příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru integrovaný záchranný systém 	

- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jednáte, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

- osobní bezpečí
  - bezpečné chování v rizikovém prostředí, osobní bezpečí
  - označování nebezpečných látek
  - bezpečné chování v silničním provozu
  - dopravní značky
  - předcházení rizikovým situacím v dopravě, bezpečnostní prvky
- situace hromadného ohrožení
- požáry, příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru
- integrovaný záchranný systém

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a jeho svět

5.4.2. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 1. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - ve 4. ročníku 2 hod. týdně
  - v 5. ročníku 2 hod. týdně
- podmínky realizace
  - výuka probíhá v základních školách, v počítačové třídě, v knihovně, v muzeích, na výstavách, v planetáriu
- příležitostné akce
  - dopravní výchova v MB na dětském dopravním hřišti, získání řidičského průkazu cyklisty
- obsahové vymezení:
  - realizuje se ve vzdělávacím okruhu Člověk a jeho svět
  - učivo je rozděleno do pěti tematických okruhů, ve vlastivědě jsou tři okruhy

1. Místo, kde žijeme

- o život v obci, ve společnosti, naše vlast, regiony ČR, Evropa a svět
- o dopravní výchova, rozvíjení vztahu k zemi
- žáci poznávají místní a regionální skutečnosti a získávají zkušenosti v dopravní výchově jako chodec a cyklista

2. <u>Lidé kolem nás</u>

- o žáci jsou vedeni k upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- o žáci se seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí a s globálními problémy
- o výchova budoucího občana demokratického státu

3. Lidé a čas

- orientace v čase, současnost, minulost, způsoby života, postup událostí a vytváření historie
- snaha o vytvoření zájmu u žáků vyhledávat samostatně informace z historie a současnosti
- průřezová témata:
  - Multikulturní výchova
  - o Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - Výchova demokratického občana

2) výchovné a vzdělávací strategie:

- 1. Kompetence k učení
  - žáci se učí zakreslit v jednoduchém plánku obce místo bydliště, školy
  - učitel vede žáky k užívání správné terminologie
  - učitel žákům srozumitelně vysvětluje učivo

2. Kompetence k řešení problémů

- učitel umožňuje žákům, aby v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi
- učitel se snaží, aby každý žák úspěšně splnil zadaný úkol

3. Kompetence komunikativní:

- žáci se učí různými způsoby popsat krajinu
- využívají časové údaje, rozlišují minulost, přítomnost a budoucnost
- učitel vede žáky k tomu, aby si ověřili své výsledky
- učí se argumentovat své názory
- žáci se učí seznámit své spolužáky se svými zážitky z cestování

4. Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi
- učitel vytváří příležitosti k prezentaci různých textů
- žáci se seznamují s novými lidmi a národy
- učitel vytváří různorodé skupiny, aby si žáci mohli při práci pomáhat

5. Kompetence občanské

- žáci se seznámí významnými rodáky
- poznají kulturní a historické památky
- učitel seznámí žáky s významnými událostmi
- učitel vede žáky k tomu, aby hodnotili svou práci i práci spolužáků

6. Kompetence pracovní

- uplatňuje poznatky o lidské společnosti, porovnávání minulosti a současnosti
- učitel vede žáky k plánování úkolů
- učitel se zajímá o nápady a náměty žáků
- učitel zadává takové úkoly, aby žáci mohli spolupracovat

7. Kompetence digitální

- -klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- -vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- -vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- -vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	4.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu v 	Místo, kde žijeme orientace v místě bydliště domov a škola riziková místa a situace práce s kompasem a mapou určování světové strany v okolní krajině	■ EV/VŽP/
 přírodě rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického 	 orientace podle náčrtů, plánů a map ČR - zeměpisné, hospodářské, politické a zeměpisné údaje 	■ VDO/OSŠ/
 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	ČR - státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, významné osobnosti naší politiky	■ VDO (PD)

 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, 	Lidé kolem nás mezilidské vztahy, pravidla slušného chování rodina, soužití lidí	■OSV2/MV/
--	---	-----------

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
v rodině, v obci		
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se nemohou tolerovat	 lidská práva a práva dítěte principy demokracie, protiprávní jednání a korupce 	OSV2/MV/
 orientuje se v základních formách vlastnictví používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé 	 právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci základní formy vlastnictví peníze a jejich používání rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti banka jako správce peněz, úspory, půjčky 	■EV/VŽP/
problémy navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce	■ základní globální problémy	■EV (VŽP)
	Lidé a čas	
 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy 	 čas, časová osa, dějiny jako časový sled událostí, letopočet obrázky našich dějin 	
využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	současnost a minulost domov, vlast a rodný kraj regionální památky, báje, mýty, pověsti	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy 	Místo, kde žijeme	■ VEGS /ES/ ■ OSV2/KK/
 porovnává způsob života a přírodu z naší vlasti i v jiných zemích 	•	■MEV 1/ KČ/

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a vracet dluhy 	 Lidé kolem nás pravidla dialogu a komunikace soužití lidí, morální normy rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, půjčování peněz, reklamace zboží 	■MTV (LV)
 rozeznává současné a minulé orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využití regionálních specifik objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období 	 čas, časová osa vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice T. G. Masaryk, Rakousko - Uhersko, 1. 	■ VDO /PD/

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a jeho svět

5.4.3. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 1. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - přírodověda se vyučuje ve 4.ročníku 1 hodina týdně
  - v 5.ročníku 2 hodiny týdně
- podmínky realizace
  - výuka probíhá v základní škole, v počítačové učebně,
  - exkurze, v muzeích, výstavy
- příležitostné akce
  - Zdravé zuby =Dětský úsměv preventivní výukový program zubního zdraví
- obsahové vymezení:
  - výuka je rozdělena do dvou tematických okruhů
  - 1. Rozmanitost přírody
    - o Země je planeta sluneční soustavy
    - o rozmanitost a proměny živé a neživé přírody, rostliny, houby, živočichové
    - o znaky života, životní potřeby a podmínky
    - vliv člověka na přírodu a životní prostředí, živelné pohromy, ekologické katastrofy
    - o učitel vede žáky k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí

2. Člověk a jeho zdraví

- o lidské tělo, biologické a fyziologické funkce, potřeby člověka, vývoj jedince
- o partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- o péče o zdraví, první pomoc
  - odpovědnost člověka za své zdraví
  - žáci poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života
  - žáci se seznamují s vývojem člověka od narození do dospělosti
  - získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci
  - osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situací, včetně mimořádných událostí
  - docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka

- průřezová témata:

- Environmentální výchova /vztah člověka k prostředí, zodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života /
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana

2) výchovné a vzdělávací strategie:

- 1. Kompetence k učení
  - učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky encyklopedie a
  - odbornou literaturu
  - žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, hodnotit
  - výsledky svého pozorování
- 2. Kompetence k řešení problémů
  - učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům žáci sami
  - žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat, učí se vyhledávat informace
- 3. Kompetence komunikativní:
  - učitel vede žáky, aby používali správnou terminologii
  - žáci si rozšiřují slovní zásobu, učí se pojmenovat pozorovanou skutečnost, učí se vyjádřit svoje názory
  - žáci se učí vyjadřovat svoje myšlenky, poznatky
- 4. Kompetence sociální a personální
  - učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci pracovat ve skupinách
  - žáci pracují ve skupinách, učí se spolupracovat při řešení úkolu
  - žáci respektují názory druhých
  - učitel se zajímá o názory a zkušenosti žáků
- 5. Kompetence občanské
  - učitel vypěstovat u žáků kladný vztah k přírodě
  - učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- 6. Kompetence pracovní
  - učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků
  - učitel vede žáky k plánování úkolů
  - učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- 7. Kompetence digitální

klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování

vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč

vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek

motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Přírodověda	4.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody 	Rozmanitost přírody živá a neživá příroda životní podmínky rostlin a živočichů, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva podnebí a počasí	■ EV (ZPŽ)
 nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka 	 rostliny, houby a živočichové, znaky života, průběh a způsob života, výživa, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka nerosty a horniny rovnováha v přírodě, vzájemné vztahy v přírodě, ochrana přírody, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické 	■ EV (VŽP)
 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy 	 společenstva živých organizmů životní podmínky živých organizmů 	■ EV (E)
 nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí 	 přizpůsobivost organizmů 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí 	 látky a jejich vlastnosti, změny látek a skupenství měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek pokusy - postup práce, výstupy rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	
 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	 Clověk a jeho zdraví vývoj člověka - etapy vývoje přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání poskytnutí první pomoci při drobných poraněních, prevence nemocí a úrazů 	■ OSV1 (REG)
 vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho 	 bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích, bezpečnostní prvky zdravý životní styl, denní režim, správná 	
preventivní ochranou	výživa, pitný režim, osobní, intimní a duševní hygiena	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Přírodověda	5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období 	Rozmanitost přírody Země a vesmír, Slunce a sluneční soustava, planety, den a noc, roční období	■OSV1 (RSP)
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	 podnebné pásy společenstva živých organismů na území ČR třídění živých organizmů, práce s atlasy a klíči 	■ EV (E) ■ OSV1 (PSY)
 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě 	 energetické suroviny, člověk a energie nerosty a horniny, půda ochrana přírody 	■ EV (PŽP) ■ EV (ZPŽ)
 rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat 	člověk a lidské výtvory člověk a technika likvidace odpadů	• EV (PŽP)
stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	 rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 využívá poznatků o lidském těle k vvsvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života 	 lidské tělo, stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce 	■ OSV1 /PSY/ ■ OSV1 (POZ) ■ OSV2 /REG/
 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob 	■ denní režim- plánování, uspořádání času	
 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožuiících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události 	 chování v krizových situacích situace hromadného ohrožení požáry, příčiny a prevence vzniku požáru, IZS 	
 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek 	 drogy- prevence, návvkové látky, automaty a počítače 	
 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou 	 osobní bezpečí, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání nemoci přenosné a nepřenosné 	
 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčatv v daném věku 	krví (hepatitida, HIV/AIDS) partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina, osobní vztahv, etická stránka vztahů etická stránka sexuality	

5.5. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Umění a kultura

5.5.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1.stupni

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

- časová dotace, výuka v ročnících
  - předmět je realizován v 1.-5.ročníku 1 hod. týdně
- podmínky realizace
  - hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura
  - výuka probíhá převážně v odborné pracovně (hudebně) nebo výjimečně ve
  - kmenové třídě s využitím elektronických varhan, audiovizuální techniky, za pomoci různých forem a s využitím dostupných vyučovacích pomůcek, součástí výuky jsou návštěvy koncertů, hudebních a hudebně dramatických představení
  - pravidelná účast na veřejných vystoupeních- zpívání pod vánočním stromem, vystoupení v DPS a na různých besídkách
- obsahové vymezení
  - vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí: vokální činnost, instrumentální činnost, hudebně pohybová činnost, poslechová činnost
  - cíle vzdělávání
    - o vedeme žáky ke správné práci s hlasem, kultivujeme jejich pěvecký i o mluvený projev, umožňujeme žákům využívat tradiční i netradiční hudební nástroje, kterých využívají při reprodukci a produkci
    - o pomáháme žákům aktivně vnímat hudbu, poznávat žánry, styly a podoby o učíme žáky ztvárnit hudbu pohybem, tancem, gesty
    - o naší cílem je vypěstovat u žáků kladný vztah k hudbě, hudební prožitek
  - průřezová témata:
    - Osobnostní a sociální výchova
    - o Myšlení v evropských globálních souvislostech
    - o Multikulturní výchova

2) výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

- 1. Kompetence k učení
  - učitel podněcuje zájem žáků o hudbu
  - učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
  - učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
  - žák zpívá na základě svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- 2. Kompetence k řešení problémů
  - učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
  - učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
  - učitel podporuje žákovu hudební tvořivost
  - žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné dynamické a tempové změny v proudu znějící hudby
  - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

3. Kompetence komunikativní:

- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří prostor pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje směr melodie, metrum, tempo, dynamiku

4. Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel zařazuje práci, tanec, zpěv ve skupinách
- učitel pracuje individuálně s dětmi méně a více hudebně nadanými žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby

5. Kompetence občanské

- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činnosti nebo jejich výsledků
- učitel vytváří v žácích povědomí o hudebních osobnostech
- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl

6. Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k dodržování správných návyků při zpěvu a poslechu
- učitel dává žákům možnost volby z více způsobů řešení úkolu
- žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu

7. Kompetence digitální

- orientace v hudebním materiálu a analýza hudební skladby
- pochopení hudebního díla v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou jejich vzniku

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova	1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	 Vokální činnosti správné držení těla, dechová cvičení, hlasová hygiena, nasazení a tvorba tónů, zvuk-tón zpěv jednoduchých písní v jednohlasu ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu 	OSV1 (RSP) OSV1 (KRE) OSV2 (K)
 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře rytmizuje jednoduché texty 	 Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře rytmizace textů lidové slovesnosti 	■ OSV1 (RSP) ■ OSV1 (KRE)
■ reaguje pohybem na znějící hudbu	Hudebně pohybové činnosti taneční hry, lidové tance orientace v prostoru hra na tělo	OSV1 (KRE) OSV2 (K)
■ rozpozná směr melodie	Poslechové činnosti melodie stoupavá, klesavá pochod ilustrace k písni	■OSV1 (RSP)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova	2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty seznámí se s vybranými hudebními pojmy 	 Vokální činnosti hlasová hygiena, nasazení, tvorba tónu, výslovnost, dýchání- fráze a prodlužování rozšiřování hlasového rozsahu zpěv písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu melodizace jednoduchých textů, rozvoj hudební paměti noty, houslový klíč, takt, repetice, píseň lidová, umělá 	■ OSV1 (RSP) ■ OSV1 (KRE) ■ OSV2 (K)
■ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře rytmizace textů lidové slovesnosti rytmické schéma jednoduché skladby, rytmický doprovod	■OSV1 (RSP) ■OSV1 (KRE)
■ reaguje pohybem na znějící hudbu	Hudebně pohybové činnosti taktování-dvoudobý takt orientace v prostoru pohybem vyjadřuje metrum hra na tělo	■ OSV1 (KRE) ■ OSV2 (K)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	 Poslechové činnosti hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj poslech vybraných hudebních nástrojů slovní hodnocení hudby, hodnocení malbou, kresbou návštěva koncertu, divadelního představení 	■OSV1 (RSP)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova	3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase seznámí se s vybranými hudebními pojmy improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev, správné dýchání, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu zpěv písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu ozvěna,otázka- odpověď melodie ukončená-neukončená délka, výška not, orchestr, hudební skladatel, sólista, dirigent, sborový, sólový zpěv, akord durová, mollová stupnice předehra, mezihra, dohra	■OSV1 (RSP) ■OSV1 (KRE) ■OSV2 (K) ■ VEGS (ES)
 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	Instrumentální činnosti využívá nástrojů Orffova instrumentáře vlastní improvizace	■ OSV1 (RSP) ■ OSV1 (KRE)
■ pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku	Hudebně pohybové činnosti taktování- třídobý takt pohybové ztvárnění melodie, lidové tance rytmus polky, valčíku	■ OSV1 (RSP) ■ OSV1 (KRE) ■ OSV2 (K)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje žák využívá snadno ovladatelné akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře 	 durový, mollový akord hudba taneční, pochodová, ukolébavka barva tónů, tempo, dynamika 	■OSV 2 (K) ■VEGS (ES)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova	4.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových i mollových tóninách, při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti seznámení s vybranými hudebními pojmy orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby 	 Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena, hospodárné dýchání, průprava dvojhlasu, vázání tónů realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu orientace v notovém záznamu jednoduché melodie 	■OSV1 (RSP) ■OSV1 (KRE) ■OSV2 (K) ■VEGS (ES)
 hudební doprovod, hudební hry využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře rytmické schéma jednoduché skladby 	Instrumentální činnosti ■ hudební doprovod- těžká doba, prodleva	■OSV1 (RSP) ■OSV1 (KRE)
■ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků	Hudebně pohybové činnosti taktování- čtyřčtvrteční takt pohybová improvizace, pantomima	 OSV1 (KRE) OSV2 (K) MTV (LV)
■ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků	Poslechové činnosti poslech vybraných hudebních nástrojů malá písňová forma barva, kontrast, gradace hudební styly- opera, opereta, muzikál, trampská píseň návštěva koncertu	 OSV1 (KRE) MTV (LV) VEGS (ES)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova	5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje seznámení s vybranými hudebními pojmy vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	Vokální činnost zpěv lidových a umělých písní ve 2/4,3/4,4/4 taktu, lidový dvojhlas, kánon tvorba předehry mezihry, dohry	■OSV1 (RSP)
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Instrumentální činnost ■ doprovod na Orffovy nástroje	■ OSV1 (KRE) ■ OSV2 (K)
 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností 	Hudebně pohybová činnost ■ taktování - dvoučtvrteční, tříčtvrteční, čtyřčtvrteční takt	■OSV1 (KRE)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vytváří pohybové improvizace upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	Poslechová činnost kvality tónů, vztahy mezi tóny, hudební výrazové prostředky a hudební prvky hudební styly a žánry, epizody ze života skladatelů, významní skladatelé regionu interpretace hudby- slovní vyjádření hudební vyjádření nálady	
 žák využívá snadno ovladatelné akustické a elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních 	hudební doprovody hudební hry	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Umění a kultura

5.5.2. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 1. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:
    - 1. ročník 1 hodina týdně
    - 2. ročník 1 hodina týdně
    - 3. ročník 1 hodina týdně
    - 4. ročník 2 hodiny týdně
    - 5. ročník 2 hodiny týdně
- obsahové vymezení:
  - cíle vzdělávání:
    - o směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
    - o vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
    - o seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
    - o učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
    - učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání
  - průřezová témata:
    - vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí
    - ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata: VDO, EGS, EV, MDV

2) výchovné a vzdělávací strategie:

- 1. Kompetence k učení
  - žáci jsou vedeni ke samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
  - učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
  - žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
  - žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření
- 2. Kompetence k řešení problémů
  - učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
  - žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
  - žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
  - žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě
- 3. Kompetence komunikativní:
  - žáci se zapojují do diskuse
  - respektují názory jiných
  - žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
  - učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

- 4. Kompetence sociální a personální
  - žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
  - učitel vede žáky ke kolegiální pomoci
  - žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu
- 5. Kompetence pracovní
  - žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
  - žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
  - učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi
- 6. Kompetence digitální
  - motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
  - -poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
  - -vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (tvary, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, objemy, světlostní a barevné kvality	■ OSV1 (REG) ■ OSV1 (KRE)
■ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	 UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI uspořádání objektů do celků uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření 	■ VEGS (ES)
 vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	 ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových 	■ EV (E) ■ EV (VŽP)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ interpretuje podle svých schopností různá	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
vizuálně obrazná vyjádření - odlišné	 komunikační obsah vizuálně obrazných 	
interpretace porovnává se svojí	vyjádření	
dosavadní zkušeností	 v komunikaci se spolužáky, rodinnými 	
	příslušníky a v rámci skupin, v nichž	
	se žák pohybuje (ve škole i mimo	
	školu)	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, zážitků, objemů a představ.	- linie, tvary, barvy, objemy, světlostní	■ VE (E) ■ EV (VŽP)
■ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti - uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	 UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření jejich rozlišení, výběr a uplatnění hračky ilustrace textů ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI uspořádání objektů do celků uspořádání na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení 	OSV1 (KRE) VEGS (ES)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI ■ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových.	■ MTV (M)
■ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)	■ OSV1 (REG)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, zážitků, objemů a představ.	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, objemy, světlostní a barevné kvality, uspořádání prvků v ploše a v prostoru, v časovém průběhu (podobnost, kontrast, proměna)	■ EV (E) ■ EV (VŽP)
■ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti - uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	 UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření jejich rozlišení, výběr a uplatnění hračky, ilustrace textů, animovaný film, comics, reklama ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI uspořádání objektů do celků uspořádání na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení 	OSV1 (KRE) VEGS (ES)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	■MTV (M)
■ vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí	reflexe a vztahy zrakového vnímání k	
různými smysly a pro jejich vizuálně	vnímání ostatními smysly	
obrazné vyjádření volí vhodné	 vizuálně obrazná vyjádření podnětů 	
prostředky	hmatových, sluchových,	
	pohybových, čichových, chuťových	
	a vyjádření vizuálních podnětů	
	prostředky vnímatelnými ostatními	
	smysly	
	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH	■ OSV1 (REG)
■ interpretuje podle svých schopností různá	ÚČINKŮ	
vizuálně obrazná vyjádření, odlišné	■ komunikační obsah vizuálně obrazných	
interpretace porovnává se svojí	vyjádření	
dosavadní zkušeností	 v komunikaci se spolužáky, rodinnými 	
	příslušníky a v rámci skupin, v nichž	
	se žák pohybuje (ve škole i mimo	
	školu),porovnávání s vlastní	
	interpretací	
	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH	
■ na základě vlastních zkušeností nalézá a do	ÚČINKŮ	
komunikace zapojuje obsah vizuálně	■ osobní postoj v komunikaci	
obrazných vyjádření, která samostatně	- jeho utváření a zdůvodňování, odlišné	
vytvořil, vybral či upravil	interpretace vizuálně obrazných	
	vyjádření (samostatně vytvořených a	
\ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \ \	přejatých), v rámci skupiny, jejich	
-žák vnímá objekty a situace různými smysly a	porovnávání s vlastní interpretací	
pro jejich vizuální vyjádření nalézá různé	- vizuální prostředky, vlastnosti,	
prostředky a podle svých schopností s nimi	rozdíly	
pracuie	102411	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	4.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření: porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus)	
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku,: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI uspořádání objektů do celků uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	■ EV (E)
■ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY ■ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla,a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	■ OSV1 (REG) ■ VEGS (ES) ■ MVT (LV)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ • komunikační obsah vizuálně obrazných	
	vyjádření	
	 v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) 	
	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě 	■ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	■OSV (KRE)
	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
• osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	 smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření: porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI ■ prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	
	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI uspořádání objektů do celků	■ EV (E)
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku,:v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	 uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření. 	
 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy -žák při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů; 	 UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla,a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby 	 MTV (M) VEGS (ES) OSV (REG)
kombinuje je v ploše i prostoru	Jednoduchá úprava dig. fotografie	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	• OSV (KRE)
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretaci vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací	■ EV (VŽP)
	 UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY typy vizuálně obrazných vyjádření jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným 	
	vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, baltické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní,	
■ nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ proměny komunikačního obsahu záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	

5.6. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví

5.6.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 1. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - vyučovací předmět tělesná výchova je realizován v každém ročníku (1. 5.) v dotaci 2 hodin týdně.
- podmínky realizace
  - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu.
  - v úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování
  - ke konci dochází k závěrečnému zklidnění relaxaci
  - žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi
  - učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce
  - spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí
  - příležitostné akce
  - plavecký výcvik v bazénu v MB

- obsahové vymezení:

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- Činnosti ovlivňující zdraví
  - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při Tv, bezpečnost při pohybových činnostech
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
  - pohybové hry, základy gymnastiky, atletiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, hry na sněhu a další pohybové hry
- Činnosti podporující pohybové učení
  - komunikace v Tv, organizace při Tv, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

2) výchovné a vzdělávací strategie:

- 1. Kompetence k učení
  - žáci jsou vedení k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení
  - změří si základní pohybové výkony a porovnají se s předchozími
  - orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
  - učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritériích hodnotit činnosti nebo výsledky

- 2. Kompetence k řešení problémů
  - uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka
  - řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
  - učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnosti pomáhá
- 3. Kompetence komunikativní:
  - žáci jsou vedení ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
  - učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají
  - zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
- 4. Kompetence pracovní
  - žáci pod vedením učitele využívají dostupného nářadí a náčiní a učí se je vhodně, správně a bezpečně využívat
  - učitel vede žáky ke správnému a bezpečnému používání nářadí a náčiní
- 5. Kompetence digitální
  - sledujeme a zaznamenáváme průběh činnosti
  - rozvíjíme orientační dovednosti
  - vyhledáváme významné sportovní osobnosti

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ uplatňuje hlavní zásady hygieny	Činnosti ovlivňující zdraví ■ vhodná obuv a oblečení, čistota cvičebního	■EV (VŽP)
 uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	 organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek 	OSV1 (REG) OSV2 (KK)
 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností ■ pohybový režim, pohyb o přestávkách, netradiční pohybové hry a aktivity, vvužití hraček, pohybová tvořivost	 MTV (LV) OSV1 (REG) OSV2 (KK) EV (VŽP)
 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce 	■ kondiční cvičení s hudbou, rytmickým doprovodem, manipulace s míčem, chůze v terénu	 MTV (LV) OSV1 (REG) OSV2 (KK) EV (VŽP)
■ zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové činnosti prováděné ve skupině	 cvičení ve dvojici, družstvu, kolektivní a závodivé hry, štafety, průpravné hry a utkání podle zjednodušených pravidel průpravná cvičení - akrobacie, cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti 	■ OSV1 (REG) ■ OSV2 (KK)
 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	 spolupráce ve hře, zjednodušená pravidla her úměrná věku dětí, 	 OSV1 (REG) OSV2 (KK) MTV (LV) EV (VŽP)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Činnosti podporující pohybové učení ■ základní tělovýchovné pojmy, smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností	■ MTV (LV) ■ OSV1 (REG) ■ OSV2 (KK)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ uplatňuje hlavní zásady hygieny	Činnosti ovlivňující zdraví ■ vhodná obuv a oblečení, čistota cvičebního	■ EV (VŽP)
 uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	 organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, příprava organismu před pohybovou činností, správné držení těla 	■ OSV1 (REG) ■ OSV2 (KK)
 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybový režim, pohyb o přestávkách, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček, pohybová tvořivost	■ MTV (LV) ■ OSV1 (REG) ■ OSV2 (KK) ■ EV (VŽP)
■ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce	 kondiční cvičení s hudbou, rytmickým doprovodem, manipulace s míčem či dalším herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, chůze v terénu průpravná cvičení - akrobacie, cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti rychlý běh, skok do dálky z místa plavání - adaptace na vodu, základy některých plaveckých stylů 	■ MTV (LV) ■ OSV1 (REG) ■ OSV2 (KK) ■ EV (VŽP)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové činnosti prováděné ve skupině 	 cvičení ve dvojici, družstvu, kolektivní a závodivé hry, štafety, průpravné hry a utkání podle zjednodušených pravidel průpravná cvičení - akrobacie, cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti 	■ OSV1 (REG) ■ OSV2 (KK)
 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	 spolupráce ve hře, zjednodušená pravidla her úměrná věku dětí, hry na sněhu a ledě 	 OSV1 (REG) OSV2 (KK) MTV (LV) EV (VŽP)
■ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Činnosti podporující pohybové učení ■ základní tělovýchovné pojmy, smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností	MTV - LV OSV1 (REG) OSV2 (KK)
 uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech 	 konkrétní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, zásady správného držení těla 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uplatňuje hlavní zásady hygieny osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situací 	Činnosti ovlivňující zdraví ■ vhodná obuv a oblečení, čistota cvičebního	■ EV (VŽP)
 uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	 organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, příprava organismu před pohybovou činností, správné držení těla hygiena pohybových činností 	OSV1 (REG) OSV2 (KK)
 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	 Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností pohybový režim, pohyb o přestávkách, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček, pohybová tvořivost vyjádření melodie a rytmu pohybem 	■ MTV (LV) ■ OSV1 (REG) ■ OSV2 (KK) ■ EV (VŽP)
■ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce a usiluje o jejich zlepšení	 kondiční cvičení s hudbou, rytmickým doprovodem, manipulace s míčem či dalším herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, chůze v terénu průpravná cvičení - akrobacie, cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti rychlý běh, skok do dálky z místa 	■ MTV (LV) ■ OSV1 (REG) ■ OSV2 (KK) ■ EV (VŽP)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	 přetahy a přetlaky plavání - adaptace na vodu, základy některých plaveckých stylů 	
■ zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové činnosti prováděné ve skupině a usiluje o jejich zlepšení	 cvičení ve dvojici, družstvu, kolektivní a závodivé hry, štafety, průpravné hry a utkání podle zjednodušených pravidel průpravná cvičení - akrobacie, cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti spolupráce ve hře 	■ OSV1 (REG) ■ OSV2 (KK)
 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	 spolupráce ve hře, zjednodušená pravidla her úměrná věku dětí, hry na sněhu a ledě 	 OSV1 (REG) OSV2 (KK) MTV -LV EV - VŽP
■ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	 V Činnosti podporující pohybové učení základní tělovýchovné pojmy, smluvené signály, povely, organizace prostoru a 	 MTV (LV) OSV1 (REG) OSV2 (KK)
 uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením 	 konkrétní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, zásady správného držení těla základní cvičební polohy, základní technika cvičení 	 MTV (LV) OSV1 (REG) OSV2 (KK)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	4.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení 	Činnosti ovlivňující zdraví ■ vhodná obuv a oblečení, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, ■ správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	■ EV (VŽP) ■ OSV1 (REG) ■ OSV2 (KK) ■ MTV (LV) ■ OSV1 (REG) ■ OSV2 (KK)
 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, uvědomuje si vlastní jednání 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností ■ pohybové hry s různým zaměřením, a využitím netradičního náčiní ■ základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště, základy estetického pohybu, jednoduché tance	 OSV1 (REG) OSV2 (KK) MTV (LV) EV (VŽP) OSV1 (REG) OSV2 (KK) MTV (LV)
a jeho důsledky ve vztahu k druhým a k opačnému pohlaví změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	 hry na sněhu a ledě základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, přetahy a přetlaky, rozšířená manipulace s míčem a jiným herním náčiním základní pohybové testy 	 EV (VŽP) OSV1 (REG) OSV2 (KK) MTV (LV) EV (VŽP)
■ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví	Činnosti podporující pohybové učení ■ základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené	MTV - LV OSV1 (REG)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	signály a povely	■ OSV2 (KK)
■ jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	 herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů 	■ MTV (LV) ■ OSV1 (REG) ■ OSV2 (KK) ■ EV (VŽP)
 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole 	■ zdroje informací a pohybových Činnostech	OSV1 (REG) OSV2 (KK) MTV (LV)
■ zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	 zásady správného držení těla, dechová cvičení, nevhodná cvičení a činnosti, vhodné obutí a oblečení 	■OSV1 (REG) ■OSV2 (KK) ■MTV – LV
■ zvládá základní techniku speciálních cvičení -žák změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií -orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace i v digitálním prostředí	■ základní cvičební polohy, základní technika cvičení - dlouhodobé sledování - měření - kompenzační cvičení - sledování, porovnávání a vyhodnocení	■OSV1 (REG)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením 	Činnosti ovlivňující zdraví ■ vhodná obuv a oblečení, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, zásady ■ správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktická využití	 OSV1 (REG) OSV2 (KK) MTV (LV) EV (VŽP) OSV1 (REG) OSV2 (KK)
■ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností ■ pohybové hry s různým zaměřením, a využitím netradičního náčiní, rozšíření práce s náčiním	 OSV1 (REG) OSV2 (KK) MTV (LV) EV (VŽP)
■ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým a k opačnému pohlaví	 základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště, základy estetického pohybu, jednoduché tance skok do dálky a výšky, motivovaný vytrvalý běh táboření, ochrana přírody (škola v přírodě) hry na sněhu a ledě 	 OSV1 (REG) OSV2 (KK) MTV (LV) EV (VŽP)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
■ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	 základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, přetahy a přetlaky, rozšířená manipulace s míčem a jiným herním náčiním základní pohybové testy 	 OSV1 (REG) OSV2 (KK) MTV (LV) EV (VŽP)
 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu a popisu cvičení 	Činnosti podporující pohybové učení ■ základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené signály a povely	 MTV (LV) OSV1 (REG) OSV2 (KK)
 jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje 	 herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů 	 MTV (LV) EV (VŽP) OSV1 (REG) OSV2 (KK)
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	■ zdroje informací a pohybových činnostech	 OSV1 (REG) OSV2 (KK) MTV (LV)
■ zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	 zásady správného držení těla, dechová cvičení, nevhodná cvičení a činnosti, vhodné obutí a oblečení 	 OSV1 (REG) OSV2 (KK) MTV (LV)

- zvládá základní techniku speciálních cvičení
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

- základní cvičební polohy, základní technika cvičení
- konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, soubor cvičení pro samostatné cvičení
- OSV1 (REG)
- OSV2 (KK)
- MTV (LV)
- EV (VŽP)

5.7. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a svět práce

5.7.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 1. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - vyučovací předmět praktické činnosti je zařazen samostatně v 1. 5. ročníku v hodinové dotaci - 1 hodina týdně
- obsahové vymezení:

Praktické činnosti jsou na 1. stupni rozděleny do čtyř tematických okruhů:

- 1. Práce s drobným materiálem
  - vytváření předmětů z tradičních a netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
  - funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
  - jednoduché pracovní postupy a organizace práce
  - lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. P<u>říprava pokrmů</u>

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

- cíle vzdělávání:

- o předmět zahrnuje široké spektrum pracovních činností a technologií
- žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky
- o učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i ve skupině o ve všech tematických okruzích se žáci seznamují se zásadami bezpečnosti práce a jsou vedeni k jejich dodržování

- průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci)
- o Environmentální výchova (podmínky života, vztah k životnímu prostředí)
- Multikulturní výchova (vztahy mezi dětmi)
- o Evropa a svět nás zajímá (stolování a stravování i jiných kultur)

2) výchovné a vzdělávací strategie:

- 1. Kompetence k učení
  - žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v životě
  - učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
  - učitel sleduje schopnosti a pokroky jednotlivých žáků
- 2. Kompetence k řešení problémů
  - žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
  - učitel zadává úkoly tak, aby umožnil volbu různých postupů
  - učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů
- 3. Kompetence komunikativní:
  - žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
  - učitel vede žáky k užívání správné terminologie
- 4. Kompetence sociální a personální
  - žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dokončení díla
  - učitel vede žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci
- 5. Kompetence občanské
  - učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
  - učitel umožňuje žákům, aby hodnotili a prezentovali své činnosti nebo výsledky
  - učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- 6. Kompetence pracovní
  - žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami
  - učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
  - učitel vede žáky ke správným způsobům užívání materiálů a pracovních nástrojů
  - učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby jim v činnostech pomáhá
- 7. Kompetence digitální
  - -seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
  - -podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
  - -vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
  - -motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vytváří různé předměty pomocí jednoduchých postupů z tradičních i netradičních materiálů 	 Práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil) jednoduché pracovní operace a postupy pracovní pomůcky a nástroje 	■ OSV1 (MV) ■ OSV1 (KRE) ■ VDO (OSŠ)
■ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Konstrukční činnost ■ práce se stavebnicemi (plošné, prostorové)	■OSV1(REG)
■ pečuje o nenáročné rostliny	Pěstitelské práce ■ pěstování pokojových rostlin (zalévání, otírání listů)	■ EV(ZPŽ) ■ EV(VŽP)
 připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování 	Příprava pokrmů jednoduchá úprava stolu pravidla správného stolování	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	2.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vytváří různé předměty pomocí jednoduchých postupů z tradičních a netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu 	Práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil) jednoduché pracovní operace a postupy pracovní pomůcky a nástroje	■ OSV1 (POZ) ■ OSV1 (PSY) ■ OSV1 (KRE) ■ VDO (OSŠ)
 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	Konstrukční činnost práce se stavebnicemi (plošné, prostorové) sestavování jednoduchých modelů	OSV1 (REG)
■ pečuje o nenáročné rostliny	Pěstitelské práce ■ pěstování pokojových rostlin (zalévání, otírání listů)	■ EV (ZPŽ) ■ EV (VŽP)
 připraví tabuli pro jednoduché stolování. chová se vhodně při stolování 	Příprava pokrmů ■ jednoduchá úprava stolu ■ pravidla správného stolování	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	3.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vytváří různé předměty pomocí jednoduchých postupů z tradičních a netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy 	Práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, folie) jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce pracovní pomůcky a nástroje	 OSV1 (POZ) OSV1 (KRE) OSV2 (MV) OSV2 (KK) VDO (OSŠ) MTV (LV)
■ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Konstrukční činnost práce se stavebnicemi (plošné prostorové, konstrukční) sestavování jednoduchých modelů pracuje podle slovního návodu	■ OSV1 (REG) ■ OSV2 (K)
 pečuje o nenáročné rostliny provádí pozorování přírody 	Pěstitelské práce pěstování pokojových rostlin (zalévání, otírání listů) pěstování rostlin ze semen v místnosti základní podmínky pro pěstování rostlin	■ EV (ZPŽ) ■ EV (VŽP)
 připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování 	Příprava pokrmů jednoduchá úprava stolu pravidla správného stolování základní vybavení kuchyně	■ VEGS (ES)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	4.

 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY na základě své představivosti vytváří pomocí přiměřených pracovních operací a postupů různé výrobky z daného materiálu volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce využívá při tvořivých činnostech 	UČIVO Práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, folie, drát, aj) jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce pracovní pomůcky a nástroje lidové zvyky, tradice	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA OSV1 (POZ) OSV1 (PSY) OSV1 (KRE) VDO (OSŠ) MTV (LV)
 prvky lidových tradic montuje a demontuje stavebnici pracuje podle slovního návodu, předlohy dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu 	Konstrukční činnosti práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční) sestavování modelů práce s návodem, předlohou	■ OSV1 (REG)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 provádí jednoduché pěstitelské činnosti ošetřuje pokojové i jiné rostliny zvolí si podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní -pozoruje a zaznamená vývoj rostlin při pěstitelských pokusech s využitím digitálních technologií -zvolí si výrobek, samostatně vyhledá vhodný videonávod, výrobek vytvoří dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu 	Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin a pokojových rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (zelenina, koření, léčivky, aj) pozorování rozmnožování rostlin a jeho záznam s využitím digitálních technologií -tvorba výrobku podle videonávodu – zkoumání vlastností materiálů, využití vhodného materiálu a pomůcek	■ EV (ZPŽ) ■ EV (VŽP)
 orientuje se v základním vybavení kuchyně seznámí se s přípravou jednoduchého pokrmu dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze udržuje pořádek a čistotu na pracovní ploše 	Příprava pokrmů základní vybavení kuchyně výběr a nákup potravin jednoduchá úprava stolu pravidla správného stolování	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	5.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 na základě své představivosti vytváří pomocí přiměřených pracovních operací a postupů různé výrobky z daného materiálu volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu využívá při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic 	 (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, folie, aj.) jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce pracovní pomůcky a nástroje 	 OSV1 (POZ) OSV1 (KRE) OSV2 (MV) VDO (OSŠ) MTV (LV)
 montuje a demontuje stavebnici pracuje podle slovního návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	Konstrukční činnosti práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční) sestavování modelů práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem	■ OSV1 (REG)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 provádí jednoduché pěstitelské činnosti samostatně vede pozorování ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny volí správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu 	 Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin a pokojových rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (zelenina, koření, léčivky, aj.) rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	■ EV (ZPŽ) ■ EV (VŽP)
		■ VEGS (ES)
	Příprava pokrmů	
 orientuje se v základním vybavení kuchyně seznámí se s přípravou jednoduchého pokrmu dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 	 základní vybavení kuchyně výběr a nákup potravin jednoduchá úprava stolu pravidla správného stolování základní technika v kuchyni 	
 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 		

5.8. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: PRŮŘEZOVÉ TÉMA

5.8.1 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 1. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - předmět Osobnostní a sociální výchova je vyučován jako samostatný předmět ve 4. a
     ročníku v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně
- podmínky realizace:
  - výuka je realizována ve třídě, v počítačové učebně, tělocvičně, při besedách
- obsahové vymezení:
- Má praktické využití v každodenním životě, jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Pozornost se věnuje zejména osobnímu rozvoji jedince, sociálním vztahům, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Vzdělávání v tomto předmětu je zaměřeno také na preventivní ochranu zdraví. Aktivity směřují k vnímání kolektivu třídy, vytvoření a dodržování pravidel, k pojmenování a způsobům řešení konfliktů a problémů, k pochopení a nastavení fungující spolupráce.

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Žák je veden k efektivnímu učení, vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení. Učitel zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů.

2. Kompetence k řešení problémů

Žák vnímá nejrůznější mimořádné a problémové situace a plánuje způsob jejich řešení. Vyhledává informace, je schopen obhájit svá rozhodnutí.

Učitel:

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci, snaze obhájit svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní

Žák komunikuje na odpovídající úrovni, účinně se zapojuje do diskuse. Učitel vytváří příležitosti k interpretaci nebo prezentaci různých textů a obrazových materiálů.

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů a obrazových materiálů
- vytváří příležitosti pro odpovídající komunikaci mezi žáky

4. Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby požádají o pomoc nebo ji poskytnou. Učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat. Činnosti jsou vedeny převážně formou debaty celé třídy, ve spoustě případů také formou práce ve skupinách. Žák je takřka neustále motivován k tomu, aby se zapojoval do diskuze.

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé a přistupovali na kompromis při řešení konfliktů
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

5. Kompetence občanské

Žák respektuje názory ostatních, formuje si volní a charakterové rysy, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby respektovali názory druhých, ale i sami sebe a sebe sama
- umožňuje žákům na základě jasných kritérií hodnotit svoji činnost
- dává žákům možnost vyjádřit se ke způsobu vedení výuky

6. Kompetence pracovní

Žák je veden k efektivitě při organizování vlastní práce.

Učitel:

- umožňuje žákům při hodinách pracovat s odbornou literaturou, výpočetní technikou
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikaci modelových situací a hodnotových modelů mezilidských vztahů

7. Kompetence digitální

Žák je veden k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií a k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě.

Učitel:

- -vede žáky k využívání digitálních technologii při práci
- -zadává úkoly při nichž žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Volí postupy, způsoby a prostředky odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- -učí žáky využívat digitální technologie pro usnadnění své práce, efektivní postupy a usnadnění své práce
- -vede žáky k uvědomění si možných situací ohrožujících bezpečnost zařízení, dat i situaci s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví jejich a ostatních.
- -dbá na etické jednání žáků v digitálním prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova	4.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	
 Žák poznává své spolužáky ve třídě, všímá si růzností mezi sebou a ostatními 	Aktivity kruhu, sebepoznání	
 Uvažuje o vztazích ve vlastní třídě, o jejich zlepšení Poznává podstatu a smysl spolupráce, soutěže a individuální práce 	Pravidla třídy, aktivity spojené s pravidly třídy a jejich dodržování aktivity pro rozvoj vztahů ve třídě	
 Usiluje o to, aby získal pozitivní vztah ke spolupráci 	Aktivity na posílení spolupráce	
 Podílí se na řešení problémů ve třídě, pomáhá druhým, podporuje je 	Aktivity na řešení problémů ve třídě, problémové úlohy, aktivity na podporu druhých a vzájemnou	

pomoc

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova	5.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	
 Žák rozvíjí individuální dovednosti pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 	Aktivity pro rozvoj dovedností pro kooperaci, vyjádření nesouhlasu, odporu, navazování na druhé, pozitivní myšlení	
 rozvíjí sociální dovednosti pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 	Aktivity na rozvoj komunikace, vedení a organizování práce skupiny	
 Podílí se na řešení problémů ve třídě, pomáhá druhým, podporuje je 	Aktivity na řešení problémů ve třídě, problémové	
 Rozvíjí dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémů v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémů v seberegulaci 	úlohy, aktivity na podporu druhých a vzájemnou pomoc Aktivity na seberozvoj, styly učení, poznávání sociálních rolí Problémové úlohy a situace	

6. Učební osnovy vyučovacích předmětů 2. stupně

6.1. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace

6.1.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - předmět se vyučuje s časovou dotací:
    - o 6. ročník 5 hodin týdně
    - o 7.-9. ročník 4 hodiny týdně
- podmínky realizace
  - výuka probíhá v mateřských třídách školy, v počítačové učebně, součástí výuky jsou besedy v městské knihovně, pravidelné návštěvy divadelních představení v Mladé Boleslavi
- obsahové vymezení:
  - vzdělávací obsah má komplexní charakter, pro přehlednost je však rozdělen do tří složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova, Literární výchova
  - cíle vzdělávání:
    - o rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
    - získávání vědomostí a dovedností potřebných k osvojování spisovné podoby jazyka
    - o pochopení role v různých komunikačních situacích
    - vnímání a chápání různých jazykových sdělení (poznání záměru autora, hlavní myšlenky)
    - o schopnost formulovat vlastní názory, pocity a prožitky
    - vnímání literatury jako zdroje poznání a prožitků
    - využívání různých zdrojů informací (jazykové a literární prameny, počítač) potřebných pro rozšiřování znalostí a dovedností vedoucích k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání
  - průřezová témata:

předmětem prolinají některé tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- o Multikulturní výchova
- Mediální výchova

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

- předkládá dostatek textů z různých informačních zdrojů
- zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky
- věnuje pozornost dovednosti korekce a autokorekce chyb
- snaží se žáky pozitivně motivovat k učení
- používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- vede žáky k propojování poznatků z různých oborů
- 2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vybírá pro žáky různé typy textů tak, aby žáci podle zadání učitele a na základě získaných poznatků prováděli analýzu, zobecňovali, formulovali závěry
- 3. Kompetence komunikativní:

Učitel:

- zadává k mluvním cvičením a k diskuzi taková témata, v nichž žáci otevřeně vyjadřují svůj názor podpořený logickými argumenty a tolerují mínění jiných
- vede žáky k dodržování pravidel komunikace
- 4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vnáší přátelskou atmosféru do výuky
- zařazuje práci ve dvojicích, trojicích či ve skupině
- uplatňuje individuální přístup k žákům s poruchami učení a k žákům talentovaným
- 5. Kompetence občanské

Učitel:

- zapojuje žáky do kulturních akcí pořádaných školou
- podporuje u žáků kladné postoje k literárním dílům, dbá na jazykovou kulturu
- 6. Kompetence pracovní

Učitel:

- dbá na dodržování vymezených pravidel práce a plnění zadaných úkolů
- 7. Kompetence digitální

Učitel:

- seznamuje žáky s využitím digitálních technologií při zpracovávání referátu, tvorbě projektu a prezentace
- seznamuje žáky při využití digitální technologie ve slohu v kapitole Krátké komunikační žánry
- seznamuje žáky se psaním zápisků v digitální podobě
- upozorňuje na rizika a zneužívání digitálních technologií
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost a zdraví, seznamuje s pojmem kyberšikana
- předkládá žákovi komunikaci a sdílení informací formou etiky

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura – jazyková výchova	6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 tvoří nebo upravuje jazykový projev podle komunikační situace zdokonaluje se v práci se základními jazykovými příručkami 	 jazyk a jeho útvary jazykový projev podle komunikační situace jazykové příručky 	
 orientuje se v hláskoslovném systému rozliší spisovný a nespisovný jazykový projev spisovně vyslovuje česká slova 	 hláskosloví spisovný a nespisovný jazykový projev spisovná výslovnost slovní přízvuk zvuková stránka věty 	
 pracuje se slovní zásobou seznamuje se s nejdůležitějšími zásadami tvoření českých slov 	 slovní zásoba a tvoření slov slova příbuzná stavba slova 	
 prohlubuje ovládání pravopisných jevů lexikálních, morfologických a syntaktických 	 koncovky podstatných jmen, přídavných jmen, vyjmenovaná slova shoda přísudku s podmětem a s několikanásobným podmětem 	
 pozná ohebné slovní druhy určuje druhy a mluvnické významy ohebných slovních druhů skloňuje jména a časuje slovesa 	 ohebné slovní druhy druhy podstatných jmen a vzory druhy, skloňování a stupňování přídavných jmen druhy a skloňování zájmen já, ten, náš, on, ona ono, můj, tvůj, svůj druhy a skloňování číslovek 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 přiřadí ke slovesu způsob a rozliší tvary sloves 	 slovesný způsob a tvary sloves 	
 uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy 	 základní větné členy větné členy holé, rozvité a několikanásobné 	
 pozná větné členy rozvíjející 	předmět příslovečné určení přívlastek	
 odliší větu jednoduchou a souvětí 	 věta jednoduchá a souvětí 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura – komunikační a	6.
	slohová výchova	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 výstižně vyjadřuje vlastní postoje a pocity používá přímou a nepřímou řeč 	vypravování popis	
 komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích 	 mluvní cvičení připravené a nepřipravené 	■ OSV2 (K)
 pracuje s textem, text zestruční, vytvoří osnovu, vybere klíčová slova 	výpisky výtah	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura – literární výchova	6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vyjádří své pocity z přečteného textu volně reprodukuje přečtený text rozlišuje některé základní literární druhy a žánry vyhledá základní znaky určitého literárního žánru nebo útvaru 	 poezie, próza /základní znaky/ pohádky pověsti bajky báje a legendy balady povídky literatura faktu divadlo a film 	
 tvoří vlastní literární text podle svých schopností 		
 přednáší literární text 	přednes – práce s hlasem	
 popíše pomocí návodných otázek základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	 Karel Čapek – Devatero pohádek 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura – jazyková výchova	7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozpoznává a třídí slovní druhy zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí NOVĚ zdokonaluje schopnost tvoření a používání spisovných tvarů ověřuje si správnost tvarů v jazykových příručkách orientuje se v mluvnických kategoriích, rozeznává je a určuje 	 ohebné slovní druhy Poj – odchylné tvary označující části těla velká písmena ve jménech vlastních Přj – druhy, skloňování, stupňování Z – druhy, skloňování Č – druhy, skloňování SL – některé obtížnější tvary	OSV3 (ŘP)
 rozlišuje druhy spojek využívá částic a citoslovcí k oživení textu 	 neohebné slovní druhy Přsl – tvoření, stupňování Před – spojování s pádem	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozeznává, odhaduje či vyhledává správný význam slov (i běžně užívaných cizích slov) tvořivě a vhodně užívá jazykových prostředků při tvorbě jazykových projevů 	 věcný význam, sousloví, rčení slova jednoznačná, mnohoznačná synonyma, antonyma, homonyma odborné názvy (termíny) 	■ OSV2 (K)
 rozlišuje a objasní základní způsoby obohacování slovní zásoby 	 způsoby obohacování slovní zásoby (odvozování, přechylování, složeniny, zkratky a zkratková slova) 	
 rozlišuje a zařazuje dle algoritmu větné členy používá pravidlo o shodě Př s Po 	 základní větné členy – druhy Př, Po vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný rozvíjející větné členy – Pt, Pu a jeho druhy, Pk a jeho druhy shoda přísudku s podmětem věty dvojčlenné a jednočlenné 	
 rozliší větu dvojčlennou a jednočlennou rozezná vedlejší větu a seznamuje se s jednotlivými kroky postupu pro určování druhů vedlejších vět 	■ Vv a její druhy	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura – komunikační a	7.
	slohová výchova	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 užívá vhodné jazykové prostředky v ústním i písemném projevu rozlišuje jednotlivé části vypravování 	 struktura vypravování, zvýšení dějového napětí 	■ OSV1 (KRE)
 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel používá výstižné jazykové prostředky zdokonaluje schopnost popisovat 	popis charakteristika	
 sestaví pozvánku 	■ pozvánka	
 vyhledává klíčová slova a zjišťuje hlavní myšlenky textu navrhuje a vytváří výpisky nebo výtah z přečteného textu 	■ výtah	OSV1 (RSP)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura – literární výchova	7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vyhledává informace v knihovně porovná základní literární druhy a žánry 	 umělecká a odborná literatura lyrika, epika /Homér/ próza drama /dialog, monolog, komedie, tragédie/ epos, legenda, kronika, satira, cestopis, bajka 	
 ústně formuluje vlastní názory na přečtený text 	texty o sv. Václavovi Kosmas, J. Hus	
 hodnotí různá ztvárnění téhož námětu 	Shakespeare Cervantes	
 vlastními slovy interpretuje smysl díla tvoří vlastní literární text 	 J. A. Komenský – Labyrint světa a ráj srdce škola 	■ VDO (OSŠ)
 stanoví základní literární směry a období v literatuře a jejich výrazné představitele 	 Moliere, Goethe Hugo, Dumas Čelakovský, Tyl, Erben, Mácha, Borovský, Němcová 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura – jazyková výchova	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 získá přehled o slovanských jazycích a jejich původu spisovně vyslovuje běžně užívaná slova 	 skupiny jazyků, zvláště slovanské původ českého jazyka spisovná výslovnost, slova přejatá 	
 rozliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu rozpozná, jakým způsobem se český jazyk obohatil o dané slovo přizpůsobuje volbu slov komunikační situaci 	 rozvrstvení českého jazyka slovní zásoba a tvoření slov slohové rozvrstvení slovní zásoby 	
 používá cizí slova v náležitých tvarech pracuje samostatně s jazykovými příručkami 	skloňování přejatých slov pravopis přejatých slov a jejich tvarů	
 rozlišuje a tvoří slovesný vid 	slovesný vid	
 vytvoří z vět jednoduché souvětí rozlišuje významové vztahy větných členů ve větě najde přístavek 	 věta jednoduchá a souvětí základní a rozvíjející větné členy přístavek 	
 určuje významové poměry v několikanásobném větném členu a mezi větami hlavními rozlišuje významové vztahy vět v souvětí 	 významové poměry mezi složkami několikanásobného větného členu významové poměry mezi větami hlavními druhy vět vedlejších 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura – komunikační a	8.
	slohová výchova	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozlišuje charakteristiku vnitřní a vnější, přímou a nepřímou 	 charakteristika literárních postav 	
 využívá vhodných jazykových prostředků s ohledem na rozlišování spisovného a nespisovného projevu vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího 	■ líčení, úvaha	
 odlišuje ve čteném textu fakta od názorů a hodnocení rozliší subjektivní a objektivní sdělení formuluje své osobní názory a postoje 	■ úvaha	■ VDO (OSS)
 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel ověřuje fakta pomocí otázek reprodukuje věcný a odborný text vyhledává klíčová slova v odstavcích najde hlavní myšlenky v textu využívá základů studijního čtení, vytváří otázky k textu a hledá odpovědi 	 výklad úřední dopis objednávka výpisky znalost orientačních prvků v textu vyhledávání informací 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 připraví si samostatně informace k tématu diskuse, zapojí se se svými postřehy, názory 	diskuse	
 dodržuje zásady komunikace a pravidla dialogu a diskuse 	 naslouchání, komunikační normy 	
 v mluveném projevu užívá vhodně verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči 	 zásady kultivovaného projevu /technika, prostředky/ připravený projev na základě poznámek 	■ OSV2 (K)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura – literární výchova	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uceleně reprodukuje přečtený text 	 záznam a reprodukce hlavních myšlenek 	
 vlastními slovy interpretuje smysl díla jednoduše popíše strukturu lit.díla 	 interpretace literárního díla (J. Hašek) námět, téma díla, literární hrdina 	
■ rozebere jazyk daného lit. díla	 obrazná pojmenování, rým, básnické prostředky volný verš (F. Šrámek) 	
 vyjadřuje ústně i písemně dojmy ze své četby a z návštěvy divadelního představení 	 volná reprodukce přečteného, slyšeného, viděného lit. díla 	
 formuluje názory na umělecké dílo 	 vytváření postoje k uměleckému dílu na základě vlastního hodnocení 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 porovnává základní literární druhy a žánry a uvede jejich výrazné představitele 	J. Neruda (balada, romance), K. Čapek (povídka, cestopis, román, divadelní hra), Osvobozené divadlo	
 seznámí se se základními literárními směry a jejich významnými představiteli 	 kritický realismus, impresionismus, symbolismus 	
 srovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování 	■ J. Hašek, K. Čapek	■ MEV1(FVM)
■ vyhledá informace	práce s odbornou literaturou, internetem	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura – jazyková výchova	9.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 odliší spisovnou výslovnost od nespisovné spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	 Zvuková stránka jazyka (hláskosloví, spisovná výslovnost, zvuková stránka věty, psaní a výslovnost slov přejatých) 	
 rozliší a doloží příklady v textu nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby 	■ <u>Tvoření slov</u>	
 popíše zásady tvoření českých slov 	 tvoření slov v češtině 	
 naznačí stavbu slova 	■ stavba slova	
 rozlišuje slova podle významu rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech 	 <u>Význam slova</u> (slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma, odborné názvy, frazémy) 	
 třídí slovní druhy a druhy slov převede sloveso z trpného rodu do činného a opačně, z vidu dokonavého na nedokonavý pozná v textu přechodníkové tvary 	Tvarosloví (slovní druhy a jejich mluvnické významy, jména-jejich druhy a tvary, skloňování obecných jmen přejatých, cizích vlastních jmen, slovesa a jejich tvary) přechodník	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 provede rozbor věty jednoduché, určí větné členy a jejich druhy určí souvětí podřadné a souřadné, pracuje s koordinačními poměry upravuje nevhodný slovosled ve větách 	 <u>Skladba</u> (větné členy, samostatný větný člen) souvětí podřadné a souřadné, čárka v souvětí, vsuvka, přístavek tvoření vět, hlavní zásady českého slovosledu, prostředky návaznosti v jazykových projevech 	
 získá přehled o hlavních skupinách jazyků rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	 Obecné výklady o jazyce (hlavní skupiny jazyků) vývoj českého jazyka, útvary českého jazyka 	■ MTV(M)
 využívá znalostí pravopisných pravidel 	 Pravopis souvisící se stavbou slova a tvořením slov Pravopis koncovek jmen a sloves Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech Interpunkce 	
 orientuje se a vyhledává jazykové jevy v příručkách 	 Pravidla českého pravopisu Slovník spisovné češtiny Slovník cizích slov 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, převede nespisovný text na spisovný 	 Spisovný, nespisovný jazyk 	
 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	■ Kultura jazyka a řeči	■ OSV2(K)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura – komunikační a	9.
	slohová výchova	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady, představy tvoří vlastní slohové práce, literární texty vyhledá v mluveném i psaném projevu vhodné i nevhodné užití spisovných a nespisovných jazykových prostředků vybere a pak porovná ve čteném či mluveném projevu fakta od názorů a od subjektivního hodnocení 	 vypravování (vypravování v běžné komunikaci, v umělecké oblasti) popis a charakteristika úvaha 	• OSV1(KRE)
 ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	■ výklad	
 rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme kritický postoj využívá základy studijního čtení 	 masmédia – manipulativní působení základy studijního čtení 	 MEV1(SMS) MEV2(TMS) MEV1(VA)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 využívá zásad komunikace a pravidel dialogu v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči rozliší subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera hovoru komunikuje výstižně, kultivovaně, užívá vhodné jazykové prostředky vzhledem k situaci 	 pravidla monologu, dialogu základní pravidla komunikace (mluvčí – adresát) komunikační situace 	■ OSV2(K)
 zapojí se do diskuse, řídí ji 	diskuse, teze	
 samostatně připraví a s oporou textu přednese referát 	■ referát	
 využívá poznatků o jazyce a stylu k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní 	souhrnné poučení o slohu	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk – literární výchova	9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 interpretuje vlastními slovy smysl díla přednese vhodný literární text 	 různé způsoby interpretace uměleckých děl přednes básně 	
 rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	■ literární styl – B. Hrabal	
 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	 literatura a její funkce, druhy literatury, literatura konzumní 	
 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci 	 poezie, drama, próza a jejich základní žánry a útvary 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 	 renesance (Shakespeare, Cervantes), baroko (Komenský), klasicismus (Moliére, Goethe), romantismus (Hugo, Erben, Mácha), národní obrození (Čelakovský, Tyl, Borovský, Němcová), realismus (Balzac, Jirásek), literární modernaimpresionismus, symbolismus (Sova) anarchističtí buřiči (Šrámek) významní autoři 20. století: Lustig, Aškenázy, Otčenášek, Pavel, Škvorecký, Fuks, Nepil, Viewegh, Žáček, Kryl 	
 porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	 tvorba B. Hrabala, O. Pavla drama – divadelní představení dle aktuální nabídky 	
 formuluje ústně i písemně dojmy a názory na literární dílo ze své četby, návštěvy divadelního představení 	 reprodukce přečteného, slyšeného, viděného literárního díla 	
 vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	 vyhledávání informací na internetu, prezentace 	

VZ DĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace

6.1.2. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu: Anglický jazyk

- časová dotace 3 hodiny týdně, od 6. do 9. ročníku.
- podmínky realizace:
  - hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty, olympiády, příležitostné akce návštěva AJ divadelních představení
  - místo realizace v jazykových učebnách, v učebnách informatiky, v divadle
- *dělení* skupiny v rámci ročníku dle aktuálního počtu žáků v jednotlivých ročnících
- obsahové vymezení a cíle vzdělávání
  - osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
  - porozumění přiměřeně náročnému (jazykově, obsahově, rozsahem) ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
  - pochopení jazyka jako historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
  - pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
  - rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
  - rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
  - vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
  - zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
  - samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
  - získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
  - ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře

- průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

2) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

1.Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k ověřování znalostí a propojení souvislostí
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
- nabízí žákům vhodné způsoby a metody práce pro efektivní učení
- vede žáky k propojování získaných poznatků do širších celků a ke čtení s porozuměním
- upozorňuje na smysl a cíl učení, aby žáci získané poznatky aplikovali v praxi

2.Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- klade vhodné otázky, které vyvolávají u žáků přemýšlení o nesrovnalostech ve slovosledu
- zařazuje do výuky problémové úkoly, které umožňují žákům hledat různé způsoby řešení
- napomáhá při cestě ke správnému řešení úkolů

3.Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- nabízí žákům situace, aby komunikovali na odpovídající úrovni a využívali různé způsoby komunikace a materiálů
- zařazuje situace, kdy žáci naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují

4.Kompetence sociální a personální

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- vnáší do hodin příjemnou atmosféru a podporuje, aby se žáci podíleli na utváření dobré atmosféry v týmu

5.Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k prezentaci myšlenek a názorů a toleranci vůči odlišnostem
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si a ke vcítění se do situací
- podněcuje žáky k argumentaci
- zařazuje texty, které vyvolávají sounáležitost s místem, kde žijí, se svou zemí a využívá srovnání s anglicky mluvícími zeměmi
- vybízí žáky k zodpovědnému rozhodování

6.Kompetence pracovní

Učitel

- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- kontroluje, zda si žáci efektivně organizují svou práci
- zdůrazňuje, aby si žáci vážili práce i jejích výsledků, vytvořených jím samým či druhými lidmi

7. Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání
- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 při práci ve třídě pracuje i podle jednoduchých pokynů učitele v angličtině a reaguje na ně čte nahlas a plynule jednoduché texty přiměřeného rozsahu rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici, vyhledává odpovědi na 	 přítomný čas průběhový a prostý – stavba věty řadové číslovky frekvenční příslovce ve větách modální slovesa (can/can't, must) zájmena předmětová základní předložky místa 	
 otázky pracuje se slovníkem písemně i ústně formuluje otázky a odpovídá na ně mluví o své rodině, kamarádech, škole, 	 minulý čas slovesa pravidelných a nepravidelných sloves rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka základní společenské obraty a fráze každodenní zvyky, činností a zájmy, rodina, domov, město – určení směru, sporty, volný čas, zvířata 	 OSV(MV) MEV2(TMS) MEV1(SMS) MTV(KD)
volném čase a dalších osvojovaných tématech vyplní základní údaje o sobě ve	 určování času poskytování osobních informací a žádání o ně reálie příslušných jazykových oblastí 	- WIT V(KD)
formuláři má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti	reaste prisidenty en juzy ko vy en colusti	■ VEGS(ES) VDO(OSS)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	Ročník: 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 čte nahlas plynule jednoduché texty přiměřeného rozsahu rozumí krátkým a jednoduchým textům, 	 minulý čas základních pravidelných i nepravidelných sloves počitatelná a nepočitatelná podstatná jména 	
 vyhledá v nich požadované informace rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci 	 some x any x no, výrazy množství stupňování přídavných jmen 	
 vyhledá základní informace 	stavba věty a jednoduchého souvětí	
 pracuje se slovníkem 	 přídavná jména a příslovce 	
 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, volného času a dalších osvojovaných témat popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života tvořivě se zúčastní rozhovoru má základní poznatky o anglicky mluvících zemích. 	 základní společenské obraty a fráze psaní stručných pohlednic, e-mailů – základní zákonitosti předání informací škola, sporty, nákupy, jídlo, zvířata, příroda a město, počasí návrhy, vzkaz, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na něj reálie zemí příslušných jazykových oblastí 	 MEV2(TMS) OSV2(KK) MTV (KD, LV) VEGS(ES) VDO(OSS) EV(ZPŽ)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	 přítomný a minulý čas průběhový modální slovesa základní frázová slovesa 	
 rozumí obsahu jednoduchých textů a obsahu autentických materiálů převážně informativního charakteru 	 předložky místa a času, datumy spojovací výrazy stavba věty, souvětí samostatně stojící přivlastňovací zájmena budoucnost pomocí going to a will 	
 reaguje na jednoduché písemné sdělení 	 osobní postoj (žádost, přijmutí, odmítnutí) dotazník a zpráva z jednoduchého průzkumu 	 MEV2(PRT) OSV2(KK)
 popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života vypráví jednoduchý příběh či událost 	popis místa, osoby, události, telefonování, stravování, v restauraci, nákupy a móda, film, TV, hudba, zdraví, stravovací návyky, pocity a nálady, moderní technologie a média	■ EV (PŽP)
 má základní poznatky o anglicky mluvících zemích. 	 reálie příslušných jazykových oblastí člověk a společnost 	 MTV (EP) VEGS(OES) VDO(PŽ)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných téma rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně používá dvojjazyčné slovníky odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu textu sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace 	 budoucí čas will future v porovnání s be going to a přít. časem prostým modální slovesa (can/can't, have to/not have to) a jejich opisy používání určitého a neurčitého členu seznámení s předpřítomným časem, trpným rodem, tázacími dovětky, nepřímou otázkou seznámení s prvním kondicionálem předložky, slovní zásoba a tvoření slov péče o zdraví, prázdninové aktivity, osobní plány, volba povolání, bydlení, kultura, sport a hry setkání, společenský program žádost o službu, informaci vedení telefonického rozhovoru udávání směru, orientace ve městě, v mapě cestování, turistické informace společnost a její problémy 	■ EV (VŽP) ■ MTV (PSSS) ■ OSV2(KK)

 pracuje s autentickými texty (časopisy, 	-	reálie zemí příslušných jazykových oblastí	•	VEGS(JE)
knihy, prospekty)			•	MEV2(PRT)
			•	VDO(PD)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Jazyk a jazyková komunikace

6.1.3. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Německý jazyk – další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - německý jazyk je vyučován v 8. 9. ročníku v rozsahu tří hodin týdně
- podmínky realizace
  - výuka probíhá v klasické třídě
- obsahové vymezení:
  - nácvik řečových dovedností potřebných pro komunikaci v rámci Evropy
  - cíle vzdělávání:
    - umožnit poznávání života lidí a kulturních tradic v německy mluvících zemích
    - o snižovat jazykové bariéry
    - dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyk)
  - průřezová témata:
    - Osobnostní a sociální výchova
    - o Multikulturní výchova
    - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
    - Mediální výchova

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

- používá při výuce jazykové učebnice německých autorů, audio a video nahrávky
- vede žáky k pochopení fonetického systému
- pomáhá jim zvládat zdánlivě obtížné úkoly (např. psané a mluvené slovo)
- 2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k uplatnění osvojené slovní zásoby k odvození významu neznámých slov
- nechá žáky samostatně řešit úkoly, nacvičuje se žáky situační hry
- 3. Kompetence komunikativní:

Učitel:

- dává žákům pokyny v německém jazyce
- dbá na nonverbální komunikaci
- zdůrazňuje intonaci, důraz a melodii hlasu
- dodává žákům sebevědomí, odbourává bariéry v komunikaci
- 4. Kompetence sociální a personální

- pracuje se žáky ve dvojicích i ve skupinách
- učí rozlišovat a respektovat role v týmu (vedoucí a účastník)
- buduje u žáků sebevědomí
- vede k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa

5. Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti, toleranci, taktu
- důsledně sleduje a hodnotí dodržování pravidel slušného chování
- rozvíjí pozitivního vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- 6. Kompetence pracovní

Učitel:

- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu žáků
- upevňuje pracovní návyky (vedení sešitu)
- vede k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- 7. Kompetence digitální

Učitel:

- umožňujeme žákům využívat různé on-line slovníky
- vedeme žáky k práci s digitálními zařízeními např. při tvorbě projektů
- umožňujeme žákům používat různé aplikace na procvičení látky a slovní zásoby
- učíme žáky psát e-mail v cizím jazyce
- seznamujeme žáky s internetovými portály zabývajícími se spoluprací mládeže v České

republice a v Německu

 vedeme žáky k vyhledávání informací v prostředí cizojazyčných internetových stránek

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Německý jazyk – další cizí jazyk	Ročník: 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	 fonetické znaky(pasivně) základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobu slov 	- VEGS(OES)
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	 práce se slovníkem pozdravy, poděkování, prosba slovní zásoba probíraných tematických okruhů (já, rodina, přátelé, zvířata, škola, volný čas, kalendářní rok, dny v týdnu, měsíce, roční období, hodiny, jídlo) jednoduchý dialog (otázka, odpověď) 	- MEV2(TMS)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	 základní gramatické struktury (časování pravidelných sloves, základní nepravidelná slovesa, člen určitý a neurčitý, modální slovesa, osobní, přivlastňovací a tázací zájmena) větná skladba (tvorba otázek, jednoduchých vět oznamovacích, základní spojky) předložka "um", "im", "am" a "vonbis" 	- OSV2(K)
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	 jednoduchý formulář o sobě blahopřání pohlednice email, dopis sms 	
 má základní přehled o německy mluvicích zemích 	Rakousko, Švýcarsko, Německo Film: Die Welle	MTV(LV)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Německý jazyk – další cizí jazyk	Ročník: 9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	 fonetické znaky(pasivně) výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobu slov 	- VEGS(OES)
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	 práce se slovníkem slovní zásoba probíraných tematických okruhů (domov, bydlení, zdraví, moje tělo, oblékání, počasí, nákupy, město, obec, dopravní prostředky, orientace, příroda, cestování, koníčky) jednoduchý dialog (otázka, odpověď) 	- MEV2(TMS)

	- prezentace projektu	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	 základní gramatické struktury (časování pravidelných i nepravidelných sloves, modální slovesa, člen určitý a neurčitý, stupňování přídavných jmen, zápor, množné číslo podstatných jmen, perfektum pravidelných sloves, préteritum sloves modálních a pomocných,) větná skladba (tvorba souvětí, vět v čase minulém, vět modálních) "Wechselpräpositionen", předložky se 3. a se 4. pádem 	- OSV2(K)
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	 jednoduché sdělení pozvánka na narozeniny email, dopis stručné vyprávění v minulosti stručný popis 	

- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
- má základní o historii SRN	reálie Německy mluvicích zemí Film: Das Leben der Anderen	MTV(LV)

6.2. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Matematika a její aplikace

6.2.1 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět
  - vyučuje se v 6.-9. ročníku v časové dotaci 4 hodině týdně
- podmínky realizace
  - výuka probíhá většinou v učebně
  - procvičování učiva může probíhat v počítačové učebně, kde jsou nainstalovány příslušné výukové programy
  - žáci používají rýsovací pomůcky, tabulky, v některých oblastech kalkulačky
- obsahové vymezení:
  - zařazeny jsou 4 tematické okruhy, které se cyklicky prolínají: Číslo a proměnná,
     Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy
  - cíle vzdělávání:
    - osvojení matematických dovedností a vědomostí a jejich využití v praktickém životě
    - porozumění základním matematickým pojmům, postupům a jejich vzájemným vztahům
    - rozvíjení abstraktního, logického myšlení
    - přesné, stručné vyjadřování s užitím matematické symboliky
    - provedení rozboru problému, naplánování řešení, najít správný postup řešení a umět si ho obhájit
    - zdokonalování grafického projevu
  - průřezová témata:
    - Mediální výchova
    - o Finanční gramotnost

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k osvojování základních matematických pojmů a symbolů
- zadává úlohy z reálného života, při jejichž řešení žák využívá získané informace
- vede žáky k zhodnocení své práce a využití těchto výsledků při řešení ostatních úloh

2. Kompetence k řešení problémů

- předkládá žákům úlohy, které vedou k samostatnému uvažování a rozvoji logického myšlení
- zadává úlohy, při kterých je možno více způsobů postupu řešení
- vede žáky k ověřování si výsledků své práce a obhájení si svého postupu řešení
- zadává problémové úlohy z běžného života
- vede žáky k naplánování a časovému rozvržení řešení zadaného úkolu
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

3. Kompetence komunikativní:

Učitel:

- užívá matematického jazyka včetně matematické symboliky
- zadává úlohy, při kterých je možno využívání prostředků výpočetní techniky
- vede žáky k vhodnému argumentování při zdůvodňování matematických postupů řešení
- vede žáky k porozumění různým typům textů tabulky, grafy, diagramy, přehledy

4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úlohy, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování

5. Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování základních postupů řešení
- učí žáky efektivně si zorganizovat svoji práci
- klade důraz na správný grafický projev, úplné dokončení práce, dodržování termínů

6. Kompetence digitální

- vede žáky k využívání digitálních technologií při různých činnostech k usnadnění práce a zefektivnění pracovních postupů
- učí žáky používat různá digitální zařízení, aplikace a služby
- vysvětluje jim rizika spojená s používáním různých digitálních prostředků

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika	6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla provádí základní početní operace s přirozenými čísly zpaměti i písemně zaokrouhluje, zobrazí čísla na číselné ose řeší úlohy z praxe zapíše, přečte desetinná čísla sčítá, odčítá desetinná čísla zpaměti i písemně rozlišuje pojmy přímka, úsečka, polopřímka narýsuje bod, úsečku, střed úsečky, přímku, kolmice, rovnoběžky měří délku úsečky pojmenuje kružnici, trojúhelník, čtverec, obdélník a sestrojí je vypočítá obvod trojúhelníku vypočítá obsah čtverce, obdélníku řeší základní úlohy převádí základní jednotky délky, hmotnosti pojmenuje krychli, kvádr, válec 	Opakování učiva 5. ročníku Přirozená čísla desetinná čísla rovinné útvary a geometrická tělesa	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 porovnává, zaokrouhluje desetinná čísla zobrazí des. číslo na číselné ose násobí a děli desetinná čísla číslem přirozeným, desetinným zpaměti i písemně převádí jednotky délky, obsahu, hmotnosti, duté 	Desetinná čísla porovnávání, zaokrouhlování zobrazení na číselné ose násobení, dělení převody jednotek	
 definuje a popíše úhel narýsuje a změří daný úhel sestrojí úhel dané velikosti rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů 	Úhel pojem úhlu velikost úhlu úhel ostrý, tupý, pravý, přímý úhly vedlejší, vrcholové	
 provádí početní operace s úhly (graficky, početně ve stupních a minutách) pozná dvojice úhlů podle jejich vlastností a využívá je 	 přenášení úhlů, osa úhlu sčítání, odčítání, násobení, dělení úhlů dvojice úhlů – vrcholové, vedlejší, souhlasné, střídavé 	
 rozhodne, zda jsou dva útvary shodné sestrojí obrazy v osové souměrnosti pozná útvary osově souměrné 	 Osová souměrnost shodné útvary konstrukce bodu, úsečky, přímky, útvaru v osové souměrnosti útvary osově souměrné 	
 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti určí, zda je útvar středově souměrný 	 Středová souměrnost středová souměrnost, střed souměrnosti obraz bodu ve středové souměrnosti sestrojení obrazu libovolného obrazce ve středové souměrnosti 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	útvary středově souměrné	
 používá znaky dělitelnosti rozliší násobek, dělitel rozliší prvočísla a čísla složená rozloží přirozené číslo na součin prvočísel určí a užívá nejmenší společný násobek čísel a největší společný dělitel čísel věty o dělitelnosti aplikuje při řešení úloh 	 Dělitelnost znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10 násobek, dělitel čísla soudělná, nesoudělná prvočísla, čísla složená prvočíselný rozklad nejmenší společný násobek, největší společný dělitel 	
 definuje, popíše trojúhelník pozná a popíše druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů a podle velikosti stran vypočítá ze známé velikosti dvou úhlů velikost zbývajících úhlů v trojúhelníku sestrojí trojúhelník, používá trojúhelníkovou nerovnost správně používá pojmy výška, těžnice a sestrojí je v trojúhelníku narýsuje kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku 	Trojúhelník druhy trojúhelníků vnitřní, vnější úhly v trojúhelníku součet vnitřních úhlů v trojúhelníku konstrukce trojúhelníku ze tří stran těžnice, výšky trojúhelníku kružnice opsaná, vepsaná trojúhelníku	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 načrtne a narýsuje obraz krychle, kvádru převádí jednotky obsahu vypočítá povrch krychle, kvádru užívá jednotky objemu a převádí je vypočítá objem krychle, kvádru aplikuje získané dovednosti na řešení praktických úloh 	Krychle, kvádr popis, zobrazení krychle, kvádru jednotky obsahu povrch krychle, kvádru jednotky objemu (krychlové, duté) objem krychle, kvádru slovní úlohy	
	Závěrečné opakování	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika	7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Opakování učiva 6. ročníku desetinná čísla dělitelnost úhel osová souměrnost trojúhelník krychle, kvádr	
 zapíše zlomkem část celku, vymodeluje ji zobrazí zlomek na číselné ose rozšíří, krátí zlomek porovná dva a více zlomků podle velikosti převede zlomek na deset. číslo a naopak vyjádří zlomek smíšeným číslem a naopak provádí základní početní operace se zlomky upraví a vypočítá hodnotu složeného zlomku využívá zlomky při řešení praktických úloh 	 Zlomky čtení, zápis zlomku znázornění zlomku rozšiřování, krácení zlomků porovnávání zlomků zlomky, desetinná čísla, smíšená čísla početní operace se zlomky – sčítání, odčítání, násobení, dělení složený zlomek slovní úlohy 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 určí, zda dva útvary jsou shodné a shodnost zapíše používá věty sss, sus, usu při rozhodování o shodnosti trojúhelníků sestrojí trojúhelník s využitím vět sss, sus, usu 	Shodnost geometrických útvarů pojem shodnosti věty o shodnosti trojúhelníků konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu (rozbor, konstrukce, základy zápisu konstrukce)	
 určí záporné a kladné číslo zobrazí celá čísla na číselné ose a seřadí je podle velikosti určí absolutní hodnotu celého čísla, zná její geometrický význam k celému číslu určí opačné číslo provádí základní početní operace s celými čísly 	Celá čísla čtení, zápis čísla zobrazení na číselné ose, porovnávání celých čísel absolutní hodnota čísla, číslo opačné sčítání, odčítání, násobení, dělení celých čísel	
 zobrazí racionální číslo na číselné ose seřadí racionální čísla podle velikosti provádí základní početní operace s racionálními čísly využívá znalostí o racionálních číslech v řešení praktických úloh 	Racionální čísla záporná des. čísla, záporné zlomky racionální čísla porovnávání racionálních čísel sčítání, odčítání, násobení, dělení racionálních čísel slovní úlohy	
určí poměr dvou veličin zkrátí, rozšíří poměr	Poměr pojem poměr čísel rozšiřování, krácení poměru postupný poměr	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
změní hodnotu v daném poměru rozdělí hodnotu v daném poměru	 slovní úlohy 	
 využívá poměr při řešení slovních 	vv/.d	
úloh ■ užije poměr při čtení z mapy	měřítko mapy	
- uzije pomer pri čtem z mapy	Přímá, nepřímá úměrnost	
 vyznačí bod v soustavě souřadnic, určí souřadnice daného bodu 	 kartézská soustava souřadnic 	
 rozhodne, zda se jedná o přímou nebo 	přímá úměrnost – tabulka	
nepřímou úměrnost	 nepřímá úměrnost – tabulka 	
 vyjádří úměrnost tabulkou 		
 využívá trojčlenku při řešení slovních 	• trojčlenka	
úloh	slovní úlohy	
■ určí 1 % ze základu	Procenta ■ 1%	
 urci i % ze zakładu vypočítá základ, počet procent, 		
procentovou část	 pojmy základ, počet procent, procentová část 	
procentovou cast	 výpočty – přes 1 %, trojčlenka 	
 rozlišuje pojem procento a promile 	• promile	
 řeší aplikační úlohy na procenta 	slovní úlohy	
 vypočítá daň z úroku 	 úroky – daň, úrok, jednoduché 	
 řeší úlohy na jednoduché úrokování 	úrokování	
	Čtyřúhelníky	
 rozliší typy rovnoběžníků, využívá 	rovnoběžníky	
jejich vlastností	 vlastnosti, rozlišení 	
	- kosodélníky	
	- kosočtverce	
	 obsah, obvod trojúhelníku 	
 vypočítá obvod, obsah rovnoběžníku, 	lichoběžník	
trojúhelníku	- popis	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 popíše různé typy lichoběžníků 	- obsah, obvod	
 sestrojí lichoběžník 	 slovní úlohy 	
 vypočítá obvod, obsah lichoběžníku 	-	
	Hranoly	
 rozliší různé typy hranolů, pojmenuje 	pojem hranolu	
je, rozliší podstavy a plášť		
 načrtne hranol, načrtne a sestrojí síť 	■ síť hranolu	
hranolu		
 vypočítá povrch, objem hranolu 	povrch, objem hranolu	
 řeší praktické úlohy 	slovní úlohy	
	Závěrečné opakování	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Opakování učiva 7. ročníku racionální čísla poměr, úměrnosti procenta shodnost, středová souměrnost čtyřúhelníky hranoly	
 odhadne a vypočítá druhou mocninu zadaného čísla – výpočtem, pomocí tabulek, kalkulačky určí druhou odmocninu čísla pomocí tabulek, kalkulačky užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech 	 Druhá mocnina, odmocnina druhá mocnina – pojem, čtení, zápis určení druhé mocniny z celých i racionálních čísel druhá odmocnina – pojem, čtení, zápis výpočet druhé odmocniny – tabulky, kalkulačka 	
 vysloví Pythagorovu větu vypočítá odvěsnu, přeponu v pravoúhlém trojúhelníku řeší úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty 	 Pythagorova věta pravoúhlý trojúhelník – odvěsna, přepona znění Pythagorovy věty výpočet přepony, odvěsny užití Pythagorovy věty v rovině, v prostoru 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 zapisuje, určuje mocniny s přirozeným mocnitelem používá pravidla pro počítání s mocninami zapíše libovolné číslo v desítkové soustavě s užitím mocnin o základu 10 	 Mocniny s přirozeným mocnitelem pojem, zápis, čtení mocniny s přirozeným mocnitelem sčítání, odčítání, násobení, dělení, umocňování mocnin zápis čísla pomocí mocnin 10 	
 vypočítá hodnotu číselného výrazu dosadí za proměnnou do výrazu zapíše slovní vyjádření pomocí výrazu a naopak rozliší mnohočleny, správně je zapíše sčítá, odčítá, násobí mnohočleny užívá vzorce (a±b)², (a-b) (a+b) upravuje mnohočleny na součin 	 Výrazy číselný výraz a jeho hodnota výrazy s proměnnou mnohočleny sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů úpravy dvojčlenů dle vzorců (a±b)², (a-b) (a+b) rozklad mnohočlenů na součin – vytýkání, vzorce 	
 rozliší kruh, kružnici popíše vzájemnou polohu kružnice a přímky, dvou kružnic vypočítá obvod, obsah kruhu, délku kružnice využívá své znalosti při řešení praktických úloh 	 Kruh, kružnice kružnice, kruh – popis, poloměr, průměr vzájemná poloha přímky a kružnice (tečna, sečna, vnější přímka) vzájemná poloha dvou kružnic číslo π výpočet obsahu, obvodu kruhu, délky kružnice slovní úlohy 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 charakterizuje válec sestrojí síť válce vypočítá povrch, objem válce aplikuje své znalosti v úlohách 	Válec základní pojmy – podstava, plášť, výška síť válce povrch, objem válce slovní úlohy	
 zapíše rovnost dvou výrazů řeší zadanou lineární rovnici provádí zkoušku správnosti řešení určí počet řešení u lineární rovnice vyjádří neznámou ze vzorce sestaví rovnici a řeší praktické slovní úlohy 	Lineární rovnice zápis rovnosti, rovnice, neznámá postup řešení rovnic (ekvivalentní úpravy, zkouška správnosti řešení) počet řešení – 1 řešení, 0 řešení, nekonečně mnoho řešení vyjádření neznámé ze vzorce slovní úlohy logické a netradiční úlohy (řešení početních kvízů, logických úloh, doplňovaček)	
 užívá pravidla přesného rýsování umí sestrojit jednoduché konstrukce použije Thaletovu větu při konstrukci pravoúhlého trojúhelníku sestrojí tečnu z bodu ke kružnici zvládne obvyklý postup při řešení konstrukčních úloh sestrojí trojúhelník s využitím výšky, těžnice sestrojí obecný čtyřúhelník, rovnoběžník, lichoběžník 	Konstrukční úlohy jednoduché konstrukce množiny všech bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice konstrukce tečny ke kružnici rozbor, zápis postupu konstrukce, konstrukce, diskuze, počet řešení konstrukce trojúhelníku – využití výšky, těžnice konstrukce čtyřúhelníku Závěrečné opakování	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika	9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	Opakování učiva 8. ročníku druhá mocnina a odmocnina, mocniny s přirozeným mocnitelem Pythagorova věta výrazy kruh, kružnice, válec lineární rovnice, slovní úlohy konstrukční úlohy	
	Lomené výrazy	
 určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl krátí, rozšíří zadaný výraz 	(nejsou v RVP, ale je nutné je probrat) pojem lomeného výrazu podmínky	
 provádí základní početní operace s lomenými výrazy 	krácení, rozšiřování sčítání, odčítání, násobení, dělení	
 řeší zadanou lineární rovnici s neznámou ve jmenovateli určí počet řešení u řešené rovnice provádí zkoušku správnosti řešení 	Rovnice s neznámou ve jmenovateli (nejsou v RVP, ale je nutné je probrat) podmínky řešitelnosti řešení lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli – ekvivalentní úpravy počet řešení – 1, nekonečně mnoho řešení, žádné řešení zkouška správnosti řešení	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 pozná podobné útvary určí poměr podobnosti u podobných útvarů určí početně, zda jsou dva trojúhelníky podobné rozdělí, změní úsečku v daném poměru řeší úlohy vedoucí k využití podobnosti 	Podobnost podobné geometrické útvary koeficient – poměr podobnosti věty o podobnosti trojúhelníků geometrické využití podobnosti užití podobnosti v praktických úlohách měřítko mapy	
 řeší soustavu lineárních rovnic metodou sčítací i dosazovací určí a správně zapíše počet řešení provádí zkoušku správnosti řešení řeší praktické slovní úlohy – využívá soustavy rovnic, popřípadě lineární rovnice 	Soustavy lineárních rovnic lineární rovnice se dvěma neznámými soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metody řešení – dosazovací a sčítací metoda počet řešení zadané soustavy zkouška správnosti řešení slovní úlohy (směsi, pohybové, společná práce)	
 pozná jehlan, sestrojí jeho síť, vypočítá povrch a objem popíše kužel, sestrojí jeho síť, vypočítá povrch a objem vypočítá povrch a objem koule využívá znalosti o daných tělesech při řešení praktických úloh 	Tělesa ■ jehlan – síť, povrch, objem ■ kužel – síť, povrch, objem ■ koule – síť, povrch, objem ■ slovní úlohy	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozhodne, zda daná závislost je funkcí sestrojí graf funkce dané tabulkou určí definiční obor a obor hodnot funkce sestaví tabulku a sestrojí graf lineární funkce, určí, zda je funkce rostoucí nebo klesající pozná konstantní funkci, sestrojí její graf řeší jednoduchou soustavu rovnic graficky sestrojí graf zadané nepřímé úměrnosti, vyjádří zadanou funkci tabulkou řeší úlohy z praxe vedoucí k lineární funkci 	Funkce pojem funkce funkce daná tabulkou, grafem definiční obor funkce, obor hodnot funkce lineární funkce – rovnice, tabulka, graf rostoucí, klesající funkce konstantní funkce grafické řešení soustavy rovnic nepřímá úměrnost – rovnice, tabulka, graf – hyperbola praktické užití	
 určí protilehlou a přilehlou odvěsnu, přeponu v pravoúhlém trojúhelníku popíše funkce sin, cos a tg pomocí poměru stran v pravoúhlém trojúhelníku určí v tabulkách nebo na kalkulačce hodnotu funkce pro danou velikost ostrého úhlu a k dané hodnotě funkce zjistí velikost příslušného úhlu využívá goniometrické funkce při řešení pravoúhlého trojúhelníku 	Goniometrické funkce (nejsou v RVP, rozšiřující učivo) pojem funkce funkce sinu, kosinus, tangens určení hodnot goniometrických funkcí v tabulkách a na kalkulačce grafy goniometrických funkcí výpočty v pravoúhlém trojúhelníku pomocí goniometrických funkcí užití goniometrických funkcí v praktických úlohách	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 používá goniometrické funkce při výpočtech povrchů a objemů těles a při řešení praktických úloh 		
 provede statistické šetření sestaví tabulku šetření určí četnost, aritmetický průměr sestrojí diagram orientuje se v grafech a tabulkách 	 Základy statistiky základní statistické pojmy – šetření, soubor, jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr, (modus, medián) diagramy – sloupkový, kruhový 	■ MEV2 (TMS) ■ MEV2 (PRT)
 orientuje se v základních pojmech finanční matematiky vypočítá úrok z dané jistiny za daných podmínek provádí jednoduché úrokování rozliší jednoduché a složené úrokování užívá logickou úvahu při řešení a nalézá různá řešení daných situací řeší úlohy na prostorovou představivost využívá výpočetní techniku při řešení úloh 	Finanční matematika základní pojmy – úrok, jistina, úroková míra, úroková doba, úrokovací období jednoduché úrokování daň z příjmu účet, úvěr, půjčka složené úrokování Nestandartní aplikační úlohy a problémy číselné a logické řady číselná a obrázková analogie	
	Závěrečné opakování učiva základní školy	

6.3. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Informační a komunikační technologie

6.3.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
- předmět se vyučuje jako samostatný povinný předmět, vyučuje se v časové dotaci 1. hodina týdně od 6.-9.ročníku
- podmínky realizace
- výuka probíhá v odborné počítačové učebně
- v učebně má každý žák k dispozici počítač, tiskárnu, scanner obsahové vymezení:
- cíle vzdělávání:
  - orientace ve struktuře a práci počítače
  - práce s počítačem na uživatelské úrovni
  - využití softwaru ke zvýšení efektivnosti své práce
  - práce s didaktickými programy
  - osvojení základů elektronické komunikace a její zásady
  - porozumění informacím, jejich vzniku, možnosti uložení, přenosu, zpracování, vyhledávání a jejich následnému využití
- průřezová témata: o Mediální výchova o Osobnostní a sociální výchova o Environmentální výchova o Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

- nabízí žákům různé zdroje vzdělávání výukové programy, vzdělávací portály, encyklopedie v elektronické podobě
- vede žáky k systematickému vyhodnocování a zpracování informací
- vede žáky k samostatnému objevování možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- umožňuje žákům využívat korekci textu pomocí vhodného softwaru
- 2. Kompetence k řešení problémů

- podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problému
- vede žáky k hledání řešení problémů a jejich ověření na veřejných portálech, vede žáky k nalezení řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

3. Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k využití softwaru a hardwaru při prezentaci výsledků své práce
- podporuje u žáků zájem o smysluplné využívání různých komunikačních technologií –
   email, chat, ICQ
- vede žáky k dodržování základních pravidel při komunikaci
- nabízí žákům různé typy textů, záznamů www stránky, prezentace

4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá takové úlohy, při jejich řešení žáci spolupracují ve skupině
- vede žáky k využívání diskusních fór, e-mailu
- k hodnocení některých prací přizve i žáky a vede je k pochopení různých schopností u spolužáků

5. Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s legislativou dodržování autorských práv, uvedení zdroje při zpracování různých projektů, legálnost používaného softwaru
- vede žáky ke kritickému zhodnocení získaných informací,
- vyžaduje dodržování zásad etikety při prezentaci na internetu

6. Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny
- vede je k dodržování vymezených pravidel, umožňuje žákům využití ICT k hledání informací pro jejich profesní růst

7. Kompetence digitální:

- vedeme žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, využíváme je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;
- necháváme žáka samostatně rozhodnout které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- dbáme na to, aby žáci získávali, vyhledávali, kriticky posuzovali, spravovali a sdíleli data, informace a digitální obsah, k tomu volili vhodné postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- umožňujeme žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- klademe důraz na chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme žáky s novými technologiemi, vedeme je ke kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizik jejich využívání
- předcházíme situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků i zdraví ostatních; vedeme žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
	Informatika	6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy vice způsoby zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla 	 Data, informace a modelování Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný modul Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO 	■ OSV 2 (K)
 najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů 	 Práce s daty – informační systémy Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty 	OSV 2 (K)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	 Informační systémy Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace 	MEV 1 (KČ)
 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní 	 Algoritmizace a programování Vytvoření programu Opakování Podprogramy 	MEV 1 (I)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
	Informatika	7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	 Programování – podmínky, postavy a události Algoritmizace a programování Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi 	OSV (HPE)
 vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	 Data, informace a modelování Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost 	OSV 2 (K)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu diskutuje různé programy pro řešení problému hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	 Programování – větvení, parametry a proměnné Algoritmizace a programování Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné 	MEV 2(TMS)
 nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, 	 Počítače – digitální technologie Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit 	VEGS (OES)

ukončí program bez odezvy	práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	
---------------------------	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
	Informatika	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ovládá výstupní zařízení a senzory robota vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota 	 Programování robotické stavebnice Algoritmitzace a programování Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot 	
 sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji používá opakování, rozhodování, proměnné ovládá výstupní zařízení desky používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit 	 Algoritmizace a programování Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 	 Hromadné zpracování dat Informační systémy Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
	Informatika	9.

 řeší problémy sestavením algoritmu v blokově 		
orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků hotový program upraví pro řešení příbuzného problému zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	 Programovací projekty Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry, příkazy, proměnné a seznamy 	
 pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní 	 Digitální technologie Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. Smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí 	

zasílání dat po počítačové síti vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu	 Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) 	
---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 Diskutuje o cílech a metodách hackerů Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat 	 Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat 	
 diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu dokáže rozpoznat fungování algoritmů sociálních sítí a systém vyhledávání cookies 	 Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 	

6.4. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a společnost

6.4.1. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň: Dějepis

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - 2 hodiny týdně v 6. 9.ročníku
- podmínky realizace
  - výuka probíhá v učebně dějepisu
  - procvičování učiva může probíhat v počítačové učebně, kde jsou nainstalovány dějepisné výukové programy
  - jsou využívány aktuální nabídky muzeí, archivu a galerií v okolí, dle možnosti a školy žáků jsou pořádány exkurze (Praha, Lidice,)
- obsahové vymezení:
  - cíle vzdělávání:
    - rozvíjet zájem o minulost vlastního národa a jiných kultur
    - podpora zájmu o regionální historii, rozšíření historického vědomí
    - porozumění historických jevů, souvislostí a procesů
    - chápání kulturní rozmanitosti světa, utváření kladného hodnotového systému
    - hledání souvislostí mezi minulými a současnými událostmi
    - rozpoznání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost a odporujících základním principům demokracie
  - průřezová témata:
    - Osobnostní a sociální výchova
    - Výchova demokratického občana
    - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
    - o Environmentální výchova
    - Mediální výchova
    - o Multikulturní výchova

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů /učebnice, dějepisný atlas, videokazety, audiokazety/
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků a informací z jiných předmětů
- 2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje různé formy práce /výklad, práce ve dvojicích, práce s dějepisným atlasem, audiovizuální technika, diskuse/
- 3. Kompetence komunikativní:

Učitel:

 vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování /ústně i písemně/ a formulování svých myšlenek

- zařazuje do výuky diskusi
- vede žáky k dodržování zásad komunikace /přihlášení o slovo, vyslechnutí druhých/
- 4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje svým chováním ve třídě příznivé klima
- vede žáky k zamyšlení se nad sebou samými /sebehodnocení/
- podle potřeby žákům v zadané práci pomáhá
- 5. Kompetence občanské

Učitel:

- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- motivuje žáky k zamyšlení nad odlišnými názory a pohledy od jejich vlastních
- 6. Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování vymezených pravidel
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

7. 7.Digitální kompetence

Učitel:

-vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s historickými digitálními historickými zdroji, prameny a programy.

-seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky své práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení, klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis	6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uvědomí si důležitost historie pro život, uvede příklady potřebnosti dějepisných poznatků osvojí si práci s časovou přímkou a historickou mapou dokáže pracovat s pojmy prostor a čas uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti pojmenuje instituce, v nichž jsou uloženy 	Pravěk význam zkoumání dějin získávání informací o dějinách historické prameny historický čas	
 vysvětlí způsoby obživy a soužití lidí 	Starší doba kamenná způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	OSV2 (K)
 popíše život pravěkých lidí objasní podmínky a důsledky přechodu k zemědělství, objasní význam zemědělství a dobytkářství 	Mladší a pozdní doba kamenná způsob života a obživy počátky řemesel	
 objasní důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu uvědomí si význam zpracování kovů 	Doba kovů ■ rozvoj řemesel a obchodu	
 uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa vysvětlí kulturní rozdílnosti světa 	Naše země v období pravěku Shrnutí	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 objasní souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států seznámí se s podstatou starověkého uspořádání, s formami vlády a postavením společenských skupin 	Starověk Oblasti starověkého východu charakteristické rysy oblasti vývoj společnosti náboženské představy počátek písma a kultury přínos starověkých civilizací Shrnutí	
 vysvětlí podstatu antické demokracie posoudí přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury uvede památky, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	Řecko kořeny řecké civilizace archaické a klasické období Makedonie Helénizmus Shrnutí	VDO (PD)
 učí se chápat formy státní moci objasní počátky křesťanství zdůvodní význam křesťanství pro vznik raně feudálních států získá představu o životě a jednání osobností i společenských skupin porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie uvědomí si přínos antické kultury 	Řím království republika císařství počátky křesťanství římská kultura rozpad římské říše naše země v době římské Shrnutí	VDO (PD) VEGS (JE)
	Opakování učiva 6. ročníku	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis	7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uvědomí si důsledky příchodu nových etnik 	Raný středověk příchod nových etnik do Evropy	■ VEGS (JE)
 popíše změny v Evropě v důsledku christianizace učí se chápat úlohu křesťanství a víry pro středověkého člověka, vztah církve a světské moci 	 křesťanství v raněstředověké Evropě křížové výpravy struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev 	
 seznámí se s uspořádáním společnosti v raněstředověkých feudálních státech 		
 charakterizuje okolnosti vzniku prvních států na našem území, jejich vývoj a postavení těchto států v evropských souvislostech 	 raněstředověké říše – francká, byzantská, arabská islám, vliv islámu 	
 rozpozná základní prvky románské kultury a jmenuje naše nejvýznamnější románské památky 	 počátky dějin našeho státu – Sámova říše, Velká Morava, doba Přemyslovců 	■ MTV (EP)
	■ románský sloh	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 popíše postavení jednotlivých společenských vrstev 	 Vrcholný a pozdní středověk středověká vesnice a město stoletá válka 	
 pozná důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí popíše průběh zámořských objevů 	objevné cesty a jejich důsledky pro Evropu	■ MTV(EP)
 chápe význam husitství pro vývoj české společnosti 	 kritika církve, husitství 	■ MTV (M)
 seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě 	 český stát za posledních Přemyslovců nástup Lucemburků, Karel IV. doba poděbradská doba jagellonská 	• VEGS (JE)
 jmenuje základní prvky gotické kultury, nejvýznamnější památky a představitele 	■ gotický sloh	■ EV (PŽP)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v reformaci popíše reakci katolické církve na reformaci 	Raný novověk náboženská reformace	
 objasní postavení českého státu v Evropě, jeho postavení uvnitř habsburské monarchie 		
 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka a antické kultury jmenuje základní znaky renesance a nejvýznamnější památky 	 český stát v období předbělohorském 	
objasní příčiny a důsledky třicetileté války	renesance a humanismus	
	■ třicetiletá válka	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 chápe význam osvícenství a osvícenského absolutismu chápe pojem kolonie, uvědomí si význam jejich boje za svobodu 	Mezi třicetiletou válkou a francouzskou revolucí osvícenství Velká Británie, vznik USA	• VDO (PD)
 seznámí se se situací v evropských zemí po třicetileté válce 	 Francie za Ludvíka XIV. a Ludvíka XV. Rusko za Petra I. a Kateřiny II. 	
 seznámí se se situací v českých zemích po třicetileté válce, charakterizuje modernizaci společnosti u nás a ve světě 	 habsburská monarchie a české země po třicetileté válce reformy Marie Terezie a Josefa II. 	• VDO (OSS)
 uvede základní znaky baroka a rokoka, uvede významné představitele a umělecké památky 	baroko, rokoko	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 chápe příčiny francouzské revoluce uvede požadavky revoluce 	Francie na přelomu 18. a 19. století velká francouzská revoluce	■ VDO (PD)
 uvědomí si souvislosti mezi francouzskou revolucí a napoleonskými válkami 	napoleonské války vídeňský kongres	
 uvědomí si jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa 	Ponapoleonská Evropa průmyslová revoluce, sociální otázka metternichovský absolutismus	■ EV (PŽP) ■ MEV1 (VA)
	 české národní obrození 	
	■ revoluce 1848/49 v Evropě	■ VEGS (JE)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vysvětlí prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa, objasní důsledky této nerovnoměrnosti popíše soupeření mezi velmocemi objasní ekonomické, sociální, politické a kulturní změny u nás a ve vybraných zemích uvede příklady památek 	Evropa a svět v 2. polovině 19.století sjednocení Itálie a Německa imperialismus a kolonialismus Rusko za posledních Romanovců USA habsburská monarchie a české země	■ MTV (EP)
 demonstruje zneužití techniky v 1.světové válce 	 politické proudy, ústava, politické strany, občanská práva kultura a společnost před 1. světovou válkou první světová válka 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a společnost	Dějepis	9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uvědomí si souvislost mezi špatným stavem ekonomiky a snahou řešit problémy extremismem /pravicový, levicový/ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy 	Mezi světovými válkami poválečné uspořádání světa, úloha USA situace ve 20. a 30. letech, totalitní režimy – komunismus, fašismus a nacismus, důsledky pro ČSR a svět světová hospodářská krize	■ MEV1 (KČ) ■ VEGS (ES)
 uvědomí si důsledky totalitních režimů pro svět rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a krajního nacionalismu chápe pojmy antisemitismus, rasismus 		
 uvede klady a nedostatky demokracie seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období první a druhé republiky zhodnotí postavení Československa 	 vznik Československa, vývoj ve 20. a 30. letech – hospodářství, politika, sociální a národnostní problémy nebezpečí nového válečného konfliktu Mnichovská dohoda a její důsledky 	■ VDO (OSS)
v Evropě posoudí kulturní prostředí Československa	 kultura a věda v první republice 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 učí se úctě k lidem, kteří položili život za demokracii uvědomí si zneužití techniky v době války a jeho důsledky 	 Druhá světová válka vypuknutí druhé světové války válka v Evropě válka v Tichomoří důsledky druhé světové války zločiny proti lidskosti protektorát Čechy a Morava domácí a zahraniční odboj 	 MTV (EP) EV (PŽP) VDO (PD)
 učí se rozpoznat znaky totalitní společnosti v porovnání s demokratickou 	Poválečné dějiny poválečné uspořádání	■ VDO (PD)
 vysvětlí příčiny a důsledky rozdělení světa po roce 1945 uvede na příkladech střetávání Východu a Západu objasní pojem studená válka 	■ studená válka	
 orientuje se v nejdůležitějších problémech současného světa vysvětlí a doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce 	 evropská integrace 	• VEGS (OES)
 posoudí postavení rozvojových zemí 	dekolonizace	
 posoudí závislost zemí východního bloku na SSSR 	■ východní blok	
	problémy současnosti věda, technika, sport	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 orientuje se v nejdůležitějších meznících československých dějin po roce 1945 	 Československo po druhé světové válce Československo v 50. a 60. letech pokus o změnu v roce 1968 normalizace 	■ MEV1 (KČ)
	 revoluce v roce 1989 vznik České republiky kultura, věda, technika a sport v poválečném období problémy současnosti 	■ EV (VŽP)
 prokáže základní orientaci v problémech současného světa 		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a společnost

6.4.2 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - občanská výchova se vyučuje od 6. do 9. ročníku.
  - od 6. do 9. ročníku se výuka realizuje v 1 hodině týdně. V rámci shrnutí dovedností z oblastí probíraných v občanské výchově jsou zařazeny dle možností žáků v 9. ročníku výukové projekty.
  - výuka občanské výchovy nabízí zařazení všech průřezových témat, zvláště pak ve větší míře tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy demokratickéhoobčana a Multikulturní výchovy
  - podmínky realizace
  - vyučování probíhá v učebnách, součástí výuky jsou také návštěvy různých státních institucí a úřadů
    - obsahové vymezení:
      - cíle vzdělávání:
    - o vyučovací předmět rozvíjí občanské a právní vědomí žáků a podporuje jejichbudoucí přístup a orientaci v občanské společnosti
    - o učí žáky přijímat mravní principy a společenská pravidla soužití mezi lidmi
    - o připravuje žáky na řešení různých životních situací poznáváním druhých lidí i sebesamých.
  - průřezová témata:
    - Osobnostní a sociální výchova
    - Výchova demokratického občana
    - Multikulturní výchova
    - O Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
    - o Environmentální výchova
    - Mediální výchova

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům společenskovědní témata, která zpracovávají formou referátů, využívajíc různých zdrojů informací
- seznámí žáky s rozličnými styly učení, vyvodí s žáky důvody pro pravidelnou asystematickou přípravu na vyučování a další následné studium
- podporuje samostatnost žáků při řešení zadaných úkolů
- dává žákům během vyučování možnost vzájemného hodnocení a sebehodnocení

2. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k zapojování do občanského života a do společnosti prostřednictvím digitálních technologii
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme a utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním světě
- podněcujeme žáky v samostatném rozhodování jaké technologie pro jakou činnost či řešený problém využít
- seznamujeme žáky s digitálními programy

- využívá ve výuce dramatizací a hraných modelových situací k řešení různýchživotních problémů (v dospívání, rodině, manželství, práci, ...)
- vede žáky k individuálnímu i skupinovému náhledu na daný problém a k následnémuvyhodnocení situace z hlediska jedince, partnerů či celé společnosti

3. Kompetence komunikativní:

Učitel:

- předkládá aktuální témata ze života žáků a společnosti, stimuluje žáky k podnětné diskusi vedené dle pravidel efektivního dialogu
- učí žáky klást jasné a srozumitelné dotazy, uvádět argumenty a nalézat protiargumenty, obhajovat vlastní názor a umět nalézt také kompromisní řešení problému
- dodržuje s žáky zásady efektivní komunikace
- rozvíjí jejich mluvený projev (prezentace referátů žáky, výběr aktivit ve vyučování)

4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dohlíží na to, aby při všech činnostech ve vyučování byla dodržována pravidla společenského chování
- předkládá žákům prostřednictvím filmů a literatury jednání a chování lidík pozorování a směřuje žáky k domýšlení možných příčin a následků takového chování či jednání
- dává prostor pro kooperativní aktivity žáků mezi sebou a ke sdílení názorů (práce ve dvojicích a skupinách)
- nabízí různé hry a testy pro osobnostní rozvoj žáků (sebepoznání, identita, sebehodnocení, sebedůvěra, nadaní, schopnosti, ...)

5. Kompetence občanské

Učitel:

- využívá přítomnost žáků jiných národností i kultur a v každodenním setkávání s nimi vede žáky k toleranci a vzájemnému respektu
- připravuje modelové situace, pomocí kterých pomáhá žákům orientovat se při jednání ve státních institucích a při dalším zapojování se do občanského života (volby, ucházení se o zaměstnání, ...)
- komentuje společenské dění a vede žáky ke sledování aktuální sociální a politické situace v ČR i ve světě
- podporuje zájem žáků o poznávání místního regionu, pořádá exkurze (památná místa,tradice, významné osobnosti a památky)
- organizuje besedy se zaměřením na aktuální problémy dospívajících (záškoláctví,závislost, pohlavní nemoci, nepřiměřené chování, ...)
- napomáhá svojí důsledností a trpělivostí žákům uvědomit si svá práva a povinnosti
- podněcuje žáky účastí na oslavách a akcích města k pocitu sounáležitosti s místem,kde žijeme (region, vlast)
- vede žáky k pochopení důležitosti ochrany památek a kulturních hodnot
- propaguje význam ochrany životního prostředí pro zdravý životní styl jedince i celéspolečnosti
- vede žáky k uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku přiběžných i mimořádných událostech
- zařazuje témata související s obranou státu
- nabízí praktické činnosti vedoucí k orientaci v problematice spravování financíosobních i rodinných

6. Kompetence pracovní

- sděluje žákům takové informace, prostřednictvím kterých si žáci formují vědomí odpovědnosti za vlastní zdraví
- nabízí žákům možnosti zapojení do různých soutěží a dalších akcí, kde by mohliprezentovat vlastní schopnosti a dovednosti
- umožní žákům objevovat a také zhodnotit své schopnosti, které jim pak poslouží v profesní orientaci

7. Kompetence digitální

- umožňuje žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby, vede žáky k samostatnému vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- podporuje žáky ve využívání digitálních technologii pro zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- Upozorňuje a seznamuje žáky s možnými riziky využívání digitálních technologii
- vede žáky k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky
- podporuje žáky v kritickém myšlení a správné interpretace digitálního obsahu

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a společnost	Občanská výchova	6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vysvětlí pojem pravidlo, norma vyjádří vlastními slovy význam školních pravidel pro žáky a učitele vybere několik školních pravidel a uvede k nim konkrétní příklady ze života školy vytvoří několik pravidel pro svůj třídní kolektiv rozpozná porušování nebo ohrožování práv Shrne své základní povinnosti 	Naše škola skola pravidla a normy školní řád izivot ve škole práva a povinnosti žáků	■ VDO (OSŠ) ■ OSV2(MV)
 popíše fungování žákovské samosprávy popíše zásady správné přípravy na vyučování, vybere si svůj styl a techniku učení sestaví si přiměřený učební plán objasní důležitost začlenění do skupiny a do party 	 žákovská samospráva vklad vzdělání pro život styly a technika učení komunikace, vztahy ve skupině, parta 	 MTV(LV) OSV1(RSP) OSV1(REG) OSV2 (KK)

 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, popíše, co je konflikt vyzkouší si různé techniky řešení konfliktu rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi 	Vztahy mezi lidmi osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, kamarádství a přátelství	 OSV2(K) OSV2 (KK), OSV3 (ŘP) OSV2 (MV)
 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	 problémy lidské nesnášenlivosti rasismus, xenofobie 	OSV2(PL) MTV (PSSS)
 řídí se základními pravidly chování v různých životních situacích rozliší projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem vlastními slovy vyjádří pochopení významu slov morálka, mravnost objasní odlišnost mezi právní a morální normou 	Zásady lidského soužití základní pravidla společenského chování (Rodina, veřejnost) morálka, mravnost, svědomí Svoboda a vzájemná závislost Konflikt v mezilidských vztazích norma právní a morální	 MTV(LV) OSV3 (HPE) OSV2 (K) OSV2 (K)
 popíše, čím je pro něj rodina důležitá a čím on je důležitý pro ni stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných 	■ Rodina	OSV2(PL)

Naše vlast Vlast, vlastenectví Zajímavá a památná místa Významné osobnosti, co nás proslavilo	
Státní svátky a symboly Významné dny	■ VEGS(OES)
Obec, region, kraj Naše obec Důležité instituce Zajímavá a památná místa Významní rodáci Místní tradice Ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	■ VDO(PŽ) ■ EV(VŽP)
	 Vlast, vlastenectví Zajímavá a památná místa Významné osobnosti, co nás proslavilo Státní svátky a symboly Významné dny Obec, region, kraj Naše obec Důležité instituce Zajímavá a památná místa Významní rodáci Místní tradice Ochrana kulturních památek, přírodních

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a společnost	Občanská výchova	7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů Chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy Uvede podmínky k získání státního občanství Orientuje se v obsahu Ústavy ČR 	Právní základy státu znaky státu typy a formy státu složky státní moci, jejich orgány a instituce obrana státu Ústava ČR, státní občanství ČR	 OSV2(KK) VDO(PD) OSV2(K) VDO(PD)
 uvede výhody demokratické společnosti zná jméno současného prezidenta a premiéra a dokáže je popsat vyloží smysl voleb do zastupitelstev demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů rozliší druhy voleb vysvětlí význam pluralismu na fungování demokratické společnosti 	Principy demokracie demokracie, diktatura, totalitní režim Základní státoprávní pojmy (parlament, senát, prezident,) volby a jejich druhy politický pluralismus význam a formy voleb do zastupitelstev	■ VDO (PŽ) ■ MTV(PSSS)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 seznámí se s kulturou různých minoritních skupin vysvětlí pojem kultura, kulturní hodnoty popíše kulturu a instituce v rámci svého bydliště uvede vlastní kulturní aktivity užívá pojmy – hromadné sdělovací a komunikační prostředky kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	Kulturní život rozmanitost kulturních projevů kulturní a společenské hodnoty kulturní tradice kulturní instituce prostředky masové komunikace masová kultura, média, reklama	 MTV (PSSS) OSV3 (HPE) ■ MEV(KČ)
 Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady Uvede možnosti forem placení 	 Majetek, vlastnictví formy vlastnictví hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví Peníze peníze, formy placení 	
 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky 	Globalizace globalizace, projevy významné globální problémy	• EV (VŽP)

 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů srovná přínos a naopak negativní vliv zásahů člověka do přírody uvede globální problémy v oblasti ekologie 	 důsledky lidských zásahů do přírody významné globální problémy v oblasti ekologie 	
 popíše způsoby ochrany přírodního prostředí regionu 	region a ekologické otázky	● EV (PŽP)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a společnost	Občanská výchova	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 zhodnotí a na příkladech doložívýznam solidarity uvede ze života příklady lidí, kteří potřebují pomoc od blízkých či společnosti uvede své možnosti pomoci objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám 	Lidské setkání Ilidská solidarita potřební lidé ve společnosti pomoc lidem v nouzi staří lidé, nemocní a handicapovaní přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi rovnost a nerovnost rovné postavení mužů a žen národnostní menšiny tolerance, respekt	 OSV2(MV) OSV3(HPE) VDO(OSŠ) MTV (EP) OSV2 (MV)
 rozliší základní psychologické pojmy objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života zhodnotí své osobní vlastnosti a předpoklady 	Podobnost a odlišnost lidí osobnost, charakter projevy chování rozdíly v prožívání, myšlení a jednání osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti vrozený předpoklad osobní potenciál	■ OSV1(POZ)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování cílů objasní význam vůle a motivace při dosahování cílů a překonávání překážek naplánuje kroky pro své sebezdokonalování v učení chápe význam vzdělání v kontextu s profesním 	Osobní rozvoj význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázněpři seberozvoji životní cíle a plány životní perspektiva význam vzdělávání, učení životní změny	■ OSV1(REG)
uplatněním navrhne způsoby prokázání identity, zdůvodní význam	• identita, lidská důstojnost	• MTV (KD)
 důstojnosti každého člověka vyzkouší si různé způsoby chování a komunikace v odlišných životních situacích 	asertivita	■ OSV2 (K)
 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání 	Vnitřní svět člověka sebehodnocení systém osobních hodnot poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí	■ OSV1(RSP)
 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovatcharakterové a volní vlastnosti uvede příklady možností rozvíjení osobních předností vytvoří pravidla pro získání 	 sebezměna zdravá sebedůvěra aktivačně-motivační vlastnosti stres, frustrace 	 OSV1(POZ) OSV2(PL) OSV1(PSY)

Škola	nro	všechny	děti
SKUIA	pro	VSecility	ueu

a udrženízdravé sebedůvěry	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 zdůvodní význam a funkci řádu a práva popíše jednoduchý příklad právnínormy, předpisu rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných čů vysvětlí pojmy právní způsobilost a trestní odpovědnost, uvede příklady vyhledá uložení trestů podle závažnostiporušení práva 	Právní řád České republiky právo, řád – význam, funkce právní norma, předpis, zákon publikování právních předpisů orgány právní ochrany občanů soustava soudů, policie	
 vyjmenuje práva, oblasti uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí vysvětlí pojmy právní způsobilost a trestní odpovědnost, uvede příklady vyhledá uložení trestů podle závažnostiporušení práva rozpozná protiprávní jednání diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání rozliší přestupek a trestný čin uvede jednoduché příklady přestupku a trestného činu 	Protiprávní jednání druhy práva, práv. oblasti právní vztahy a závazky právní způsobilost trestní postižitelnost trestní právo druhy a postihy protiprávního jednání korupce porušování předpisů v silničním provozu porušování práv k duševnímu vlastnictví	VDO(OSS) MTV(LV)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a společnost	Občanská výchova	9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů posoudí význam ochrany lid. práv asvobod shrne projevy diskriminace uvede příklady právní úpravy vztahů v rodině, v manželství respektuje kulturní zvláštnosti 	Lidská práva základní lidská práva práva dítěte, ochrana úprava lidských práv právo v dokumentech poškozování lidských práv diskriminace, šikana rodinné právo kulturní hodnoty (základy filozofie,	 VDO (OSS) MTV (LV), MTV (PSSS)
	náboženství)	(LV), WITV (F333)
 vyřizuje své osobní záležitosti včetně komunikace s úřady uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a zájmy druhých lidí vysvětlí přínos spolupráce lidí v obci, popíše vazby mezi úřady a samosprávou objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství uvede příklady některých smluv upravující občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci 	 Právo v každodenním životě důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající základní práva spotřebitele styk s úřady samospráva obce Právní úprava vztahů-vlastnictví, pracovní poměr, manželství občanskoprávní vztahy-osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci 	VDO (PŽ) VDO (OSS)

 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomí si rizika jejich porušování 		
 vyloží podstatu fungování trhu na přikladu chování kupujících a prodávajících objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH popíše vliv inflace na hodnotu peněz 	Principy tržního hospodářství podstata fungování trhu, kupující, prodávající nabídka, poptávka, trh tvorba ceny inflace	
 uvede jakou funkci má ČNB ve státě vysvětlí jakou funkci plní banky, nabízené služby na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty a vysvětlí jejich omezení vysvětlí význam úroku placeného a přijatého uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a také způsoby krytí deficit 	Banky a jejich služby aktivní a pasivní operace placení banky, ČNB jejich funkce služby bank pro klienty debetní a kreditní platební karty úročení pojištění finanční trh – investování	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a také způsoby krytí deficit Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti a objasní princip vyrovnaného, schodkového a 	Hospodaření rozpočet domácnosti úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	
přebytkového rozpočtu domácnosti popíše, ze kterých složek se skládá rozpočet státu rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje vysvětli význam daní uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	 rozpočet státu, typy rozpočtů příjmy, výdaje význam daní dávky a příspěvky státu pro občany 	
 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatnění 	Evropská integrace ■ podstata, význam, výhody ■ Evropská unie a ČR	• VEGS (JE)

6.5. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

6.5.1 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících:
- přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně
- podmínky realizace:
- výuka je realizována v učebně přírodopisu, v terénu v blízkém okolí školy při exkurzích, návštěvou výstav
- obsahové vymezení:
- cíle vzdělání:
- o jsou zaměřeny na integraci poznatků z biologie a dalších přírodovědných oborů
- o obsah učiva umožňuje vytvářet ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou
- o seznamuje s formami života na Zemi
- o umožňuje chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi
- o vede ke kritickému hodnocení svého jednání ve vztahu k životnímu prostředí
- o seznamuje s preventivní ochranou zdraví a předcházením úrazům
- o nacvičuje základy první pomoci
- průřezová témata:
- o Výchova demokratického občana
- o Osobnostní a sociální výchova
- o Environmentální výchova
- o Mediální výchova
- o Myšlení v evropských globálních souvislostech
- o Multikulturní výchova

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vede žáky k nalézání souvislostí

2. Kompetence k řešení problémů

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a

vyhodnocují získaná fakta

3. Kompetence komunikativní

Učitel:

- organizuje práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vede žáky k formulování jejich myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňuje prezentaci práce žáků s možností samostatného zhodnocení ostatními žáky

4. Kompetence sociální a personální Učitel:

- vede skupinovým vyučováním žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- podporuje vytváření příjemného klimatu ve třídě

5. Kompetence občanské:

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- dává prostor klást, formulovat a hledat odpovědi na otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku

6 Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopy a živými přírodninami
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si sami navrhovat postup a časový rozvrh
- vede žáky k posouzení jejich schopností ve vztahu k profesní budoucnosti

7 Kompetence digitální:

- umožňuje žákům používat digitální zařízení, aplikace a služby, vede žáky k samostatnému vyhledávání a zjišťování informací ve výuce
- ukazuje žákům, jak jim používání digitálních technologií může usnadnit práci
- podporujeme žáky v samostatném rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS	6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 odhadne, co zkoumají jednotlivé biologické vědy uvede příklady rozmanitosti přírody 	Uspořádání živého světa	■ EV (E)
 popíše buňku, pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát 	Buňka	
 uvede příklady 	Nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost	
 vymezí základní projevy života, uvede jejich význam 	Projevy života ■ fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin	
 objasní rozdíl mezi bakteriemi a viry rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí na příkladech vysvětlí pojmy: producent, konzument, reducent vysvětlí rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin – popíše jednotlivé části hub rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou 	Třídění organismu viry a bakterie běžné nemoci a jejich prevence jednobuněčné organismy: rostliny, houby, živočichové	• VEGS (JE) • OSV1 (REG)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 určí/ s pomocí atlasu/ naše jedlé a jedovaté houby a porovná je podle charakteristických znaků pozná lišejník zeměpisný popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	Mnohobuněčné organismy nižší rostliny houby	
 rozliší vnější a vnitřní parazity podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce posoudí vývojové zdokonalení stavby těla 	lišejníky	
 rozliší vodní a suchozemské druhy určí vybrané zástupce 	nižší živočichové /bezobratlí/ žahavci	
 posoudí jejich význam a postavení v přírodě 	■ ploštěnci	
 popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů vysvětlí význam žížaly v přírodě 	hlísti	
 popíše vnější i vnitřní stavbu těla členovců 	měkkýši	
 rozliší jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků 	kroužkovci	
 uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd 	členovci	
 popíše tělo včely medonosné jako příklad hmyzu 	o pavoukovci	
rozliší proměnu dokonalou a	pavoukovei	
nedokonalou	o korýši	
 zhodnotí pozitivní i negativní význam 	o hmyz	
hospodářských a epidemiologických		
druhů hmyzu	 ostnokožci 	
 posoudí význam ostnokožců 		
z vývojového hlediska		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS	7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vysvětlí význam a zásady třídění organismů užívá jednotlivé taxonomické jednotky 	Třídění organismů	
 rozliší hlavní zástupce do jednotlivých tříd určí vývojové zdokonalení jednotlivých tříd vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí určí vybrané zástupce ryb rozliší nejznámější mořské a sladkovodní ryby zhodnotí postavení ryb v potravním 	Strunatci: podkmen obratlovci Třídy:	
 řetězci, význam ryb v potravě člověka určí vybrané zástupce obojživelníků vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí 	 obojživelníci 	
 určí vybrané zástupce plazů, taxonomicky je zařadí 	■ plazi	- EV (PŽP)
 rozezná základní exotické druhy plazů doloží vývojové zdokonalení těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu 	■ ptáci	■ EV (PŽP)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 určí vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů / pěvci, dravci, hrabaví atd./ stanoví zástupce tažných a přezimujících ptáků 		
 vysvětlí vývoj rostlin rozliší nižší a vyšší rostliny dle znaků rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů 	Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	
		■ EV (E)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 popíše stavbu těla savců rozliší podle charakteristických znaků základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života určí vybrané zástupce uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy zdůvodní význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka 	Strunatci: podkmen obratlovci Třída: savci	
 zařadí člověka do systému živočišné říše, charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu vysvětlí vývoj člověka popíše lidské rasy 	Vývoj člověka	MTV (EP) VDO (OSS)
 vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus popíše stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla 	Buňka, tkáň, orgány	
 popíše soustavu tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb pojmenuje základní kosti a svaly 	Soustava opěrná a pohybová	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 určí příčiny nemocí, jejich prevenci a zásady první pomoci 		
 popíše složení krve a funkci jednotlivých částí krve 	Tělní tekutiny	
 popíše stavbu srdce a druhy cév vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy vysvětlí příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci 	Oběhová soustava	
	Dýchací soustava	
 pojmenuje a popíše části dýchací soustavy 		
 vysvětlí činnost dýchací soustavy 		
v klidu a při zátěži popíše příčiny nemocí dých. soustavy,		
prevenci, zásady první pomoci		
	Trávicí soustava	
 pojmenuje a popíše části trávicí soustavy, vysvětlí jejich funkci 		
 soustavy, vysvetn jejich funkci popíše příčiny nemocí tráv. soustavy, 		
jejich prevenci a zásady první pomoci		
 vysvětlí souvislost mezi nezdravou výživou a zdrojem civilizačních chorob 		
vyzivou a zdrojem civinzacinch choroo	 dopad životního stylu na zdraví člověka 	
	Vylučovací soustava	
 popíše stavbu a funkci vylučovací 		
soustavy vysvětlí příčiny onemocnění vyluč.		
soustavy, jejich prevenci a zásady první		
pomoci	T 7 ○ V	
 objasní význam a stavbu kůže 	Kůže	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vysvětlí příčiny onemocnění s. kožní, 		
jejich prevenci a zásady první pomoci		
 popíše stavbu nervové soustavy 	Nervová soustava	
 popíše činnost nervové soustavy 		
 vysvětlí příčiny nemocí nervové 		
soustavy, jejich prevenci a zásady první		
pomoci	_ 1 // / 2/	
 popíše stavbu a funkci smyslových 	smyslová ústrojí	
ústrojí vysvětlí příčiny jejich nemocí prevenci		
 vysvětlí příčiny jejich nemocí, prevenci a zásady první pomoci 	Žlázy s vnitřním vyměšováním	
a zasady prvin pomoci	Zhazy s vinti inin vyintsovanini	
 rozliší nejdůležitější hormony lid. těla 		
a jejich vliv na řízení lid. organismu		
3.3	Pohlavní ústrojí	
 popíše stavbu a funkci mužské a ženské 		• OSV2 (MV)
pohlavní soustavy		• VEGS (ES)
 vysvětlí způsob oplození 		
 objasní nebezpečí přenosu pohlavních 		
chorob		
 popíše jednotlivé etapy života 	 vývoj lidského jedince 	
 vysvětlí význam dědičnosti a 	■ genetika	
proměnlivosti organismu		
V.17 1 1 1 11 11	DV 11V	
 vysvětlí podstatu pohlavního a 	 Dědičnost 	
nepohlavního rozmnožování		
 doloží příklady dědičnosti v praktickém životě 		
objasní pojem gen		
- objasni pojeni gen		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS	9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
vysvětlí teorii vzniku Země vysvětlí stavbu Země	Země, vznik, stavba	
 popíše stupnici tvrdosti rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty určí význam některých důležitých nerostů /rudy/ rozliší horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku určí význam a použití důležitých hornin /žula, vápenec, břidlice/ 	Mineralogie nerost, hornina, krystal třídění nerostů petrologie – horniny	
 posoudí důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů doloží konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů popíše druhy zvětrávání doloží vlivy erozí ve svém okolí /skalní města/ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj ekosystémů charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí 	Geologické děje význam vnějších geologických dějů mimořádné přírodní události v ČR	• MEV1 (FVM)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 popíše teorii o vzniku a vývoji života na 	 vznik a vývoj života na Zemi 	
Zemi	_ / / · 7	
	éry vývoje Země	
	Ekologie	
 orientuje se v základních ekologických 		
pojmech /ekosystém, potravní řetězec,		
populace, společenstvo, biom /		
 rozliší živé a neživé složky životního prostředí 		
 navrhne konkrétní příklady potravního 		
řetězce		
 vysvětlí základní vztahy mezi 		
populacemi doloží příklady kladných a záporných	člověk a životní prostředí	
vlivů člověka na životní prostředí	- Clovek a zivodni prostredi	■ VEGS (ES)
 na základě pozorování uvede význam 		
vlivu podnebí a počasí na rozvoj a		
udržení života na Zemi		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

6.5.2 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu: -

časová dotace, výuka v ročnících

- předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku v 6.-8.ročníku 2 hodiny týdně, v 9.ročníku 1 hodinu týdně.
- podmínky realizace
- žáci si osvojují určitý systém vybraných poznatků z různých geografických oborů
- výuka zeměpisu navazuje na poznatky získané ve vlastivědě, přírodovědě a prvouce, tyto poznatky prohlubuje, rozšiřuje a doplňuje o poznatky nové
- předmět se vyučuje v odborné pracovně
- jsou využívány aktuální nabídky muzeí, kin
- dle možností školy a žáků jsou pořádány exkurze (Planetárium, Praha, ...) obsahové vymezení:
- žáci se seznamují s problematikou krajinné sféry a s jejími dvěma složkami: fyzickogeografickou a socioekonomickou sférou, hlavní důraz je kladen na regionální zeměpis
- v úvodu se seznamují s postavením naší planety ve vesmíru a sluneční soustavě většinu témat doplňuje práce s mapou.
- cíle vzdělávání:
  - o získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí a k osvojování základních geografických objektů, jevů a pojmů
  - o získávání a rozvíjení dovednosti pracovat s nejrůznějšími zdroji geografických informací
  - o respektovaní hodnot, které na Zemi vytvořila příroda i člověk a k podpoře ochrany životního prostředí
  - o rozvoji poznatků o jednotlivých regionech světa, jejich zvláštnostech a odlišnostech od jiných regionů
  - hlubšímu poznání našeho státu, místní krajiny i zařazení v rámci Evropy o poznávání, pochopení a respektovaní odlišností různých kultur, náboženství, ras, národů, národností
  - o rozvíjení kritického myšlení, logického uvažování i aplikování geografických poznatků v životě průřezová *témata:*
  - Environmentální výchova o Multikulturní výchova o Výchova demokratického občana o Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech o Osobnostní a sociální výchova o Mediální výchova
  - o 2) výchovné a vzdělávací strategie:
- Kompetence k učení
  Učitel vede žáky

- k výběru vhodných metod a forem práce, ke kritickému posouzení získaných poznatků a formulování vlastních úsudků a závěrů
- k hledání souvislostí a propojení získaných poznatků v širších souvislostech
- k poznání smyslu svého učení a pozitivnímu vztahu k němu
- k vyhledávání, třídění, shromažďování a porovnávání informací
- k práci s různými zdroji informací i využití poznatků z různých předmětů a oborů
- k hledání vztahu mezi teorií a jejím využití v praktickém životě
- k používání odborné terminologie
- 2. Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky

- k pochopení problému, samostatnému vyhledání informací i schopnosti o problému diskutovat
- ke kritickému myšlení a schopnosti obhajoby svého názoru
- ke kombinování získaných informací z různých zdrojů a vyvozování závěrů
- k umění diskutovat o problému a naslouchat i názorům druhých
- k práci s chybou
- k individuálnímu i kolektivnímu způsobu práce
- k metodám, kdy žáci sami přijdou na jádro problému
- 3. Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky

- k logické formulaci jejich názorů a myšlenek
- ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu
- k umění naslouchat druhým i vhodným reakcím na jejich názory
- ke vzájemné komunikaci mezi sebou i učitelem a žákem
- k interpretaci a prezentaci různých textů, grafů, diagramů i jiných forem záznamů v mluvené i písemné podobě
- 4. Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky

- k utváření a upevňování dobrých mezilidských vztahů
- ke vzájemnému naslouchání, umění pomoci i přijmout pomoc druhého
- k využívání práce ve skupinách
- k vytváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání a rozhodnutí
- k hodnocení a sebehodnocení a podílu na vytváření kritérií pro hodnocení
- k dodržování předem stanovených kritérií pro hodnocení výsledků práce
- k vytvoření optimálního pracovního klimatu
- k umožnění i méně nadaným jedincům vyniknout
- 5. Kompetence občanské

Učitel vede žáky

- k ohleduplnému chování vůči spolužákům i dospělým
- k ochraně přírody a životního prostředí
- k ochraně všech přírodních a kulturních hodnot
- k utváření vlastních představ o geografickém a životním prostředí
- 6. Kompetence pracovní

Učitel vede žáky

- k efektivitě při organizaci a plánování své práce

- ke schopnosti propojení teorie a praxe
- k dodržování pravidel bezpečného chování, zejména při práci v terénu
- k vyhledávání různých zdrojů informací a schopnosti vybrat optimální variantu

7. Digitální kompetence

Učitel vede žáky:

- k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- -seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi
- -klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZEMĚPIS	6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších zdrojů	 KOMUNIKAČNÍ GEOGRAFICKÝ A KARTOGRAFICKÝ JAZYK Geografické, topografické, kartografické pojmy Základní topografické útvary Hlavní kartografické produkty Statistická data a jejich grafické vyjádření Základní geografická média a zdroje dat 	• OSV2 (K)
 S porozuměním užívá základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii Orientuje se v mapách Dokáže zorientovat mapu Určí zeměpisnou polohu Chápe pojmy zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky Své znalosti dokáže využít při cvičeních v terénu 	 GEOGRAFICKÁ KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE Glóbus, měřítko Zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, souřadnice Určování zeměpisné polohy Mapy-měřítko, orientace map, obsah map Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty 	• VEGS (ES)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 Má základní představu o tvaru a pohybech naší planety Zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a společnost Chápe pojmy světový čas, časová pásma, datová hranice, smluvený čas 	 PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMÉ Země jako vesmírné těleso Tvar a rozměry Země, Pohyby Země Střídání dne a noci Střídání ročních období Světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas Systém přírodní sféry neplanetární úrovni-geografické pásy, geografická šířková pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni-přírodní oblasti 	• VEGS (OES)
 Dokáže jednotlivé regiony světa vyhledat dle zvolených kritérií na mapách 	<u>REGIONY SVĚTA</u> Afrika, Austrálie, Antarktida+oceány	

- Srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- Přiměřeně porovnává a hodnotí rozlohu, přírodní, společenské, hospodářské a politické poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál i bariéry jednotlivých regionů i vybraných makroregionů
- Zvažuje možnost změn v těchto oblastech
- Má základní informace o důležitých státech probíraných regionů
- Má základní představu o světových oceánech a jejich využití

Světadíly, oceány, makroregiony světa

- Určující a poznávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti:
- Přírodní oblasti
- Podnebné oblasti
- Sídelní oblasti
- Jazykové oblasti
- Náboženské oblasti
- Kulturní oblasti

Modelové regiony světa

 Vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské, environmentální problémy, možnost jejich řešení

- VEGS (OES)
- EV (PŽP, VPŽ)

- Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- V praxi uplatňuje teoretické poznatky tematického okruhu geografická kartografie a topografie
- Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

<u>Cvičení a pozorování v terénu místní</u> krajiny, geografické exkurze

- Orientační body, jevy, pomůcky a přístroje
- Stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran

• OSV 3 (ŘP)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZEMĚPIS	7.

 Vymezí místní region Přiměřeně zhodnotí jeho přírodní, hospodářské a kulturní poměry Zeměpisná poloha Kritéria pro jeho vymezení Vztah místního regionu k okolním Přírodní charakteristika Socjoekonomická charakteristika 	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj	 Vymezí místní region Přiměřeně zhodnotí jeho přírodní, 	MÍSTNÍ REGION Okres Mladá Boleslav, město Bakov n. J. Zeměpisná poloha Kritéria pro jeho vymezení Vztah místního regionu k okolním Přírodní charakteristika Socioekonomická charakteristika s důrazem na specifika regionu důležitá	

 Určí zeměpisnou polohu a rozlohu ČR a jeho sousední státy Orientuje se v přírodních poměrech ČR Na přiměřené úrovni aplikuje své poznatky o poloze a přírodních poměrech na lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu Lokalizuje přiměřeně na mapě důležité přírodní, společenské i hospodářské pojmy Uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje a přiměřeně zhodnotí hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti Uvede příklady zapojení ČR do nadnárodních organizací a institucí 	 ČESKÁ REPUBLIKA Zeměpisná poloha Rozloha Členitost Přírodní poměry a zdroje Obyvatelstvo Geografické, demografické a hospodářské charakteristiky Sídelní poměry Rozmístění hospodářských aktivit Sektorová a odvětvová struktura hospodářství Transformační, společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě Zapojení ČR do mezinárodní dělby práce a obchodu 	■ MEV1 (KČ) ■ EV (ZPŽ, VŽP)
 Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje a přiměřeně zhodnotí hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti 	 REGIONY ČESKÉ RUEPUBLIKY Územní jednotky státní správy a samosprávy Krajské členění Kraj místního regionu Přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech 	■ VDO (PŽ)

	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	• OSV 3 (ŘP)
 Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Zhotoví jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány a pochodovou osu Dokáže hodnotit přírodní jevy a ukazatele 	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze Jednoduché panoramatické náčrtky krajiny Situační plány Schematické náčrtky pochodové osy Hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZEMĚPIS	8.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 Dokáže jednotlivé regiony světa vyhledat dle zvolených kritérií na mapách 	<u>REGIONY SVĚTA</u> Evropa, Amerika, Asie	
 Srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Přiměřeně porovnává a hodnotí rozlohu, přírodní, společenské, hospodářské a politické poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál i bariéry jednotlivých regionů i vybraných makroregionů Zvažuje možnost změn v těchto oblastech Má přehled a základní informace o jednotlivých zemích Evropy Dokáže charakterizovat odlišnosti ekonomické i politické vybraných států Asie a Ameriky 	 Světadíly, makroregiony světa Určující a poznávací kritéria, jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti: <ul> Přírodní oblasti Podnebné oblasti Sídelní oblasti Jazykové oblasti Náboženské oblasti Kulturní oblasti Modelové regiony světa Vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské, environmentální problémy, možnost jejich řešení 	• VEGS (OES, ES, JE) • MTV (M, KD, EP, LV)

 Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu 	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	• OSV 3 (ŘP)
 V praxi uplatňuje teoretické poznatky 		
tematického okruhu geografická kartografie a topografie Aplikuje v terénu praktické postupy při	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze	
pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Umí zacházet s mapou a buzolou	 Pohyb podle mapy a azimutu Odhad vzdálenosti a výšek objektů v terénu 	

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ZEMĚPIS	9.
UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
	ZEMĚPIS

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 S pochopením pracuje s pojmy počet obyvatel, hustota zalidnění, přirozená měna, mechanická měna, předproduktivní, produktivní a poproduktivní věk, rasy, národy, státy, kultura Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace V různých zdrojích dokáže vyhledat podstatné demografické, geografické, hospodářské i kulturní charakteristiky 	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ OBYVATELSTVO SVĚTA Základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	■ MTV (KD, EP)
 Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje základní geografické znaky sídel Zná různé typy sídel, byl seznámen s problematikou světové urbanizace 	GLOBALIZAČNÍ SPOLEČENSKÉ, POLITICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROCESY Aktuální společenské, sídelní politické a hospodářské poměry světa Sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	■ VDO (PD)

 Na mapách lokalizuje hlavní surovinové a energetické zdroje Zhodnotí přiměřenou strukturu, složky a funkce světového hospodářství Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Dokáže porovnávat státy podle různých ekonomických hledisek i životní úrovně Vyhledá na mapách hlavní oblasti cestovního ruchu a rekreace 	SVĚTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ Sektorová a odvětvová struktura Územní dělba práce Ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně	■ VEGS (ES)
 Porovnává státy světa a zájmové organizace na základě podobných a odlišných znaků Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	REGIONÁLNÍ SPOLEČENSKÉ, POLITICKÉ A HOSPODÁŘSKÉ ÚTVARY Národní a mnohonárodnostní státy Části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace Hlavní a periferní hospodářské oblasti světa Politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států Geopolitické procesy Hlavní světová konfliktní ohniska	■ VEGS (ES)

- Zná různé typy krajin a rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- Krajiny porovnává na základě přírodních i společenských prvků a složek
- Kriticky přemýšlí o vlivu různých hospodářských aktivit na krajinu a životní prostředí
- Je veden k ochraně krajiny, přírody a životního prostředí
- Chápe nejzávažnější globální ekologické a environmentální problémy lidstva
- Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů
- Uvede příklady kulturních a přírodních složek krajiny
- Zváží rizika přírodních i společenských vlivů na krajinu

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Krajina

- Přírodní a společenské prostředí
- Typy krajin

Vztah přírody a společnosti

- Trvale udržitelný život a rozvoj
- Principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí
- Chráněná území přírody
- Globální a environmentální problémy lidstva

■ EV (E, ZPŽ, PŽP, VŽP)

•	Uplatňuje v praxi zásady bezpečného
	pohybu a pobytu v krajině

 Uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života

- Živelné pohromy
- Opatření proti nim
- Chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

6.5.3 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - vyučuje se jako samostatný předmět v 6. ročníku po 1 vyučovací hodině týdně
  - v 7. až 9. ročníku 2 hodiny týdně (časová dotace je posílena o 1 vyučovací hodinu, ta je zařazena v 9. ročníku)
- podmínky realizace
  - výuka probíhá v učebně fyziky a chemie
- obsahové vymezení:
  - cíle vzdělávání:
    - vzdělávání ve fyzice směřuje k nalézání příčin a souvislostí přírodních jevů, k experimentování
    - vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřením porovnávat fyzikální vlastnosti
    - podporuje vytváření a ověřování hypotéz a logické uvažování
    - směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a k užívání odborné terminologie.
  - průřezová témata:
    - o Environmentální výchova
    - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

vede žáky k

- používání fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- samostatnému myšlení, k vyhledávání a třídění informací
- měření, porovnávání a experimentování, k ověřování hypotéz, nalézání příčin a souvislostí přírodních jevů
- 2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje takové úlohy, kterými provokuje žáka, aby zkoumaný problém odhalil, hledal různé cesty k jeho řešení: navrhl pokus, proměřil, porovnal, vyhodnotil, objasnil, argumentovat
- 3. Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje souvislé, výstižné a přesné formulace myšlenek a názorů v ústním i písemném projevu žáka
- vede žáky k diskusi o problému, k respektování názorů druhých
- upřednostňuje logickou argumentaci a zásady správné komunikace

4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáka, k pocitu zodpovědnosti za svěřené pomůcky a přístroje a ke svému zdraví
- využívá samostatné i skupinové práce k působení na žáky, k ochotě pomoci spolužákovi i učiteli

5. Kompetence občanské

Učitel:

- požaduje šetrné a pozorné zacházení s pomůckami a přístroji
- vede žáky k efektivnímu využívání elektrické energie
- buduje u žáků názor na obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, upozorňuje na nutnost ochrany životního prostředí

6. Kompetence pracovní

Učitel:

 požaduje dodržování pravidel bezpečného chování při zacházení s elektrickým proudem, při práci s fyzikálními přístroji a pomůckami

7. Kompetence digitální

Učitel:

- Vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování a sdílení dat týkajících se výroby elektrické energie
- Zadává úkoly, ve kterých žáci využívají a upravují digitální informace při tvorbě prezentací v různých formátech
- Dbá na využívaní digitálních technologií pro zkvalitnění výsledků práce
- Vede žáky k bezpečnému zacházení s elektronickým zařízením a předcházení rizikových situací při jejich užívání

Škola pro všechny děti

VZDĚLÁVAC	Í OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a p	říroda	Fyzika	6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozlišuje látku a těleso, uvede příklad popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou 	 látka a těleso látky pevné, kapalné a plynné 	
 uvede a vysvětlí působení těles navzájem uměří sílu pomocí siloměru popíše Brownův pohyb uvede příklad difuze a vysvětlí ji zjednodušeně popíše chování částic v různých skupenstvích 	 vzájemné působení těles gravitační síla a gravitační pole měření síly složení látek vzájemné silové působení částic částicová stavba látek 	
 dokáže nakreslit model jednoduchého atomu, uvede příklad molekuly 	atom (model) a molekuly	
 změří vhodně zvoleným měřidlem délku tělesa, zapíše, dodržuje pravidla měření změří objem pevných i kapalných těles pomocí odměrného válce změří hmotnost pevných i 	fyzikální veličiny délka objem hmotnost	■ OSV2 (KK)
kapalných těles pomocí vah vyhledává v MFCHT hustoty různých látek v jednoduchých praktických úlohách vypočítá hustotu neznámé látky v jednoduchých praktických	 hustota výpočet hustoty látky výpočet hmotnosti tělesa 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 změří časový úsek pomocí stopek změří teplotu pomocí různých teploměrů, určí rozdíl teplot předpoví změnu délky či objemu tělesa při změně teploty 	 měření času, jednotky času teplota změna objemu těles měření teploty tělesa změna teploty vzduchu v průběhu času 	

Škola pro všechny děti

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a příroda	Fyzika	7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 objasní klid a pohyb tělesa vzhledem k jinému tělesu rozlišuje pojmy trajektorie a dráha pohybu 	Pohyb a klid tělesa ■ trajektorie a dráha	
 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu 	druhy pohybu rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb	
 s porozuměním využívá vztahy v = s/t, s = v.t dovede určit z grafu uraženou dráhu, potřebný čas, rychlost rovnoměrného pohybu změří uraženou dráhu a příslušný čas pohybujícího se tělesa a vypočítá průměrnou rychlost jeho pohybu 	 rychlost a dráha rovnoměrného pohybu průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu 	■ OSV3 (ŘP)
 uvede přibližnou charakteristiku 1N změří velikost působící síly siloměrem 	 Síla a její měření jednotky síly a jejich převádění měření síly siloměrem 	
 pracuje s konstantou g používá vztah Fg = m. g 	gravitační pole, síla a hmotnost tělesa	
 určí výpočtem i graficky výslednici sil stejného a opačného směru popíše situaci a odhadne změnu pohybu tělesa při působení síly 	 skládání sil stejného směru skládání sil opačného směru rovnováha sil skládání sil různého směru 	
	Posuvné účinky síly ■ Newtonovy pohybové zákony	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 využívá znalostí Newtonových zákonů při objasňování běžných životních situací 		
 určí rameno síly, sílu, osu otáčení v konkrétních případech vyjádří rovnováhu na páce pomocí momentu sil 	Otáčivé účinky síly užití páky a druhy páky pevná kladka	• OSV2(KK)
 charakterizuje tlakovou sílu používá pro výpočet tlaku p = F: S objasní změnu tlaku při změně plochy nebo síly 	Deformační účinky síly tlaková síla tlak tlak tlak v praxi	
 uvede druhy třecí síly vysvětlí na konkrétních případech, jak můžeme třecí sílu změnit 	Tření třecí síla tření v praxi	
 vysvětlí Pascalův zákon na praktických příkladech ukáže jeho využití popíše účinky gravitační síly na kapalinu vypočítá hydrostatický tlak vysvětlí problematiku potápění těles do velkých hloubek objasní příčinu vztlakové síly určí z porovnání hustot, jak se bude 	Mechanické vlastnosti kapalin Pascalův zákon hydraulická zařízení účinky gravitační síly na kapalinu hydrostatický tlak vztlaková síla Archimédův zákon plování stejnorodých těles a plování různorodých těles	
těleso v kapalině chovat popíše, co je atmosféra Země charakterizuje atmosférický tlak	Mechanické vlastnosti plynů atmosféra Země atmosférický tlak změny atmosférického tlaku	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vysvětlí, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou a s počasím charakterizuje podtlak a přetlak plynu v nádobě pomocí otevřeného kapalinového manometru podle zadaných hustot určí směr pohybu tělesa v atmosféře 	 vztlaková síla působící na těleso v atmosféře 	

Škola pro všechny děti

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a příroda	Fyzika	8.ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 používá pro výpočet práce vztah W = F.s při řešení problémů a úloh používá s porozuměním vztahy P = W: t, W = P. t 	Práce, výkon mechanická práce práce při zvedání tělesa kladkami výkon výpočet práce z výkonu	
 využívá poznatky o vzájemných přeměnách energie při řešení konkrétních problémových úloh porovnává vnitřní energii se znalostí teplot tělesa 	Pohybová a polohová energie pohybová energie tělesa polohová energie tělesa přeměna energie Vnitřní energie a teplo vnitřní energie tělesa změna vnitřní energie tělesa při konání práce	
 určí přijaté či odevzdané teplo podle vztahu Q = m.c (t – to) zhodnotí výhody využívání energie slunečního záření 	 výpočet tepla tepelná výměna prouděním tepelné a sluneční záření 	■ EV (VŽP)
 Popíše hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny vyhledá v MFCHT teploty tání a tuhnutí, teplotu varu rozezná základní změny skupenství ve svém okolí a v přírodě 	 Změny skupenství látek tání a tuhnutí, vypařování, var kapalnění, anomálie vody sublimace a desublimace 	

Škola pro všechny děti

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozhodne, jak se budou chovat dvě zelektrovaná tělesa na základě jejich nábojů zjistí, zda je těleso nabité uvede jednotku elektrického náboje objasní podstatu elektrostatické indukce a polarizace izolantu 	Elektrický náboj, elektrické pole	
 charakterizuje stejnosměrné elektrické pole rozliší skutečný a dohodnutý směr elektrického proudu změří elektrický proud změří elektrické napětí 	Elektrický proud stejnosměrné elektrické pole elektrický proud skutečný a dohodnutý měření elektrického proudu elektrické napětí (zdroje) měření elektrického napětí	
 využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů a úkolů používá pro výpočty vztahy: I = U: R, U = I. R, R = U: I zapojí rezistory za sebou a vypočítá výsledný elektrický odpor zapojí rezistor s proměnných odporem jako reostat a jako dělič napětí s objasní funkci 	 Ohmův zákon elektrický odpor závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče výsledný elektrický odpor rezistorů zapojených za sebou reostat a dělič napětí 	
 zapojí rezistory vedle sebe a vypočítá výsledný elektrický odpor používá s porozuměním vztahy pro výpočet elektrické práce: W = U.I.t a elektrického výkonu: P = U. I 	 výsledný elektrický odpor rezistorů zapojených vedle sebe elektrická práce, elektrická energie výkon a příkon elektrického proudu 	

Škola pro všechny děti

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a příroda	Fyzika	9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozlišuje druhy magnetů, charakteristické části magnetu stanoví, jak se chovají souhlasné a nesouhlasné póly magnetu 	Magnetické pole ■ druhy magnetů, magnetické póly	
 vysvětlí pojem magnetické pole a popíše, jak se projevuje objasní magnetizaci látky pomocí indukčních čar modeluje magnetické pole 	 magnetické pole (magnetu a Země) magnetizace látky indukční čáry magnetického pole 	
 určí magnetické póly cívky, kterou prochází proud vysvětlí funkci elektromagnetu, elektrického jističe a elektromagnetického relé 	 magnetické pole cívky s elektrickým proudem elektromagnet a jeho užití 	
 objasní části a funkce stejnosměrného elektromotoru popíše vznik indukovaného proudu a střídavého proudu 	 působení magnetického pole na cívku s elektrickým proudem elektromotor elektromagnetická indukce 	
 vysvětlí pojmy perioda, frekvence, amplituda a efektivní hodnota objasní použití transformátoru a jeho funkci 	Střídavý proud vznik střídavého proudu měření střídavého proudu a napětí transformátor transformační poměr rozvodná elektrická síť	

Škola pro všechny děti

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uvede podmínky vedení elektrického proudu látkou a prakticky je ověří rozlišuje skutečná a dohodnutý směr elektrického proudu v kovech 	Vedení elektrického proudu látkou podmínky vedení elektrického proudu látkou vedení elektrického proudu v kovech	TRUREDE VITTEMITIT
 popíše vedení elektrického proudu v elektrolytu na jednoduchých příkladech vysvětlí vedení elektrického proudu v plynu 	 vedení elektrického proudu v roztocích kapalin vedení elektrického proudu v plynech 	
 rozlišuje vlastní a nevlastní polovodiče zapojí polovodičovou diodu v propustném i nepropustném směru 	vedení elektrického proudu v polovodičích polovodičová dioda	
 dodržuje zásady bezpečnosti při zacházení s elektrickými zařízeními a přístroji dokázal by poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem 	Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními elektrické spotřebiče v domácnosti ochrana před úrazem elektrickým proudem první pomoc při úrazu el. proudem	
 charakterizuje zdroj světla určí druhy optických prostředí a šíření světla objasní vznik stínů za tělesem a využije této znalosti k vysvětlení zatmění Slunce a Měsíce správně stanoví vlastnosti rychlosti světla v různém prostředí 	Přímočaré šíření světla světelné zdroje, optická prostředí světelné paprsky, stín zatmění Slunce a Měsíce, rychlost světla	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vysvětlí zákon odrazu světla využívá tento zákon k objasnění zobrazení předmětu rovinným zrcadlem využívá význačných paprsků k sestrojení obrazů v kulových zrcadlech určí ze znalostí rychlostí světla ve dvou prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice charakterizuje mezní úhel a co se stane 	Odraz světla na rozhraní dvou prostředí zákon odrazu zobrazení rovinným zrcadlem odraz světla na kulových zrcadlech a zobrazení předmětu kulovými zrcadly lom světla na rozhraní dvou optických prostředí úplný odraz světla na rozhraní	
 při jeho překročení rozpozná spojku a rozptylku, určí ohnisko spojky a ohniskovou vzdálenost, zachytí obraz na stínítku využije význačných paprsků k sestrojení obrazu popíše rozklad světla optickým hranolem 	 čočky průchod paprsků význačného směru zobrazení předmětu spojkou a rozptylkou rozklad světla optickým hranolem 	
 rozpozná zdroje zvuku a analyzuje jeho odraz a šíření různým prostředím navrhne způsoby zmenšování hluku-jako ochranu životního prostředí 	 Zvukové jevy zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku hlasitost zvuku odraz zvuku 	
 objasní pojmy jaderná síla, jaderná energie rozliší přirozené a umělé radionuklidy objasní pojem řetězová reakce zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdroj 	Energie a její přeměny jaderná energie, jaderná síla přirozené radionuklidy štěpení jader uranu řetězová reakce jaderný reaktor, jaderná elektrárna	■ EV(PŽP)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vymezí sluneční soustavu a její hlavní části pomocí poznatků o gravitačních silách objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země vyjmenuje planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci 	Vesmír sluneční soustava pohyby těles sluneční soustavy Slunce, Země, Měsíc, planety	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

6.5.4 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - vyučovací předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. 9. ročníku, vždy s časovou dotací 2 hodin týdně
- podmínky realizace
  - vyučování probíhá v učebně chemie, kde nedílným vybavením učebny je řád učebny a
    dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné
  - součástí výuky mohou být také exkurze
- obsahové vymezení:
  - vyučovací předmět chemie patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP ZV
  - je úzce spjat s ostatními předměty této vzdělávací oblasti
  - žáci tak dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém
  - podporuje vytváření otevřeného myšlení a logického uvažování
  - cíle vzdělávání:
    - vzdělávání v předmětu chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
    - vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
    - řešení problémů a správné jednání v praktických situacích
    - využívání poznatků k rozvíjení odpovědných občanských postojů
    - pracovat podle pravidel bezpečnosti práce
    - seznámení s poskytnutím první pomoci při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami
  - průřezová témata:
    - Osobnostní a sociální výchova
    - Environmentální výchova
    - Mediální výchova

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence učení:

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování na základě kterého se zjišťují vlastnosti
- látek
- vede žáky k hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- umožňuje žákům samostatně v obtížnějších případech ve skupinách formulovat závěry prováděných pozorování a pokusů
- dává prostor pro třídění informací, které na základě jejich pochopení, propojení využívá nejen v procesu učení, ale i v praktickém životě
- dbá na správné používání chemických termínů, symbolů a značek
- u vhodných témat zadává žákům referáty při jejichž zpracování využívají různé zdroje informací

2. Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání informací k řešení problémů
- umožňuje žákům nalézt jejich shodné, podobné a odlišné znaky a tím objevovat různé varianty

řešení

- dohlíží na vhodnost zvolených způsobů řešení a vyžaduje schopnost obhájit si svá rozhodnutí
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- 3. Kompetence komunikativní: učitel:
- dodržuje s žáky zásady komunikace, dbá na jejich mluvený projev, správné užívání chemických symbolů a značek, podněcuje žáky k argumentaci
- 4. Kompetence sociální a personální: učitel:
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci účinně spolupracovat, oceňuje toho, kdo pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  - navozuje situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných a společně hledají optimální řešení problémů
- 5. Kompetence občanské: učitel:
  - propaguje význam ochrany životního prostředí pro zdravý životní styl jedince i celé společnosti
  - věnuje se chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
  - respektuje společně se žáky pravidla pro práci s chemickými látkami
  - vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (poskytnout první pomoc, přivolat pomoc)
  - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- 6. Kompetence pracovní:

Učitel:

- nabízí žákům možnost prezentace vlastních schopností a dovedností v rámci třídy, ročníku, školy
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, chemikálií a pomůcek
- vyžaduje dodržování pracovních postupů a vymezených pravidel z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí

7. Kompetence digitální: učitel:

- vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb za účelem zjišťování informací při výuce chemie
- -podněcuje žáky k samostatnému rozhodování které technologie jako činnost v chemii použít
- umožňuje žákům využívat digitální technologie, aby si usnadnili svou práci v rámci chemie
- seznamuje žáky s digitálními programy, které slouží ke zjišťování dat a hodnot v chemii

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a příroda	Chemie	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie rozliší fyzikální tělesa a látky uvede fyz. a chem. vlastnosti látek rozliší známé látky podle vlastností provede jednoduché pokusy a zaznamená výsledek vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty a teploty tání 	 vymezení chemie látky a tělesa chemické děje Vlastnosti látek <ul> vyjádřené slovně 	
 uvede zásady bezpečné práce uvede příklady nebezpečných chemických látek – zásady bezpečné práce s nimi provede jednoduché chemické reakce 	Bezpečnost při exper. činnosti zásady bezpečné práce první pomoc při úrazech /poleptání, popálení/	■OSV3 (HPE)
 rozliší stejnorodé a různorodé směsi rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu – příklady uvede příklad stejnorodé směsi ve všech skupenstvích 	Směsi různorodé a stejnorodé složky směsí směsi – roztoky	■EV(PŽP)
 vypočítá hmotnostní zlomek složek v roztocích užívá pojmy koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený 	Směsi složení roztoků ředění roztoků	

UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Směsi rychlost rozpouštění	
Směsi • oddělování složek směsí (upravování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	
Voda a vzduch voda – destilovaná, pitná, odpadní výroba pitné vody čistota vody	
 vzduch – složení, vlastnosti čistota ovzduší, vody oheň – hašení – požár 	■EV(ZPŽ)
S	 ■ rychlost rozpouštění ⑤měsi ■ oddělování složek směsí (upravování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) ✓oda a vzduch ■ voda – destilovaná, pitná, odpadní ■ výroba pitné vody ■ čistota vody ■ vzduch – složení, vlastnosti ■ čistota ovzduší, vody

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 popíše složení atomu a vznik kationu a anionu z neutrálních atomů používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech s PSP odhadne schéma atomu používá značky a názvy nejznámějších chem. prvků (Ag, Al, Au, Br, C, Ca, Cl, Cu, F, Fl, H, He, I, Li, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, Pt, S, Si, Sn, Zn, Hg) vysvětlí, co udává protonové číslo používá pojmy ch. látka, prvek, sloučenina, chemická vazba ve správných souvislostech rozliší chem. značku prvku a ch. vzorec sloučeniny 	Částicové složení látek	
 vyhledá v tabulkách názvy prvků k protonovým číslům popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy rozliší periody a skupiny PSP uvede příklady prakt. využití kovů, slitin a nekovů rozliší výchozí látky a produkty chem. reakce a v konkrétních příkladech je správně určí 	Chemické prvky a PSP • kovy – Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au • slitiny – mosaz, bronz, dural • nekovy – H, O, N, Cl, S, C Chemické reakce • výchozí látky a produkty • chemický děj	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce využívá při řešení rovnic ZZH osvojí si pojmy látkové množství, molární hmotnost určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, halogenidech zapíše z názvů vzorce oxidů, halogenidů, a naopak ze vzorců jejich názvy rozliší kyselinotvorný a zásadotvorný oxid (podle elektronegativity) 	Chemické rovnice ZZH Idtkové množství molární hmotnost iednoduché chemické rovnice Oxidy oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý názvosloví oxidů skleníkový efekt	
 popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů, halogenidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí 	Halogenidy • fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy • názvosloví halogenidů	■EV(VŽP)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a příroda	Chemie	9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na ŽP zapíše z názvů vzorce hydroxidů, a naopak ze vzorců jejich názvy popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů rozliší, které látky patří mezi soli zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy uvede příklady uplatnění solí v praxi 	Kyseliny HCl, HNO3, H2SO4 názvosloví kyselin pH, indikátory pH kyselé deště Hydroxidy solný, draselný, vápenatý názvosloví hydroxidů Soli vznik solí	■ EV(VŽP) ■ OSV3(HPE)
 uvede vybrané metody přípravy solí uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí vliv na ŽP 	 názvy a vzorce solí Hospodářsky významné látky průmyslová hnojiva 	■ EV(PŽP)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozpozná, které ze známých reakcí patří mezi redoxní popíše, co je koroze, příklady činitelů ovlivňujících její rychlost uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí 	Redoxní reakce	■EV(PŽP)
 orientuje se na stupnici pH změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem zná reaktanty a produkty neutralizace obecně a její uplatnění 	Neutralizace ■ podstata neutralizace	
 rozliší anorganické a organické sloučeniny rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití 	Uhlovodíky ■ alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, propylen, acetylen, benzen, naftalen)	
 rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy 	Energie a chemické reakce exotermické a endotermické reakce obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie zpracování ropy průmyslově vyráběná paliva	■ MEV1(FVM)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 rozliší pojmy – uhlovodíky, deriváty uhlovodíků pozná uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů rozliší a popíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, k. mravenčí, octové, formaldehydu a acetonu uvede jejich vlastnosti a použití uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chem. reakcí 	Deriváty uhlovodíků I halogenové deriváty I alkoholy I fenoly I aldehydy I ketony I karboxylové kyseliny I estery, esterifikace	
 rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy uvede příklady zdrojů těchto látek objasní zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu vyhledá princip zmýdelňování 	Přírodní látky sacharidy, tuky, bílkoviny výroba mýdel, saponátů	
 orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi 	Přírodní látky ■ fotosyntéza	
 uvede příklady zdrojů vitamínů posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy 	Přírodní látky ■ vitamíny	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 orientuje se ve využívání různých látek v praxi vliv na životní prostředí a zdraví člověka 	 vápenná malta, beton 	
■ vypočítá hmotnost výchozích látek nebo produktů	■ hmotnost reaktantů a produktů	
 posoudí vliv spalování různých paliv na ŽP rozpozná označení hořlavých látek uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami uvede, jak postupovat při vzniku požáru zná telefonní číslo pro přivolání hasičů poskytne první pomoc při popálení orientuje se v problematice ekologie (recyklace odpadů, spalné hoření – vliv na ŽP) 	Energie a chemické reakce	
 rozpozná plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití posoudí vliv používání plastů na ŽP rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání 	Plasty a syntetická vlákna polyethylen polystyren polyvinylchlorid polyamidová a polyesterová vlákna	

6.6. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Umění a kultura

6.6.1 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - 6. 8. ročník 1 hodina týdně
- podmínky realizace
  - výuka probíhá v učebně hudební výchovy
  - formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání jsou založené na činnosti jednotlivce, skupiny i celého kolektivu, zahrnují návštěvu kulturních akcí (Dětská nota, nabídka výchovných koncertů), přípravu hudebních vystoupení (školní akademie)
- obsahové vymezení:
  - cíle vzdělávání:
    - o vnímání hudby prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových aktivit
    - o chápání hudby jako specifické formy komunikace
    - získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti i minulosti (umělecké poznávání světa)
    - o tolerantní přístup k různorodým hudebním kulturám
    - o celkový rozvoj žákovy osobnosti (kultivovaný projev), především hudebnosti
    - o rozvoj tvořivých schopností
    - o vytváření kladného vztahu ke kulturním hodnotám
- 8. průřezová témata:
  - a. Osobnostní a sociální výchova
  - b. Multikulturní výchova

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací vede žáky k používání odborné terminologie

vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

vede žáky ke správným způsobům řešení problému

s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

3. Kompetence komunikativní:

Učitel:

zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat zajímá se o náměty a názory žáků na umění

vede žáky ke schopnosti vyjádřit svůj názor na umělecké dílo, obhájit ho a tolerovat názory druhých

4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

vyžaduje dodržování pravidel slušného chování předkládáním různých činností umožňuje každému žákovi zažít úspěch

5. Kompetence občanské

Učitel:

vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

6. Kompetence pracovní

Učitel:

vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů práce

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova	6. a 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 orientuje se v notovém zápisu jednodušších písní 	 6 - notová osnova, nota, tón, stupnice, tónina, repetice, intervaly, posuvky 7 - pomlky 	
 zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase a uplatňuje pravidla hlasové hygieny, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	 6,7 – pravidla hlasové hygieny 6,7 – intonační a rytmická cvičení 6 – lidová a umělá píseň, mateník 6 – lidový dvojhlas 7 – druhy lidové písně 7 – kánon 7 – mutace, nešvary a hudba 7 – rozdělení pěveckých hlasů 	■ 7 - MTV (EP) ■ 6 - OSV1 (RSP)
 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách – hru na hudební nástroj, hudebně pohybové dovednosti, zdokonaluje dirigentské gesto 	 6 – polkový a valčíkový krok 6,7 – dirigování 2/4, 3/4, 4/4 taktu 	■ 6,7 – OSV1 (KRE)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	■ 7 – základní druhy tanců	
 orientuje se v proudu znějící hudby – vnímá užité hudebně výrazové prostředky a jednoduchou strukturu díla 	 6 – píseň a její forma 6 – melodie, rytmus, tempo, dynamika, barva, harmonie, akord (dur, moll) 7 – koncert (Bach, Vivaldi) 7 – symfonie (Beethoven) 7 – symfonická báseň (Smetana) 	■ 7 - OSV2 (K)
 všímá si souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění 	 6 – opera (Smetana, Dvořák) 6 – Národní divadlo 7 - muzikál 	
 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období 	■ 6,7 – folk, střední proud	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 uplatňuje pěvecké dovednosti, návyky a pravidla hlasové hygieny a zpívá dle svých dispozic v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého orientuje se v zápise písní různých stylů a žánrů a dle svých individuálních schopností a dovedností je svým způsobem realizuje reprodukuje na základě svých 	 – lidové a umělé písně, hlasová hygiena 	• OSV1 (PSY)
 individuálních schopností a dovedností různé motivy, vytváří jednoduchý doprovod a využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách rozpozná některé z tanců a na základě individuálních schopností, dovedností a pohybové vyspělosti zvolí hudebně pohybové prvky 	 – intonační a rytmická cvičení - doprovod na hudební nástroj – tance standardní a latinskoamerické 	• OSV1 (KRE)
 orientuje se dle svých schopností a dovedností v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam zařadí na základě individuálních schopností a vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji s dalšími skladbami 	 8 – artificiální a neartificiální hudba původ hudby jazz – blues, spirituál, L. Armstrong středověká hudba gotická (chorál, rytířský zpěv) renesance v hudbě(kánon) country rock nerol (E. Presley) barokní hudba (J.S.Bach, A. Vivaldi) Beatles 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
OCEKAVANE VYSTUPY	 hudba klasicismu (W.A.Mozart, L. Van Beethoven, J. Haydn) hudba romantismu (G. Verdi) artificiální hudba 20.století žánry současné moderní populární hudby počátky hudby v Čechách česká populární hudba přelomu 19.a 1.poloviny 20. století (K. Hašler, J. Vejvoda – polka) hudební renesance v Čechách české hudební baroko (A.V.Michna) 	PRUREZOVA TEMATA
	 české hudební baroko (A.V.Michna) český hudební klasicismus (J.J.Ryba, J.I.Linek) český hudební romantismus (B.Smetana, A.Dvořák) česká vážná hudba 20.století (L.Janáček) big beat v české hudbě (Olympic) současná moderní populární hudba u nás 	
 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	divadla malých forem (Osvobozené divadlo-J. Ježek, Semafor-J. Suchý, J. Šlitr)	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Umění a kultura

6.6.2 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - vyučuje se v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně
- podmínky realizace
  - vyučování probíhá v učebně výtvarné výchovy, v prostorách školy či v jejím okolí
  - do výuky jsou začleněny dle aktuálních možností návštěvy muzeí a výstav
- obsahové vymezení:
  - cíle vzdělávání: Výtvarná výchova je v konkrétních učebních hodinách postavena na tvůrčích činnostech tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto tvůrčí aktivity se vzájemně prolínají a přinášejí umělecké poznávání světa. Rozvíjí se tak tvořivé schopnosti žáků, jejich estetické cítění a vztah ke kulturním hodnotám. Žáci vyjadřují své pocity a prožitky pomocí tradičních i netradičních výtvarných prostředků a zapojují se do procesu tvorby a výtvarně pojaté komunikace.
  - průřezová témata:
    - Osobnostní a sociální výchova
    - Multikulturní výchova
    - Environmentální výchova
    - Mediální výchova
    - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  - použité zkratky
    - RSC rozvíjení smyslové citlivosti
    - US uplatňování subjektivity
    - OKÚ ověřování komunikačních účinků

2) výchovné a vzdělávací strategie:

301

1. Kompetence k učení

Učitel:

- rozebírá s žáky na konkrétních reprodukcích výtvarných děl či na výtvarných pracích žáků principy výtvarného ztvárnění (prvky, uspořádání, ...) a přínos sdělení pro diváky
- zadává žákům vhodná témata z oblasti teorie a dějin výtvarného umění, která žáci zpracovávají formou referátu
- umožňuje žákům vzájemné hodnocení výtvarných prací, navozuje situace pro sebehodnocení jednotlivých žáků

2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí činnosti a témata, která žáky vedou k promýšlení technik a postupů práce, k hledání dalších cest vyjádření, k tvořivosti a originalitě projevu
- podporuje u žáků experimentování s prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnávání vizuálních a mimovizuálních podnětů, i dalších druhů umění vedle výtvarného

- zohledňuje možnost individuální volby žáka v různorodé škále výtvarných prostředků, postupů a technologií

3. Kompetence komunikativní:

Učitel:

- otevírá prostor pro slovní i mimoslovní vyjadřování žáků (žáci se snaží prezentovat svými slovy obsah referátu, vyjadřují své názory k pracím spolužáků
- ukazuje jazyk výtvarného umění jako svébytný prostředek komunikace, ve kterém nalézáme jak osobní prožitky a jevy, tak i vztahy, řešíme i problémy okolního světa, koloběhu života a lidské existence (témata a náměty výtvarných děl a prací)

4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do výuky různé formy práce (práci ve dvojicích, individuální i skupinovou)
- klade důraz na pozitivní atmosféru v tvůrčích týmech, spolupráci při řešení společného úkolu a vzájemné respektování práce ostatních
- rozvíjí u žáků schopnost empatie a tolerance k výtvarným dílům i k jejich autorům
- podporuje u žáků vyjadřování vlastních názorů a naslouchání názorům druhých
- umožňuje žákům prostřednictvím výtvarného vyjádření subjektivních pocitů, emocí vyrovnávání se s vnitřním prožíváním napětí či problematických stavů (uvolnění, relaxace) a k pochopení vlastních tvůrčích možností (sebepoznání)

5. Kompetence občanské

Učitel:

- připomíná význam ochrany životního prostředí, historických památek a kulturních hodnot (regionální a národní památky, návštěva muzeí a výstav, výtvarné vycházky a tvorba v přírodě, besedy s významnými rodáky, různými odborníky, ...)
- seznamuje žáky s kulturními hodnotami současnosti a minulosti, s kulturními projevy a potřebami různorodých skupin, národů a národností

6. Kompetence pracovní

Učitel:

- vytvoří společně se žáky pravidla, která budou zajišťovat bezpečné, tvůrčí a respektující prostředí (zdraví, společenské chování, otevřenost, komunikativnost, tolerance a odpovědnost)
- realizuje se žáky základní výtvarné techniky a postupy, pomocí nichž se žáci dokáží vyjádřit na dané téma
- sleduje úroveň získaných výtvarných dovedností a schopností a vytváří úkoly, které dále rozvíjejí tyto dovednosti žáků a ti je pak samostatně využívají při dalších výtvarných činnostech
- stanoví žákům čas na vypracování zadaných úkolů a vede žáky k obsahovému i časovému rozvržení práce a k jejímu hodnotnému dokončení
- nabízí žákům možnosti zapojení do různých výtvarných soutěží, školních i mimoškolních akcí, projektů, instalací a výstav

7. Kompetence digitální

Učitel:

- Přispívá k bezpečnému používání digitálních technologií ve výuce a etickému zacházení se sdílenými informacemi
- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení

- vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace v digitálním prostředí
- realizuje společně s žáky témata, která k tvorbě užívají některé metody uplatňované
   v současném výtvarném umění a digitálních médiích počítačová grafika, fotografie,
   video, animace; ve kterých je možné sebevyjádření pomocí digitálních prostředků
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- umožňuje žákům ověřování komunikačních účinků vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření; k nalezení vhodné formy pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí
- nabízí činnosti a témata k objevování možnosti práce s digitálními technologiemi a experimentování s nimi

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova	6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 pojmenovává, vybírá a vytváří prvky vizuálně obrazných vyjádření experimentuje, improvizuje s linií a barvou vyjádří se abstraktně kombinuje výtvarné prostředky namíchá různé barevné odstíny ze základních barev rozpoznává rozdíly v kresebných, malířských a jiných technikách 	 RSC prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, vztahy a uspořádání prvků v ploše) kresba, prostředky, experimentování s linií, šrafy, hustota, rytmus malba – světlostní a barevné kvality, základní a podvojné barvy, barvy teplé a studené, malířské techniky (akvarel, tempery) 	■ OSV2(K)
 uplatňuje a variuje prvky pro získání osobitých výsledků při vyjadřování vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků osvojuje si zákonitosti míchání barev 	 RSC uspořádání objektů do celků v ploše (vyjádření vztahů a proměn –lineární, světlostní a barevné prostředky) struktura frotáž, koláž 	• OSV1(KRE)
 vyjádří své pocity pomocí barev zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly. Zaznamenává podněty z představ a fantazie 	 kompozice, kontrast RSC vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě (sluch, hmat) US volná malba reliéf modelování 	 OSV1(RSP) OSV1 (POZ) OSV1 (PSY)
 vytvoří jednoduchý plakát či oznámení 	 stylizace, tiskoviny komunikační grafika dekorativní činnosti 	■ MEV1(KČ)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 napíše krátký text, graficky jej upraví a doprovodí ilustrací známky, bankovky – vytvoří svůj návrh 	 grafika (druhy a techniky) písmo a jeho proměny RSC ilustrace, animace (US) známky, bankovky 	■ MEV2(TMS)
■ porovnává a hodnotí práce ostatních	 OKÚ osobní postoj v komunikaci – utváření, zdůvodňování – kritéria seznámení s odlišnou interpretací OKÚ význam umění druhy výtvarného umění, umělecká díla 	■ OSV2(K)
 získává vztah k regionálním památkám, kulturním hodnotám uvědomuje si přínos významných umělců regionu vyjmenuje několik významných osobností umělecky dříve či dnes 	 regionální památky regionální výtvarní umělci a jejich díla 	■ VEGS(ES) ■ EV(PŽP)
tvořících v regionu respektuje hodnoty zvyků a tradic	 zvyky a tradice (Vánoce a Velikonoce) 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova	7 8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 porovná podobnosti a odlišnosti různých druhů umění chápe umění jako součást života společnosti, formu komunikace respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti 	 OKÚ umění, druhy (7) výtvarná kultura (7) vývoj výtvarné kultury a výtvarného umění od pravěku – výběr etap a slohů (7,8) 	■ MTV(KD)
 zpracuje referát – vyhledá informace z různých zdrojů vyjádří se k výtvarným pracím svých 	 OKÚ vybraná umělecká díla, památky (7,8) život a dílo umělců (7,8) umělecké slohy (7,8) výtvarná tvorba ve vztahu k vývoji 	■ OSV2(K)
spolužáků	výtvarného umění	■ OSV2(K)
Interpretuje umělecká obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních	 OKÚ pravěká kultura (7) antika (7) písemnictví středověku (7) 	■ MTV(EP)
zkušeností a prožitků representativní orientuje se ve vybraných etapách dějin výt. umění vyhledává a třídí informace	 architektura: románská, gotická, renesanční, barokní (7) význam renesance (7) krajinomalba 19.st. (7) Národní divadlo (8) impresionismus, postimpresionismus (8) symbolismus, secese (8) 	■ OSV2(K)
 inspiruje se tvorbou umělců a jejich díly, použitými technikami a výtvarnými 	 RSC umělecká výtvarná tvorba a její reflexe 	VEGS(ES) OSV1(KRE) OSV2(KK)

Škola pro všechny děti

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
prostředky pro vlastní osobitou výtvarnou výpověď vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	 vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém a dynamickém vyjádření podobnost, kontrast, rytmus, struktura krajina portrét, zátiší US perspektiva exprese, napětí barva, malířský rukopis ornament, plakát design, užité umění 	■ OSV1(POZ) ■ OSV1(PSY)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova	9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 zpracuje referát – vyhledá informace z různých zdrojů 	 OKÚ výběr etap výtvarného umění od 20. století 	OSV2(K) OSV1(RSP)
 zhodnotí, obhájí a zdůvodní vlastní výtvarnou výpověď 	 sebehodnocení 	OSV1(POZ) OSV2(K)
 vyjádří se k výtvarným pracím svých spolužáků 	 osobní postoj v komunikaci-jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování 	■ OSV2(K)
 srovnává podobnosti a odlišnosti výtvarných děl současnosti i minulosti 		
 posoudí vliv médií na kulturu, na současnou podobu výtvarného umění 	 masmédia a umění 	■ MEV1(FVM)
	 estetické cítění 	■ MEV1(VA)
 inspiruje se tvorbou umělců, díly, technikami a výtvarnými prostředky pro svou osobitou výtvarnou výpověď rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku 	 RSC umělecká výtvarná tvorba a její reflexe kombinace a variace ve vlastní tvorbě podobnost, kontrast, rytmus, struktura linie, tvary, objemy světlostní a barevné kvality plastické a prostorové prostředky tiskoviny, reklama 	OSV1(KRE) MTV(KD)
 volí vědomě nástroje a techniky pro své konkrétní výtvarné vyjádření tématu 	volná malba, kresba (US) akční tvar malby a kresby	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vychází z individuálního vnímání a prožívání využívajíc své osobní, vjemy, představy, zkušenosti a poznatky 	 stylizace, abstrakce manipulace s objekty pohyb těla a jeho umístění v prostoru skulptura a plastika vizualizované dramatické akce 	OSV1(POZ) OSV1 (PSY)
 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření 		
 uvědomuje si možnosti a zákonitosti kompozičních přístupů a principů 	 počítačová grafika fotografie, video, animace elektronická média 	
 rozliší při interpretaci uměleckých děl či výtvarných prací žáků působení v rovině smyslové, v rovině subjektivního vnímání každého z nás zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích 	 OKÚ interpretace smyslové působení díla subjektivní vnímání (jeho působení v dalším kontextu – místa, doby) Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu Přístupy k vizuálně obrazných vyjádřením (US) 	

6.7. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví

6.7.1 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících:
  - předmět tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně v každém ročníku
- podmínky realizace:
  - vyučuje se v malé školní tělocvičně, městské sokolovně, víceúčelovém venkovním hřišti u školy, fotbalovém stadionu, využito je i přírodního prostředí v blízkém okolí školy, popřípadě i vzdálenější místa (kurzy, závody apod.).
- obsahové vymezení:
  - výuka navazuje na učivo osvojené v tělesné výchově na 1.stupni, toto učivo rozšiřuje a doplňuje o velké množství nových aktivit
  - výuka je realizována prostřednictvím hodin tělesné výchovy i sportovních kurzů
  - žáci mají možnosti návštěvy sportovních kroužků i účasti v různých závodech a soutěžích.
  - příležitostně bude zařazován lyžařský výcvik (dle podmínek školy)
  - cíle vzdělávání:
    - vzdělávání je zaměřeno na
      - o regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
      - o rozvoj pohybových schopností a dovedností různými prostředky v různém prostředí
      - o výchovu mladého člověka k aktivnímu a zdravému způsobu života
      - o poznání velkého množství sportovních aktivit a seznámení se s jejich základními pravidly
      - o šíření myšlenek olympismu a zásad fair play
      - o rozpoznání situací ohrožujících tělesné i duševní zdraví a osvojení dovedností, jak jim předcházet nebo je řešit
      - o další práci s talentovanými žáky, jejich začlenění do sportovních kroužků a oddílů a reprezentaci školy v různých závodech a soutěžích (prezentace v médiích)
      - o umožnění i méně nadaným a schopným dětem prožít úspěch
      - získání potřebného množství teoretických znalostí, zejména v oblasti techniky a metodiky, pravidel, tělovýchovného názvosloví, 1.pomoci, zásad záchrany a dopomoci apod.
      - o schopnost využití počítače při organizaci soutěží, zpracování výsledků, zejména pak internetu (pravidla, soutěže, významní sportovci, ...)
      - aktivní zapojení žáka do rolí sportovec, rozhodčí, zapisovatel, divák (popř. fotograf, novinář)
      - o využití videa a televize při prezentaci pravidel, techniky i metodiky apod.
      - o harmonický rozvoj osobnosti s přihlédnutím k somatotypu, tělesným, zdravotním i duševním zvláštnostem každého jedince
      - o odlišný výběr některých sportovních aktivit u chlapců a dívek i různých věkových skupin
  - průřezová témata:
    - Osobnostní a sociální výchova
    - o Environmentální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel vede žáky k

- poznávání smyslu a cíle jejich aktivit, které obohacují kvalitu jejich života
- plánování, organizaci a řízení vlastní sportovní činnosti
- rozvoji pohybových schopnosti, dovednosti i teoretických znalosti
- užívání osvojeného názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře
- aktivnímu a iniciativnímu přístupu k hodinám a uplatňování jejich dovednosti a poznatků v životě

Učitel

- hodnotí žáky s přihlédnutím k jejich individuálním zvláštnostem a to způsobem, který jim umožňuje vnímat jejich pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům důvěru a vhodně je motivuje
- sleduje a zaznamenává jejich pokrok, poradí v případě neúspěchu

2. Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k

- vnímání různých problémových situací i k aktivnímu řešení
- samostatnému vyhledávání informací
- kritickému myšlení a obhajobě jejich názorů
- uvědomění si zodpovědnosti svých rozhodnutí a zhodnocení výsledků jejich činů
- racionálnímu, konstruktivnímu a účelnému způsobu řešení problému optimální variantě řešení problému
- práci s chybou jako příležitostí ukázat správnou cestu k řešení problému
- 3. Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky

- ke vstřícné komunikaci mezi sebou i s učitelem
- k využití komunikačních schopností při motorickém učení, k zapojování se do diskuse
- k vyjádření jejich názorů, pocitů, mínění i úsudků i dovednosti naslouchat názorům druhých Učitel
- komunikaci žáků usměrňuje
- vyžaduje vždy slušné a korektní jednání
- zadává úkoly, které nutí žáky spolupracovat a komunikovat

4. Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky

311

- ke vzájemné spolupráci mezi sebou a spolupodílení se na činnostech a rozhodnutích
- k podílu na vytváření pravidel práce v týmu
- k umění přijmout i poskytnout pomoc
- k odmítavému postoji společensky nežádoucích jevů
- k adaptaci na změny prostředí i kolektivu
- k vytvoření optimálního pracovního klimatu

Učitel

- umožňuje všem žákům prožit radost z úspěchu
- vyžaduje dodržovaní předem stanovených norem a pravidel
- přiměřeně používá nejrůznější škálu odměn a trestů i hodnocení

5. Kompetence občanské

Učitel vede žáky

- k respektování názorů druhých
- k ochraně zdraví svého i zdraví ostatních

- ke schopnosti rozlišit svá práva a povinnosti v roli hráče, rozhodčího, diváka, trenéra apod.
- k aktivnímu zapojení do různých sportovních činností
- k formování jejich charakterových i morálně volních vlastností při sportu
- k uvědomění si své osobní, občanské i lidské odpovědnosti
- k respektování pravidel, etických a právních norem

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a vzájemného respektování
- umožňuje žákům sebepoznání a sebehodnocení svých výsledků práce na základě předem jasně stanovených kritérií

6. Kompetence pracovní

Učitel vede žáky

- k dovednosti samostatné organizace svého pohybového režimu
- ke schopnosti využití získaných teoretických poznatků v praxi
- k zvládnutí základních pravidel sportů
- ke správnému poskytnutí záchrany a dopomoci, případně i první pomoci k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- v případě potřeby usměrní práci žáků nebo jim poradí
- vyžaduje přesné plnění zadaných úkolů
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

7. Kompetence digitální

Učitel:

-umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu -vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitální zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví -vedeme žáky k cílenému zařazení kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 upevňuje si svůj pohybový režim, délku a intenzitu pohybu dokáže zvolit vhodné oblečení a obuv usiluje o zlepšování své fyzické zdatnosti, odmítá jakékoliv látky poškozující zdraví předvídá možná rizika a nebezpečí, při cvičení se jim dokáže přizpůsobit chápe důležitost přípravy před pohybovou činností a zklidnění organismu po zátěži 	 Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech 	
 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře a rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
 je seznámen se základy běžecké abecedy umí techniku nízkého i polovysokého startu je seznámen s technikou štafetové předávky 	Atletika ■ Běh	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 ovládá základní běžecká i odrazová průpravná cvičení dokáže stupňovat rozběhovou rychlost 	 Skok daleký 	
 dokáže si zvolit skokanský styl odpovídající jeho pohybovým schopnostem 	■ Skok vysoký	
 je seznámen se základní technikou rozběhové i odhodové fáze 	 Hod míčkem nebo granátem 	
 předvede základní herní činnosti jednotlivce, použije je i v utkání je schopný zapojit se do utkání zná základní pravidla usiluje o zlepšování techniky i taktiky (vyučují se buď samostatně nebo jako průprava a doplněk některých sportovních činností) 	Sportovní hry Košíková, Kopaná (chlapci) Herní činnosti jednotlivce Herní kombinace Pravidla	■ OSV 1 (KRE) ■ OSV 1 (POZ)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 chápe význam těchto her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů zná různé druhy her dokáže využít různého prostředí, nářadí, náčiní uvědomuje si, že každá hra je vhodná pro určitý věk, počet, složení hráčů i prostředí 	Pohybové hry s různým zaměřením lokomoční kondiční soutěživé bojové míčové vrhačské na sněhu, ledu, vodě in-line brusle	
 zná základní průpravná cvičení pro níže uvedené cviky ovládá kotoul vpřed, vzad předvede stoj na lopatkách 	Gymnastika ■ akrobacie	OSV 1 (KRE)
 zná odlišnosti techniky odrazu z můstku a trampolínky zvládá skoky z trampolínky 	■ přeskoky	
 umí naskočit do vzporu a zákmihem seskočit dokáže výmyk a sešin vpřed 	cvičení s náčiním a na nářadí hrazda	
 dokáže ručkovat ve vzporu zná techniku komíhání ve vzporu 	■ bradla (jen chlapci)	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 (učivo je určeno především pro dívky) zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou zvládá základy aerobního cvičení dokáže improvizovat na hudební a rytmický doprovod, zvládne jednoduché pohybové etudy uplatňuje správné držení těla a dovednost přirozeného pohybu při výuce i v běžném životě 	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	
 má osvojené základní tělocvičné názvosloví, povely a signály 	Komunikace	
 dokáže zvolit základní organizaci prostoru a činnosti ve známém zvolí a připraví vhodnou výstroj, výzbroj, nářadí a náčiní 	Organizace prostoru a pohybových činností	
 olympijská myšlenka sleduje různé druhy sportů a významné sportovní akce 	Historie a současnost sportu	
 prohlubuje si pravidla her, závodů a soutěží 	Pravidla osvojených pohybových činností	
 orientuje se v základních měření výkonů 	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	

 respektuje specifika různého prostředí a různých činností, těmto specifikům dokáže přizpůsobit své chování a jednání respektuje soupeře, rozhodčího i autoritu učitele ve školních podmínkách naplňuje základy olympijské myšlenky-čestného jednání, pomoci handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, zásady fair play, dodržování pravidel i ochranu přírody při sportu je veden k ochraně veškerého tělovýchovného i jiného majetku 	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	OSV 2 (MV)
--	---	------------

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 usiluje o zlepšování své fyzické zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program tělesnou činnost dokáže přizpůsobit klimatickým podmínkám i stavu ovzduší aktivně se zapojuje do různých kondičních programů předvídá možná rizika a nebezpečí, při cvičení se jim dokáže přizpůsobit 	 Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech 	
 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře a rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
 zvládá základy běžecké abecedy chápe rozdíl nízkého a polovysokého startu upevňuje technikou štafetové předávky zvládá rychlý i vytrvalostní běh 	Atletika ■ Běh	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 zvládá základní běžecká i odrazová průpravná cvičení dokáže stupňovat rozběhovou rychlost a účelně propojit rozběh s odrazem 	■ Skok daleký	
 dokáže si zvolit skokanský styl odpovídající jeho pohybovým schopnostem zvládne spojení rozběhu a odrazu 	■ Skok vysoký	
 zdokonaluje základní techniku rozběhové i odhodové fáze 	 Hod míčkem nebo granátem 	
 předvede základní herní činnosti jednotlivce, použije je i v utkání zná různá herní a průpravná cvičení zná základní pravidla a gesta rozhodčích zlepšuje techniku i taktiku 	Sportovní hry Košíková, kopaná (chlapci) Volejbal (jen HČJ) Herní činnosti jednotlivce Herní kombinace Herní systémy Pravidla	■ OSV 1 (KRE) ■ OSV 1 (POZ)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 jsou zařazovány doplňkově jen některé na základě zájmu a materiálního vybavení nebo jako doplněk učiva, popř. jako průprava pro jiné sporty ovládá základní techniku a pravidla některé z těchto her 	Méně rozšířené sportovní hry Stolní tenis Florbal Badminton Baseball Softball Vybíjená Přehazovaná	
 zná základní průpravná cvičení pro níže uvedené cviky ovládá kotoul vpřed, vzad předvede stoj na lopatkách, hlavě dokáže kotoul letmo je seznámen se základní technikou přemetu stranou z naučených prvků předvede jednoduchou akrobatickou řadu 	Gymnastika ■ akrobacie	OSV 1 (KRE)
 zná odlišnosti techniky odrazu z můstku a trampolínky zvládne roznožku a skrčku zvládá skoky z trampolínky 	■ přeskoky	
 umí naskočit do vzporu a zákmihem seskočit zvládá výmyk a sešin vpřed je seznámen s technikou podmetu z naučených prvků předvede jednoduchou sestavu 	Cvičení s náčiním a na náčiní • hrazda	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 chápe houpání a komíhání na kruzích pokusí se o svis vznesmo 	kruhy	
 dokáže ručkovat ve vzporu 	■ bradla (jen chlapci)	
 zvládá základní druhy chůze s doprovodnými pohyby paží i obraty předvede jednoduché rovnovážné polohy 	■ kladina (jen dívky)	
 (zařazováno v případě vhodných klimatických podmínek a vhodného vybavení žáků) je seznámen se základy techniky bruslení zvládá ošetřovat a zavazovat brusle, zná možná rizika spojená s prolomením ledu 	■ bruslení	
 (zařazováno v případě vhodných klimatických podmínek a vhodného vybavení žáků) je seznámen se základní technikou jízdy na saních a bobech chápe možná nebezpečí a rizika těchto sportů 	■ další zimní sporty	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 příležitostně možné zařadit ve formě lyžařských výcvikových kurzů, dle možností školy a žáků (rodičů) zvládne základní sjezdový postoj a různé druhy oblouků umí zacházet s lyžařskou výstrojí a výzbrojí zvládne slalom i sjezd v terénu přiměřeném jeho lyžařským dovednostem byl seznámen s teorií lyžování i zásadami pobytu na horách 	Lyžování, snowboarding	
 (učivo je určeno především pro dívky) dokáže improvizovat na hudební a rytmický doprovod, zvládne jednoduché pohybové etudy uplatňuje správné držení těla a dovednost přirozeného pohybu při výuce i v běžném životě 	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 komunikuje a spolupracuje při pohybových činnostech osvojuje tělocvičné názvosloví daných činností 	Činnosti podporující pohybové učení 1. Komunikace	
 dokáže zvolit vhodné prostředí pro své tělovýchovné aktivity činnosti zvládne i v nestandardních podmínkách s přihlédnutím k bezpečnosti a ochraně zdraví 	2. Organizace prostoru a pohybových činností	
 inspiruje se příklady výborných sportovců současnosti i minulosti má přehled o možnostech aktivního sportovního zapojení v místním regionu zná i negativní jevy, které provází sport 	3. Historie a současnost sportu	
 zná základní pravidla jednotlivých osvojovaných sportů zná základní smluvená gesta a signály rozhodčích 	4. Pravidla osvojovaných pohybových činností	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 respektuje soupeře, rozhodčího i autoritu učitele je veden k ochraně veškerého tělovýchovného i jiného majetku 	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
 dokáže komunikovat s ostatními rozhodčími dokáže měřit, evidovat a vyhodnocovat nejrůznější výkony 	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 zorganizuje si svůj pohybový režim, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšování své tělesné zdatnosti, odmítá jakékoliv látky poškozující zdraví předvídá možná rizika a nebezpečí, při cvičení se jim dokáže přizpůsobit uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí, sportovišť, přírody, silničního provozu 	 Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech 	
 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře a rekreačních činnostech 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
 zvládá základy běžecké abecedy umí techniku nízkého i polovysokého startu zvládá základy překážkového běhu zvládá rychlý i vytrvalostní běh (umí rozložit síly) 	Atletika - Rychlý a vytrvalý běh na dráze a v terénu	

Škola pro všechny děti

V / /		Skola pro všechny det
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 ovládá základní běžecká i odrazová průpravná cvičení dokáže stupňovat rozběhovou rychlost a účelně propojit rozběh s odrazem 	■ Skok do dálky	
 zvládne propojení rozběhu a odrazu zdokonaluje techniku přechodu laťky 	■ Skok do výšky	
 zvládá základní technikou rozběhové i odhodové fáze 	■ Hod míčkem a granátem	
 je seznámen se základní technikou vrhu a odlišnosti od hodu je seznámen s koulařskou gymnastiku jako základ speciálního rozcvičení 	■ Vrh koulí	
 jsou zařazovány doplňkově na základě zájmu dětí a materiálního vybavení školy, buď formou školních turnajů nebo jako doplněk učiva, popř. jako průprava pro jiné sporty ovládá základní techniku a 	Netradiční pohybové činnosti a sportovní hry Stolní tenis Florbal Badminton Vybíjená Baseball Softball	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 zná odlišnosti techniky odrazu z můstku a trampolínky zvládne roznožku a skrčku i přes bednu 	Přeskoky	
zná základy rytmické gymnastiky tanec	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	
 zvládá se připravit na turistické akce, přesun do terénu Zvládá chůzi v terénu se zátěží i v mírném terénu 	Turistika a pobyt v přírodě	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚKALADYO všechny děti
 užívá osvojené názvosloví, uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora užívá komunikaci a spolupráci při pohybových činnostech 	Činnosti podporující pohybové učení ■ Komunikace v TV	
 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy Spolurozhoduje osvojené hry a soutěže 	 Organizace prostoru a pohybových činností 	
 inspiruje se příklady předních sportovců současnosti i minulosti zná významné sportovní akce a sportovce 	 Historie a současnost sportu 	
 dohodne se na spolupráci vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje je Ve školním prostředí naplňuje olympijskou myšlenku – čestné soupeření, respekt k opačnému pohlaví 	 Pravidla osvojovaných sportovních činností 	

Škola pro všechny děti

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 Respektuje specifika různého prostředí a různých činností a dokáže tomu přizpůsobit své chování a jednání 	 Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech 	
 Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony – eviduje je a vyhodnotí 	 Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím upraví pohybovou aktivitu vzhledem ke klimatickým podmínkám i stavu ovzduší samostatně se připraví na pohybovou činnost a ukončí ji ve shodě s hlavní činností (zatěžovanými svaly) 	 Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech 	
 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
 umí techniku nízkého i polovysokého startu zvládá překážkový běh zvládá rychlý i vytrvalostní běh (umí rozložit síly) 	Atletika ■ Rychlý a vytrvalý běh na dráze a v terénu	

Škola pro všechny děti

	v	Skola pro všechny děti
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 ovládá základní běžecká i odrazová průpravná cvičení je schopný předvést skrčný způsob skoku 	Skok do dálky	
 dokáže si zvolit skokanský styl dle svých pohybových schopností zvládne spojení rozběhu a odrazu snaží se o zdokonalování techniky přechodu laťky 	■ Skok do výšky	
 zná základní techniku vrhu i odlišnosti od hodu ovládá koulařskou gymnastiku jako základ speciálního rozcvičení 	■ Vrh koulí	
 jsou zařazovány doplňkově na základě zájmu dětí a materiálního vybavení školy, buď formou školních turnajů nebo jako doplněk učiva, popř. jako průprava pro jiné sporty ovládá základní techniku a 	Netradiční pohybové činnosti a sportovní hry Stolní tenis Florbal Badminton Vybíjená Baseball Softball	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 zná odlišnosti techniky odrazu z můstku a trampolínky zvládne roznožku a skrčku i přes bednu 	Gymnastika Přeskoky Akrobacie Cvičení s nářadím a na nářadí	
 zvládá základy rytmické gymnastiky a tanec 	 Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem 	
 je schopný se připravit na turistické akce a přesun do terénu uplatňuje znalosti pravidel silničního provozu v roli chodce i cyklisty zvládá chůzi v terénu se zátěží i v mírném terénu zná pravidla táboření, ochrany přírody, základy orientačního běhu 	Turistika a pobyt v přírodě	
 zařazeno v případě vhodných klimatických podmínek a vhodného vybavení školy a žáků zvolí vhodnou rychlost jízdy na bruslích dle svých možností zná možná rizika s prolomením ledu upevňuje své znalosti techniky jízdy na bobech a saních 	Bruslení a další zimní sporty	

 zařazeno dle podmínek školy rozvoj plavecké vytrvalosti dovednosti záchranného a branného plavání 	Plavání	
---	---------	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMÁTA všechny děti
 užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu orientuje se ve významu různých povelů, signálů, gest, značek, základ grafického zápisu pohybu zvládá komunikovat a spolupracovat při pohybových činnostech 	Činnosti podporující pohybové učení ■ Komunikace v TV	
 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy spolurozhoduje osvojené hry a soutěže 	 Organizace prostoru a pohybových činností 	
 Zná olympijskou myšlenku (chartu) zná významné sportovní akce a sportovce 	 Historie a současnost sportu 	
 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje je Ve školním prostředí naplňuje olympijskou myšlenku – pomoc handicapovaným, ochranu přírody při sportu 	 Pravidla osvojovaných sportovních činností 	

Škola pro všechny děti

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony – eviduje je a vyhodnotí umí zpracovat naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	 Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností 	
 respektuje specifika různého prostředí a různých činností a dokáže tomu přizpůsobit své chování a jednání je veden k ochraně tělovýchovného a jiného majetku 	 Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a zdraví

6.7.2 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - předmět výchova ke zdraví je vyučován jako samostatný předmět v 6. 8. ročníku v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně
- podmínky realizace:
  - výuka je realizována ve třídě, v počítačové učebně, tělocvičně, při besedách
- obsahové vymezení:
  - cíle vzdělávání jsou zaměřeny na:
    - respektování pravidel soužití v rodině, mezi vrstevníky, ve společnosti
    - preventivní ochranu zdraví
    - základní hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky
    - základní orientaci v mimořádných situacích
    - předcházení úrazům
    - dovednosti odmítat škodlivé látky
    - získávání orientace v základních otázkách sexuality
    - postupné osvojování odpovědného chování, rozhodování a komunikace související se sexualitou
    - seznámení se základy první pomoci
  - průřezová témata:
    - Výchova demokratického občana
    - Osobnostní a sociální výchova
    - o Environmentální výchova

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

336

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje v hodině aktivity všech žáků
- 2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci, snaze obhájit svá rozhodnutí
- 3. Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů a obrazových materiálů
- vytváří příležitosti pro odpovídající komunikaci mezi žáky
- 4. Kompetence sociální a personální

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé a přistupovali na kompromis při řešení konfliktů
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

5. Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby respektovali názory druhých, ale i sami sebe a sebe sama
- umožňuje žákům na základě jasných kritérií hodnotit svoji činnost
- dává žákům možnost vyjádřit se ke způsobu vedení výuky

6. Kompetence pracovní

Učitel:

- umožňuje žákům při hodinách pracovat s odbornou literaturou, výpočetní technikou
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikaci modelových situací a hodnotových modelů mezilidských vztahů

7. Kompetence digitální

- -vede žáky k využívání digitálních technologii při práci
- -zadává úkoly při nichž žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Volí postupy, způsoby a prostředky odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- -učí žáky využívat digitální technologie pro usnadnění své práce, efektivní postupy a usnadnění své práce
- -vede žáky k uvědomění si možných situací ohrožujících bezpečnost zařízení, dat i situaci s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví jejich a ostatních.
- -dbá na etické jednání žáků v digitálním prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	OSV2 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojicích Lidské vztahy kamarádství a přátelství láska partnerské vztahy manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity	• OSV1 (POZ)
Objasní žádoucí formy komunikace v rodině, třídě, mezi kamarády	 Druhy komunikace Rodina, život v rodině Škola Vrstevnická skupina, obec, spolek 	OSV2 (MV) OSV2 (K)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	OSV2 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 	 Změny v životě člověka a jejich reflexe Dětství, puberta, dospívání Tělesné, duševní a společenské změny 	• OSV1 (POZ)
 Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou a morálkou a pozitivními životními cíli Chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědné sexuální jednání Rozliší způsoby ochrany proti nechtěnému početí a vhodnosti jejich použití 	 Sexuální dospívání a reprodukční zdraví Sexualita jako součást formování osobnosti Pohlavní zdrženlivost Předčasná sexuální zkušenost Promiskuita, pohlavní choroby Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, odborná pomoc- gynekologie, antikoncepce, přerušení těhotenství Sexuální orientace Nevhodné slovní projevy a chování v oblasti sexuality 	 MEV1 (KČ) OSV3 (HPE)

•	Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti
	mezi tělesným, duševním a sociálním
	zdravím

- Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- sestaví zdravý jídelníček
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami
- svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí

Zdravý způsob života a péče o zdraví

- výživa a zdraví
- zdravé stravování, pitný režim
- výživná hodnota potravin a hygiena výživy
- výživa vybraných skupin obyvatelstva
- zdravý jídelníček
- poruchy příjmu potravy
- tělesná a duševní hygiena, denní režim
- zásady hygieny
- otužování
- denní režim
- aktivní odpočinek
- pohybový režim a jeho přínos pro zdraví
- vliv vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví
- kvalita prostředí
- ochrana před přenosnými chorobami
- druhy nemocí a ochrana proti nim
- prevence, druhy nákaz
- Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a úrazy
- Prevence onemocnění a léčebná péče
- Úrazy a základy první pomoci

• EV (VŽP)

• OSV2 (MV)

 VZDĚLÁVACÍ OBLAST 	 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT 	 ROČNÍK
 ČLOVĚK A ZDRAVÍ 	 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 	• 7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresových situací Uplatňuje zásady předcházení běžným nemocem Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc pro sobě nebo druhým Vyjádří svůj názor na hazardní hry v mediálních prostředcích	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Stres a jeho vztah ke zdraví Prevence tělesného a duševního zatížení Zásady prevence Posilování duševní odolnosti Autodestruktivní závislosti Psychická onemocnění Sebepoškozování Drogy a jiné formy způsoby závislostí Nikotin, alkohol Násilné chování Těžké životní situace a jejich zvládání Dopink ve sportu Počítačové a hazardní hry	 OSV2 (MV) OSV1 (REG) OSV1 (PSY) OSV1 (PSY)

 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY 	UČIVO	 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 Užívá účelné metody chování v případě šikany, sexuálního zneužívání Vyhledá samostatně služby specializované pomoci vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi vyjadřuje se kriticky k projevům násilí a brutality zprostředkované v médiích 	 skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita šikana, diskriminace sexuální zneužívání dětí kriminalita mládeže komunikace se službami odborné pomoci, krizová centra bezpečné chování a komunikace komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi bezpečný pohyb v rizikovém prostředí nebezpečná komunikace v prostředí elektronických médií brutalita a jiné formy násilí v médiích osobní bezpečnost 	• OSV2 (MV) • VDO (OSS) • OSV3 (HPE)

 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY 	 UČIVO 	 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agrese aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí objasní organizaci integrovaného záchranného systému rozpozná varovné signály a jiné způsoby varování popíše zásady kolektivní ochrany obyvatelstva vysvětlí zásady chování po vyhlášení mimořádné situace vysvětlí zásady chování po vyhlášení evakuace 	 dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečnost ve škole bezpečnost v dopravě, chování v silničním provozu postup v případě dopravní nehody manipulativní reklama i informace reklamní vlivy, sekty ochrana člověka za mimořádných událostí mimořádné události ochrana člověka za mimořádné situace tísňové volání potenciální nebezpečí varovné signály evakuace improvizovaná ochrana 	MEV1 (FVM) OSV3 (ŘP)

 VZDĚLÁVACÍ OBLAST 	 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT 	 ROČNÍK
	 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 	8 .

 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY 	 UČIVO 	 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví užívá ohleduplný přístup k handicapovaným jedincům 	Hodnota a podpora zdraví celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci složky zdraví lidské potřeby péče o zdraví v rodině základní péče o nemocné a postižené podpora zdraví a její formy prevence vliv životního stylu na zdraví zdraví životní styl výživa vybraných skupin obyvatelstva	OSV2 (MV)

 Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; Osobnostní a sociální rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Vztah k sobě samému 	 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY 	 UČIVO 	 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce posoudí vliv osobních vlastností nadosahování cílů objasní význam vůle a motivace přidosahování cílů a překonávání překážek naplánuje kroky pro své sebezdokonalování v učení chápe význam vzdělání v kontextu s profesním uplatněním rozpoznává projevy záporných draktováhvlastností uvede přiklady možností rozvíjeniosobních předností vytvoří pravidla pro získání a udržení zdravé sebedůvěry - Vztah k druhým lidem Ltváření vlastní identity - Seberegulace a sebeorganizace činností a chování - Sebereflexe - Sebereflexe - Sebereflexe - Sebekontrola - Sebekontrola - Osobní cíle a kroky k jejich dosažení - Pozitivní hodnoty	 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce posoudí vliv osobních vlastností nadosahování cílů objasní význam vůle a motivace přidosahování cílů a překonávání překážek naplánuje kroky pro své sebezdokonalování v učení chápe význam vzdělání v kontextu s profesním uplatněním rozpoznává projevy záporných daktových vlastností uvede příklady možností rozvíjeníosobních předností vytvoří pravidla pro získání a udržení 	Osobnostní a sociální rozvoj Sebepoznání a sebepojetí Vztah k sobě samému Vztah k druhým lidem Zdravé a vyrovnané sebepojetí Utváření vlastní identity Seberegulace a sebeorganizace činností a chování Sebereflexe Sebekontrola Sebeovládání a zvládání problémových situací Osobní cíle a kroky k jejich dosažení	- FRUREZOVA TEMATA

 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY 	UČIVO	 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci škole a obce 	 psychohygiena dovednosti při předcházení a zvládání stresu odborná pomoc mezilidské vztahy, komunikace a kooperace respektování sebe sama i druhých přijímání názorů druhého empatie spolupráce, naslouchání, dialog asertivita, asertivní techniky důsledky vlastní jednání a chování, zodpovědnost 	

6.8. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a práce

6.8.1 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Praktické činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - předmět pracovní výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6.- 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně
- podmínky realizace
  - výuka probíhá většinou v odborných učebnách dílen, pracovním bytě a učebně fyziky
- obsahové vymezení:
  - výuka probíhá v 6.- 9. ročníku společně pro chlapce i dívky
  - cíle vzdělávání:

pracovní výchova v dílnách:

- získání základních dovedností a návyků při ručním zpracování materiálu a osvojení si práce s dostupnou technikou
- o osvojení si a dodržování různých jednoduchých technologických výrobních postupů
- o osvojení správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci
- o seznámení a dodržování zásad bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví při práci
- o získání pozitivního vztahu k práci a odpovědnosti za vlastní činnost, kvalitu práce
- o seznámení se zajímavostmi technického pokroku
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti a potřebných informací pro vlastní další životní uplatnění

pracovní výchova při vedení domácnosti:

347

- získání základních pracovních dovedností a návyků při různých pracovních činnostech v domácnosti
- o osvojení si a dodržování různých jednoduchých technologických výrobních postupů
- o seznámení s vlastností různých surovin, plodin a materiálů
- o seznámení a dodržování zásad bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví při práci
- o získání pozitivního vztahu k práci a odpovědnosti za vlastní činnost, kvalitu práce
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti a potřebných informací pro vlastní další životní uplatnění
- průřezová témata:
  - Výchova demokratického občana
  - Osobnostní a sociální výchova
  - o Environmentální výchova

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, které lze řešit různými postupy
- sleduje pokroky u každého žáka
- 2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- reaguje na podněty od žáků
- klade otevřené otázky
- 3. Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky ohleduplnosti vůči ostatním
- zadává úkoly tak, aby žáci mezi sebou spolupracovali
- 4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru
- umožní každému žákovi zažít úspěch
- 5. Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- 6. Kompetence pracovní

Učitel:

- směřuje žáky svými pokyny ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky tak, aby vnímaly svůj pokrok
- 7. Kompetence digitální

Učitel:

- Vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologii v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího vzdělání a profesní dráhy, motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu, prakticky seznamujeme žáky s možností tvorby vlastního digitálního obsahu při realizace projektů a (týmových) úkolů 348

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	6.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 je seznámen s řádem učebny, dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu načrtne jednoduchý obrázek výrobku organizuje a plánuje svoji pracovní činnost správně volí vhodné nástroje a nářadí 	 organizace a bezpečnost práce vlastnosti materiálu, užití v praxi – dřevo, plast, kov technické výkresy informace jednoduché pracovní operace a postupy pro zhotovení konkrétních výrobků (měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání dřeva) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů 	OSV1 (REG)
 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti, využívá květiny pro výzdobu 	 jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině (Vánoce a Velikonoce v kuchyni), zdobné prvky a květiny na stole 	• VEGS(ES)
 udržuje pořádek a čistotu na pracovních plochách seznamuje se s poznatky o zdravé výživě 	 péče o pokojové rostliny, úprava životního prostředí i v okolí školy, okrasné rostliny úprava stolu, aranžování rostlin, správné stolování zelenina, ovoce, třídění, základní podmínky pro pěstování, správné skladování, léčivé rostliny, koření 	• OSV1 (REG)
	 seznámení s vybavením kuchyně, skladování potravin 	

Škola pro všechny děti

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 dodržuje obecné zásady hygieny a 	zásady hygieny potravy, správné	
bezpečnosti práce; poskytne první	hygienické návyky	
pomoc při úrazech v kuchyni	 seznámení se základními pomůckami a 	
 používá základní kuchyňský inventář a 	náčiním, s elektronickými spotřebiči,	
bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	bezpečnost při vaření	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	7.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
je seznámen s řádem učebny, dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	 organizace a bezpečnost práce 	OSV1 (REG)
 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku 	 jednoduché pracovní operace a postupy pro zhotovení konkrétních výrobků technické náčrty a výkresy, technické informace technické kreslení (promítání pravoúhlé a rovnoběžné) 	
 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň 	 umělé hmoty (jejich výroba a vlastnosti) pracovní postupy pro práci s plastem užití a recyklace plastů 	
 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost 	důležité technologické postupy pájení kovů (druhy a základní postupy)	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 prohlubuje a praktikuje poznatky o zdravé výživě organizuje a plánuje svoji pracovní činnost připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy udržuje pořádek a čistotu na pracovních plochách používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti dodržuje obecné zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	 základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku, výživové směry a doporučení úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině (Vánoce a Velikonoce v kuchyni, Evropě a světě), zdobné prvky a květiny na stole 	 MEV1 (I) OSV1 (REG) VEGS(ES)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	8.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku a zvládne sestrojit šablonu pro zhotovení výrobku dokáže postupně vyrobit a sestrojit po jednotlivých částech celý výrobek řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí organizuje a plánuje svoji pracovní činnost dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 	 technické kreslení (náčrty a výkresy – tři základní pohledy), technické informace, návody základní jednoduché pracovní operace a postupy opracování plechu, tj. orýsování dle šablony, stříhání, ohýbání, nýtování a pájení postup na výrobek z plechu postup na výrobek ze dřeva postup a výroba jednoduchého výrobku v kombinaci dřevo, kov 	■ OSV1 (REG) ■ EV (PŽP)
 provádí jednoduché operace domácího účetnictví ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů 	 rozpočet, příjmy, výdaje údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem organizuje a plánuje svoji pracovní činnost 	prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	
 má základní znalost o vzniku a vývoji oděvu dokáže postupně vyrobit a sestrojit po jednotlivých částech celý výrobek zvládá jednoduché postupy ručního šití dokáže provést základní opravy a údržbu oděvů zná základy háčkování nebo pletení používá vhodné pomůcky a materiál využívá dovednost, estetiku, vkus a úpravu 	 kultura odívání – vznik a vývoj oděvu, funkce oděvu, účelnost, oděvní doplňky, volba materiálu základy ručního šití, druhy stehů (vzorník a aplikace), přišití knoflíků a zapínadel háčkování řetíz. oka, krátkého a dlouhého sloupku pletení – základní oko, hladce a obrace tematický výrobek – vánoční a velikonoční dekorace 	 MEV1 (I) VEGS(OES) MTV (KD)

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 Ovládá jednoduché postupy při základních činnostech v domácnosti Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model Udržuje pořádek na pracovním místě 	 stavebnice konstrukční, sestavování modelů sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků montáž, demontáž návod, předloha, náčrt, plán, schéma 	
 správně rozlišuje a užívá druhy čar při rýsování ovládá základní pravidla kótování dodržuje pravidla pro zobrazování těles ve volném rovnoběžném promítání na dvě průmětny 	 druhy čar a jejich užití při rýsování rovnoběžek, kolmic a mnohoúhelníků základní pravidla kótování plochých součástí volné rovnoběžné promítání kvádru, krychle a těles podle modelů pravoúhlé promítání, sdružené průměty jednoduchých těles i podle modelů 	
 orientuje se v pracovních činnostech jednotlivých profesí, učebních oborech a středních školách posoudí své možnosti v oblasti profesní, případě pracovní orientace přihlédnutí k potřebám běžného života 	 Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů Charakter a druhy pracovních činností Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní Rovnost příležitostí na trhu práce Volba profesní orientace – základní principy, sebepoznávání Osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, sebehodnocení Osobní vlastnosti a schopnosti 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání Prokáže v modelových situacích schopnost prezentovat své osoby při vstupu na trh práce Byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů Byl seznámen s možnostmi využití poradenské v případě neúspěšného hledání zaměstnaní 	 Vlivy na volbu profesní orientace- informační základna pro volbu povolání Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu) Způsob hledání zaměstnání Psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele Problémy nezaměstnanosti Úřady práce Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů 	
 Uvede výhody nevýhody podnikání Byl seznámen s nejčastějšími formami podnikání 	 Podnikání – druhy a struktura organizací Nejčastější formy podnikání Drobné a soukromé podnikání 	

6.9. VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Doplňující vzdělávací obor

6.9.1 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Výchova pro život

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - předmět se vyučuje jako povinný s časovou dotací 1 hodiny týdně v 9. ročníku
- podmínky realizace
  - výuka probíhá v učebně, doplňovaná o návštěvu Úřadu práce v Mladé Boleslavi, o exkurzi ve Škoda Auto a. s. MB a o besedy se žáky
- obsahové vymezení:
  - cíle vzdělávání:
    - o doplňuje vzdělání o orientaci v oblastech, které jsou důležité pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti
    - o je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků, kteří se učí odpovědně rozhodovat o dalším profesním zaměření
    - vede k navázání a udržování uspokojivých vztahů a ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru
    - o rozvíjí mravní stránku osobnosti žáků, jejich sociální dovednosti zaměřené nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných
    - o vytváří respekt k hodnotám, názorům a přesvědčením jiných lidí

2) výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení

Učitel:

- předkládá žákům informace o středních školách a odborných učilištích, aby si žáci samostatně vytvořili tříděním přehled možností jejich volby k rozhodnutí studijního zaměření
- motivuje žáky k celoživotnímu učení
- pomáhá žákům uvědomit si překážky omezující je ve volbě povolání
- 2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pomůže hledat vhodné způsoby řešení konfliktní situace
- navrhne více možností objevování řešení při rozhodování ve volbě svého dalšího směřování v životě
- zařazuje aktivity, při kterých žáci řeší problémy ze života, učí se hledat argumenty a svá rozhodnutí obhájit
- 3. Kompetence komunikativní:

- vede žáky k dodržování pravidel komunikace
- zadává úkoly, při kterých žáci využívají získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními
- předkládá různé typy textů a materiálů, nad nimiž žáci přemýšlí a reagují na ně

4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za svou volbu dalšího vzdělávání či profesního zaměření
- nabízí aktivity, které usnadňují utváření příjemné atmosféry v týmu a podporují žáky ve spolupráci mezi sebou a k vzájemné pomoci
- zařazuje modelové situace či úkoly, které žáky učí respektovat různá hlediska pohledu a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- ukazuje pomocí příkladů z praxe práci jako příležitost k seberealizaci každého člověka, která vede k pocitu sebeuspokojení
- 5. Kompetence občanské

Učitel:

- vybírá činnosti, které dopomáhají k diskusi, promýšlení a formulaci názorů a postojů žáků na základě vlastního úsudku a zároveň k respektování přesvědčení, názorů a hodnot druhých lidí
- napomáhá žákům pochopit základní principy, na nichž spočívají normy společnosti
- otevírá možnosti k poznávání reálného každodenního života dospělého
- 6. Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí v souvislosti s jeho dalším vzděláváním a profesním zaměřením
- předkládá žákům různé možnosti zdrojů informací souvisejících s dalším studiem
- nabízí činnosti, při kterých žák dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti a závazky nebo uplatňuje přijatelný kompromis
- 7. Kompetence digitální

- Podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu pro život
- Vedeme žáky k poznávání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy pro život
- Vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Svět práce a etická výchova	Výchova pro život	9.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci 	 komunikační chyby komunikace ve ztížených podmínkách 	
 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí 	 lidská práva pozitivní hodnocení druhých rozvoj sebeovládání a morálního úsudku úvahy nad mravními zásadami 	
 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu 	 vcítění se do názorů a postojů druhého přijatelný kompromis 	
 nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva 	 přijetí pochvaly požádání o laskavost stížnost otázka po důvodu asertivní techniky 	
 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory 	 vliv reálných vzorů – rodina, škola smysl autority, vztah k autoritě rozlišování mezi realitou a pseudorealitou kritický přístup k působení médií 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 spolupracuje i v obtížných sociálních situacích je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení analyzuje etické aspekty v různých životních situacích rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy 	 iniciativa a tvořivost ochota ke spolupráci pozitivní formulace problémů zodpovědný vztah k sexualitě 	
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	 rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory hotovostní a bezhotovostní platební styk ekonomika domácnosti 	
 Umí vyjádřit své pocity, ale také se ovládat Vytváří si vztah ke své budoucí rodičovské roli 	 Lidé pro manželství, vztahy mezi partnery, příprava rodičovství Vzájemná tolerance – podmínky soužití a vytváření dobrého rodinného prostředí 	
 Má přehled o dostupné antikoncepci Uvědomuje si odpovědnost za zrod nového života Chápe, co ovlivňuje zdraví svého dítěte 	 plánovaní rodičovství, antikoncepce životospráva těhotné ženy, vývoj oplozeného vajíčka vývoj jedince 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
 seznámí se s biologickými základy vývinu dítěte rozliší tři fáze porodu a uvědomuje si přínos pro kojení dítěte určí a na příkladu doloží vhodnou péči o dítě v prvních dnech, týdnech a měsících života má představu o výživě, výchově a vývoji novorozence, batolete, dítěte předškolního věku a školního věku organizuje a plánuje svoji pracovní činnost 	 porod, kojení, šestinedělí výživa a hygiena kojence růst a vývoj v prvním roce života výchovná péče v různých obdobích bezpečnost, péče o nemocné dítě odměny a tresty ve výchově výchova hrou 	

6.10 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: Osobnostní a sociální výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:

1) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

- časová dotace, výuka v ročnících
  - předmět Osobnostní a sociální výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. 9. ročníku v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně
- podmínky realizace:
  - výuka je realizována ve třídě, v počítačové učebně, tělocvičně, při besedách
- obsahové vymezení:
- Má praktické využití v každodenním životě, jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Pozornost se věnuje zejména osobnímu rozvoji jedince, sociálním vztahům, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Vzdělávání v tomto předmětu je zaměřeno také na preventivní ochranu zdraví. Aktivity směřují k vnímání kolektivu třídy, vytvoření a dodržování pravidel, k pojmenování a způsobům řešení konfliktů a problémů, k pochopení a nastavení fungující spolupráce.

2) výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Žák je veden k efektivnímu učení, vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení. Učitel zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů.

Kompetence k řešení problémů

Žák vnímá nejrůznější mimořádné a problémové situace a plánuje způsob jejich řešení. Vyhledává informace, je schopen obhájit svá rozhodnutí.

Učitel:

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci, snaze obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák komunikuje na odpovídající úrovni, účinně se zapojuje do d**Ma**se. Učitel vytváří příležitosti k interpretaci nebo prezentaci různých textů a obrazových materiálů.

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů a obrazových materiálů
- vytváří příležitosti pro odpovídající komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby požádají o pomoc nebo ji poskytnou. Učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat. Činnosti jsou vedeny převážně formou debaty celé třídy, ve spoustě případů také formou práce ve skupinách. Žák je takřka neustále motivován k tomu, aby se zapojoval do diskuze.

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé a přistupovali na kompromis při řešení konfliktů

vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žák respektuje názory ostatních, formuje si volní a charakterové rysy, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby respektovali názory druhých, ale i sami sebe a sebe sama
- umožňuje žákům na základě jasných kritérií hodnotit svoji činnost
- dává žákům možnost vyjádřit se ke způsobu vedení výuky

Kompetence pracovní

Žák je veden k efektivitě při organizování vlastní práce.

Učitel:

- umožňuje žákům při hodinách pracovat s odbornou literaturou, výpočetní technikou
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikaci modelových situací a hodnotových modelů mezilidských vztahů

Kompetence digitální

Žák je veden k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií a k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě.

Učitel:

- -vede žáky k využívání digitálních technologii při práci
- -zadává úkoly při nichž žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah. Volí postupy, způsoby a prostředky odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- -učí žáky využívat digitální technologie pro usnadnění své práce, efektivní postupy a usnadnění své práce
- -vede žáky k uvědomění si možných situací ohrožujících bezpečnost zařízení, dat i situaci s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví jejich a ostatních.
- -dbá na etické jednání žáků v digitálním prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova	6.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	
 Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 	Dětství, puberta, dospívání Tělesné, duševní a společenské změny, životní cyklus	
 Rozumí významu životních rolí Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky Uplatňuje vhodné způsoby chování 	Sociální role a životní cyklus, přechodové rituály Zdravý životní styl Vztahy ve dvojici, ve skupině Kamarádství, přátelství, láska	
 Uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích 	Zásady společenského styku, pravidla chování Mezilidská komunikace, osobní a neosobní vztahy, konflikty v mezilidských vztazích	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova	7.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	
 Pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (rodině, komunitě) Chová se podle pravidel diskuse, komunikuje a spolupracuje s ostatními Uvědomuje si a respektuje rozdíly mezi lidmi 	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace Respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie Aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích Lidská setkání Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost	
Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Zásady správného stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví Poruchy příjmu potravy	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova	8.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	
 Uvědomuje si sama sebe ve společenství různorodých osobností, dokáže rozpoznat osobnostní zvláštnosti, charakteristické zvláštnosti své i jiných lidí Uvědomí si svou roli v procesu rozhodování, zamyslí se nad faktory, které mohou rozhodování ovlivňovat (bránit), naučí se rozumně volit z daných možností Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni 	Úvod k volbě povolání Já a budoucí profese Já a sebevzdělávání Životopis, motivační dopis Charakteristické rysy osobnosti, pojem osobnost, uvědomování si sebe sama Vztah k sobě samému a ostatním, jak nás vnímají ostatní Vliv různých lidí a zdrojů na naše rozhodování, kdo a co mě ovlivňuje při rozhodování Souvislost zájmů, zálib s rozhodováním o zaměření studia a profesní orientaci Autodestruktivní závislosti Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem Šikana, kyberšikana a jiné projevy	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT	ROČNÍK
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova	Osobnostní a sociální výchova	9.
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	
 Zná svůj učební styl, rozvíjí schopnost zapamatovat si podstatné a zařazovat je do systému vědomostí Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu Diskutuje přiměřeně věku o některých etických otázkách 	Paměť a učení Testy paměti Učební styly Sebepoznání a sebepojetí Vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem Zdravé a vyrovnané sebepojetí Základní etické kategorie dobro, zlo, pravda, spravedlnost Komunikace Důstojnost a identita lidské osoby Asertivní chování Etické problémy současnosti	

7. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

7.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- 1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte.
- 2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- 3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- 4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
- 5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
- 7. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
- 8. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel.
- 9. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

Základní vzdělávání

- 1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
- 2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- 3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
  - a) napomenutí třídního učitele,
  - b) důtku třídního učitele,
  - c) důtku ředitele školy.
- 4. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou přílohami školního řádu.
- 5. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku

- ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- 6. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- 7. Udělení pochvaly a jiného ocenění ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
- 8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- 10. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- 11. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- 12. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
  - V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
- 13. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

- 1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
- 2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným

- věku žáků.
- 3. Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozborem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- 4. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
  - jak bude pokračovat dál
- 5. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- 6. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
- 7. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
  - zodpovědnost
  - motivace k učení
  - sebedůvěra
  - vztahy v třídním kolektivu.
- 8. Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

7.2 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

7.2.1 Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

- 1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
  - a) 1 velmi dobré,
  - b) 2 uspokojivé,
  - c) 3 neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

7.2.2 Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na

vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 výborný,
- b) 2 chvalitebný,
- c) 3 dobrý,
- d) 4 dostatečný,
- e) 5 nedostatečný.
- 2. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- 3. Při hodnocení žáka podle odstavce 1 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavce 1
- 4. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
  - a) prospěl (a) s vyznamenáním,
  - b) prospěl (a),
  - c) neprospěl (a)
  - d) nehodnocen (a).
- 5. Žák je hodnocen stupněm
  - a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky,
  - b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
  - c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
  - d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.
- 6. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4 vyhlášky o základním vzdělávání, která ovlivňuje jejich výkon.
- 7. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- 8. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:
  - předměty s převahou teoretického zaměření,
  - předměty s převahou praktických činností a
  - předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

7.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za

pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery.

Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

7.4 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, základy techniky a domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se

nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

7.5 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a tělesná a sportovní výchova.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,

 v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov.Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

7.6 Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

- 1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě.
- 2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- 3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- 4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 5. Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a

nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

6. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch		
Ovládnutí učiva		
1 - výborný	ovládá bezpečně	
2 - chvalitebný	ovládá	
3 – dobrý	v podstatě ovládá	
4 - dostatečný	ovládá se značnými mezerami	
5 - nedostatečný	neovládá	
Myšlení		
1 - výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný	
2 - chvalitebný	uvažuje celkem samostatně	
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení	
4 - dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou	
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky	
1 - výborný	výstižné a poměrně přesné	
2 - chvalitebný	celkem výstižné	
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně	
4 - dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi	
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně	
Celková aplikace vědomostí		
1 - výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností,	
	pracuje samostatně, přesně a s jistotou	
	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů,	
2 - chvalitebný	dopouští se jen menších chyb	
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno	
	překonává potíže a odstraňuje chyby	
4 - dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává	
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí	

Aktivita, zájem o učení	
1 - výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 - chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 - dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení j sou zatím neúčinné
Chování	
1 - velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

7. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

7.7 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- 2. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
- 3. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- 4. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
- 5. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- 6. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se

- co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
- 7. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

7.8 Komisionální a opravné zkoušky

7.8.1 Komisionální přezkoušení a opravné zkoušky na základní škole.

- 1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- 1. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- 2. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- 3. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
- 4. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- 5. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
  - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
  - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
  - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- 7. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením, nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- 8. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- 9. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- 10. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- 11. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
- 12. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.

7.8.2 Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR

- 1. Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen "zkoušející škola"). Zkouška se koná:
  - a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
  - b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
  - c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- 2. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
- 3. Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
- 4. Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
- 5. Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.
- 6. Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
- 7. Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
- 8. Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
- 9. Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po

- zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.
- 10. Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.
- 11. Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.
- 12. Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
- 13. Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže
  - a) ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo
  - b) žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodno
- 14. Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.
- 15. Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1 vyhlášky se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.
- 16. Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.
- 17. Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.
- 18. Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 až 18b z jiných než touto vyhláškou stanovených důvodů, zařazuje ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

7.9 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- 1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- 2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- 3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
- 4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.
  - Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.
  - Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
  - Pro klasifikaci na vysvědčení za pololetí musí mít žák alespoň 60% známek v jednotlivých předmětech.
- 5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky současně se sdělováním známek žákům.
- 6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- 7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- 8. Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- 9. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
- 10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.
- 11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

- 12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.
- 13. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíší učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do katalogového listu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
- 14. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
- 15. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.
- 16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.
- 17. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.
- 18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden. Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí. Učitel klasifikuje jen probrané čivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné. Před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. Prověřování znalostí provádí učitel až po dostatečném procvičení učiva.
- 19. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.
- 20. Klasifikace chování
  - a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování včetně dodržování řádu školy během klasifikačního období.
  - b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

7.10 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

1. Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských přepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova

- nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.
- 2. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
- 3. Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- 4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 5. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
- 6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- 7. Klasifikace byla provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
- 8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
- 9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
- 10. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

7.11 Hodnocení nadaných dětí, žáků a studentů

- 1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školv.
- 2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.